

Jules Verne

A két Kip testvér

Mercator
Stúdió

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-563-7

Mercator Stúdió, 2009

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-305-9489

e-mail: [peteryk@ t-online.hu](mailto:peteryk@t-online.hu)

Verne Gyula

A két Kip testvér

Fordította: Zigány Árpád

Tartalom

ELSŐ RÉSZ	5
I. FEJEZET A «Három szarkához» címzett csapszék	5
II. FEJEZET A James Cook brigg	10
III. FEJEZET Vin Mod munkához lát	13
IV. FEJEZET Wellington	21
V. FEJEZET Pár nap a tengeren	24
VI. FEJEZET A Norfolk-sziget	28
VII. FEJEZET A két testvér	33
VIII. FEJEZET A Korall-tenger	37
IX. FEJEZET Kaland a pápuákkal	40
X. FEJEZET Tovább észak felé	45
XI. FEJEZET Port-Praslin	48
XII. FEJEZET Három hét a szigettengeren	50
XIII. FEJEZET A gyilkosság	54
XIV. FEJEZET Egy kis katasztrófa	57
MÁSODIK RÉSZ	62
I. FEJEZET Hobarttown	62
II. FEJEZET Tervek a jövőre	65
III. FEJEZET A döntő gaztett	67
IV. FEJEZET A tárgyalás	70
V. FEJEZET A gyilkosság vádja	73
VI. FEJEZET Az ítélet	77
VII. FEJEZET A siralomházban	80
VIII. FEJEZET Port-Arthur	83
IX. FEJEZET Ismét együtt	86
X. FEJEZET A féniek	91
XI. FEJEZET Az üzenet	94
XII. FEJEZET A Saint James-fok	97
XIII. FEJEZET A menekülés	101
XIV. FEJEZET További események	104
XV. FEJEZET Az ártatlanság kiderül	106

ELSŐ RÉSZ

I. FEJEZET

A «Három szarkához» címzett csapszék

Negyvenhat évvel azután, hogy Nagy-Britannia elfoglalta Új-Zélandot, 1885 táján, az aranyláz még javában dühöngött ebben a tartományban. Bár a hirtelen meggazdagodás mohó vágyával járó zavargások ezt a gyarmatot se kímélték meg, a személy- és vagyónbiztonság aránylag mégis állandóbb és szilárdabb volt ott, mint Ausztráliának többi aranytermő vidékein.

Ám azért a szerencsevadászok tömegesen özönlettek Új-Zélandba is. És nem csupán az ausztráliai gyarmatosok meg a kínaiak csaptak le a gazdag aranyterületekre, mint a ragadozó madarak, hanem Európából és Amerikából is hajószámra érkeztek egyre új kalandorok. Nem csoda, ha az aranymezők aranytermelésének értéke 1864 és 1889 között százhusz millió koronára emelkedett.

Természetes, hogy a mesés szerencsék, az egyik napról a másikra meggazdagodott kalandorok egymást érték s még természetesebb, hogy azoknak a kereskedelmi-hajóknak a legénysége, melyeknek Auckland, Wellington, Invercargill vagy Dunedin kikötőjében volt dolguk, nem igen bírtak ellenállni az arany csábító hatalmának s mihelyt tehették, megszöktek a hajókról s beálltak aranyásóknak. A nagyobb fizetés, a jutalmak, ígéretetek, szép szó és fenyegetés mit sem használt; hiába segített a politikai hatóság is a kapitányoknak: a «dezertált» hajóslegények száma napról-napra növekedett s a kikötők lassanként megteltek oly hajókkal, melyek legénység hiányában nem kelhettek útra.

Ilyen hajó volt a *James Cook* angol brigg is, mely Dunedin kikötőjében vesztegelt.

A tizenkét főnyi legénységből hat megszökött s egyenesen a gyarmat belsejébe ment, ahol nyomtalanul eltűnt az aranyásók veszedelmes tengerében. A *James Cook* pedig két hét óta rostokolt már a kikötőben, minden áruja a hajón: de indulni nem indulhatott, mert nem volt elegendő matróza.

A kapitány fűhöz-fához fordult: a tengerészeti hatóságtól a rendőrséghez, onnan a kormányzóhoz futott... de hiába. Senki sem tudott segíteni rajta, még Flig Balt sem, a vitorlamester, aki éjjel-nappal a kikötő matrózcsapszékeit bújta, hogy hátha mégis akad egy-két matróz, aki kötélnek áll.

Dunedin az új-zélandi kettős sziget déli felén fekszik; rohamosan fejlődő iparos és kereskedő város – 1839-ben még nyoma sem volt – vasúti csomópont, lakosainak száma 50000; kevesebb ugyan, mint Aucklandé, mely az északi szigeten épült, de több mint Wellingtoné, az új-zélandi gyarmat hivatalos fővárosáé, ahol a kormányzóság székel.

A város aljában fekszik voltaképpen a kikötő, mely zegzugosan, lépcsőzetesen terjed a lejtős dombon. Ebben a városrészben egymást éri a sok piszkos lebujszó és csapszék, melyek közt szinte hírhedt lett a *Három szarkához* címzett korcsma, ahol a bicskázások és verekedések napirenden voltak. Adam Fry, a csapláros, tagbaszakadt, roppant erős ember volt, egy csöppet sem különb, mint rendes törzsvendégei, akik egytől-egyig a kalandorok iszákos, elzüllött söpredékéből kerültek ki.

Azon az estén két magában ülő vendég húzódott meg az ivó egyik sarkában, lassan iszogatva a pint pálinkát, amelynek fele már lecsúszott a torkukon. A *James Cook* két matróza volt: Flig Balt, a fedélzetmester és Vin Mod, a kormányos.

– Hát még mindig szomjas vagy, Mod? – kérdezte Flig Balt és színig töltötte a kormányos poharát.

– Mindig én! – felelte a matróz –, mert az italtól megjön az ész, jobban hall a fül és élesebben lát a szem.

Ez a kormányos zömök termetű, harmincöt éves férfi volt; sovány, de csupa izom: két szeme, mint a hiúzé, fürkészszerűen járt ide-oda, hegyes orra igazi rókaforma kifejezést adott arcának, mely értelmes, de furfangos is volt egyúttal. Kész volt minden gazságra, ha hasznot remélt belőle és cimborája, aki tudta ezt, egy szikrányival sem volt jobb nála.

– Ideje volna, hogy végezzünk! – kiáltott föl Flig Balt s nagyot ütött öklével az asztalra.

– Csak választani kell! – felelte Vin Mod s a körülöttük dőzsölő csöcselékre mutatott. – Annyi itt a mákvirág, hogy...

Flig Balt, a fedélzetmester, lehetett vagy harmincnégy éves. Hatalmas atléta alakját, nagy fejét, amerikaiasan nyírott vörös szakállát, éles, szinte szűrő szemét nem igen feledte el, aki egyszer látta. Gyűlölködő, irigy, bosszúálló ember volt, de a dolgát, kötelességeit szigorúan, pontosan végezte s bár csak fedélzetmester volt a *James Cookon*, voltaképpen a hadnagy tisztét viselte és Gibson kapitány föltétlenül megbízott benne.

Pedig ez a Flig Balt töről metszett gazember volt s mivel az agyafúrt Vin Mod hamar kiismerte följebbvalójának alávaló természetét, a két akasztó-

favirág csakhamar összeszúrta a leveit, s vakmerő, bűnös tervet kovácsolt. Csak még a cinkosok hiányoztak a véghezvitelre: de a *Három szarkához* címzett csapszékben talán őket is megtalálják.

– Mondom, uram – ismételte a kormányos –, hogy itt meg találjuk az embereinket. Csak választani kell! Adam Fry vendégeiben csukott szemmel megbízhatunk.

Ebben igaza volt Vin Modnak. Ha a rendőrség véletlenül betoppan s az összes vendégeket kivétel nélkül letartóztatja is, bizonyos, hogy egyetlen egy sem akad köztük, aki a börtönt meg nem érdemelte.

A nagy szobában meglehetősen gyér világosságot árasztott néhány füstölő petróleumlámpás; de nagyobb világosságra nem is igen volt szükség, hisz inni lehet sötétben is: a pohár megtalálja a szomjas ajkat.

Húsz-huszonöt matróz iddógált a csapszékben, mindenféle nemzetbeli: angolok, amerikaiak, németek, hollandusok, írek és franciák, valamennyi szökött matróz; egy részük az aranyásó helyekre készült, más részük meg onnan jött és tele marokkal szórta a könnyen szerzett aranyat. Ki beszélgetett, ki énekelt, azaz helyesebben torka szakadtából ordított, úgy, hogy a bábeli zűr-zavarban még a revolver dörrenése is elveszett volna. Legalább a felük ittas volt; egyik-másik fölállt az asztaltól, lépett egyet-kettőt, aztán elbukott. Ezeket Adam Fry, a korcsmáros szépen a sarokba hurcolta csaposlegénye segítségével: hadd aludják ki a pálinka mámorát.

Közben az ajtó egyre-másra nyílt: jöttek-mentek a vendégek, s ha egyik-másik ismerősre bukkant, volt nagy ujjongás a viszontlátás öröme s a pintes üvegek egymást érték az asztalon. Itt-ott heves szóváltás, vad káromkodás is hangzott s valószínű volt, hogy ez az este sem múlik el holmi késelés nélkül, amihez különben a *Három szarka* vendéglőse már éppúgy hozzászokott, mint a vendégei.

Flig Balt és Vin Mod kíváncsian nézték a szilajon dőzsölő csőcseléket s csak az alkalmat lesték, hogy szóba állhassanak egyik vagy másik matrózzal.

– Nem kell búsulni, fedélzetmester – mondta a kormányos. – Azt a négy-öt embert, akire szükségünk van, bizonyára megtaláljuk ebben a csapszékben... Vigyen el az ördög, ha akár egész tucat is nem akad, aki szívesen kalózkodik a Csendes-óceánon... mert azt hiszem, hogy ez a szándékunk még szilárdan áll...

– Akár csak a Sion hegye! – felelte Flig Balt.

– Számítsunk tehát – folytatta Vin Mod. – Elég lesz, ha négy hű cimborát toborzunk itt. Négy, meg mi ketten és Koa, a szakács, az hét: több mint elég a kapitány, a hajósinas és a másik matróz ellen... Egy reggel Gibson kapitány nincsen sehol... A három matrózt lesöpörte a vihar a fedélzetről...

A *James Cook* nem jelenik meg többé semmiféle kikötőben... Mindenestől elveszett a tengeren!... Ellenben a *Little Girl* szigetről-szigetre jár a Csendes-óceánon s ennek a becsületes kereskedelmi-hajónak Flig Balt lesz a kapitánya, Vin Mod a fedézetmestere... Az első kikötőben kiegészítjük a legénységet négy-öt oly cimborával, aki szereti a becsületes, kényelmes életet és ha dolgozik, hát magának dolgozik...

– Jól van, jól – vágott közbe Flig Balt türelmetlenül –, de mi lesz, ha Wellingtonban hajóra száll a tulajdonos is, meg a kapitány fia is?... akkor kevesen leszünk!

– Dehogy leszünk! Dehogy leszünk! – kiáltott föl Vin Mod dühösen. – Még «bát» se mondhatnak s máris a tengerbe löktük őket... Az ily szerencsétlenség a legszebb időben is megesik. Most az a fő, hogy megtaláljuk a négy cimborát.

– Hát keresd a módját! – hagyta rá Flig Balt. – De vigyázz, hogy el ne járjon a szád: előre nem szabad elárulnod senkinek, hogy mi a szándékunk!

A kormányos műértő szemmel mustrálta a csapszékben ivókat és csakhamar talált is négy-öt oly tökéletes gazemberpofát, hogy szinte még a *Három szarkában* is ritkaságszámba ment. Már éppen föl akart kelni, hogy oda megy hozzájuk, midőn az ajtó kinyílt és egy torzonborz szakállú, marcona férfi lépett be az ivóba.

– Hé cimborá! – szólította meg Vin Mod –, nem koccintanánk egyet?

– Akár kettőt is! – felelte az újonnan jött.

Len Cannon – mert ez volt a neve, vagy legalább így hívatta magát –, teketória nélkül odaült a két matróz mellé, fenéig megitta az elébetolt pálinkát és élesen szemébe nézve Vin Modnak, rekedt hangon kérdezte:

– Hát aztán?

Vin Mod megmagyarázta a dolgot: a *James Cook* indulni szeretne, de nincs elég legénysége... jó fizetés, jó koszt, pálinka amennyi kell, rövid utazás, csak Hobarttownig... a kapitány helyettese Flig Balt, aki itt jelen van s igen jól bánik a legénységgel... Szóval fényes ajánlat, mert azt sem kérdik az embertől, hogy kicsoda és honnan jön, mi volt azelőtt és hol dolgozott?

Len Cannon némán hallgatta az ajánlatot; most már maga töltött magának, fölvette a poharat s mikor ezt is kiitta egy hajtásra, csak ezzel az egy szóval felelt:

– Nem!

Hiába kérte Flig Balt is: Len Cannon hallani sem akart a dologról; megivott még egy pohár pálinkát s aztán odább állt.

– Sebaj! – vigasztalta Vin Mod a fedézetmestert –, van itt több is! Azok majd kötélnek állnak.

– Csak legalább a pálinkánkat meg ne itta volna – dörmögte Flig Balt bosszúsan.

Vin Mod fölkelt, odament az egyik asztalhoz, s ott már mindjárt előrukkolt a szándékával. De csúfosan fölsült vele. Az egyik, akinek Kyle volt a neve, azt mondta, hogy keressen magának más bolondot; két másik pedig, az ír Sexton és az amerikai Bryce kijelentette, hogy inkább gyalog kutyagol haza, semhogy hajóra szegődjék, még ha magát az angol királyt kellene is szolgálnia.

Mikor a kormányos visszament cimborájához s elmondta neki, hogy mily eredménnyel, vagyis inkább mily sikertelenül fáradt, Flig Balt irtózatosan rácsapott az asztalra és szörnyen elkáromkodta magát.

– Hát füstbe megy a szépen kieszelt terv?... s nem lesz belőlem a *James Cook* kapitánya?

– Nézzünk szét valami más csapszékben! – mondta végre fogcsikorgatva.

– Ha itt nem találunk, ott sem találunk – felelte Vin Mod vállat vonva. – Úgy látszik, valamennyit elszédítette az arany.

Flig Balt már éppen fizetni akart, mikor az ivó túlsó végében veszedelmes zaj támadt. Sexton és Bryce alighanem többet ittak, mint amennyit meg bírtak fizetni, Adam Fry pedig nem volt hajlandó hitelezni... Amit megittak, fizessék meg, különben rendőrököt hivat és lecsukattja őket.

A «rendőr» szó olyan volt itt a csöcselék közt, mint az égő csóva a puskaporos hordóban. Hárman-négyen mindjárt fölugrottak s elállták az ajtót, hogy a csaposlegény ki ne mehessen a rendőrökért.

A csapláros ekkor a hátulsó ajtón akart kiszaladni, de már ott is elállták az útját.

Len Cannon és Kyle pártját fogták Sextonnak és Brycenak, akit különben még négy-öt csavargó is védelmezett, míg a csaplárost öt-hat bika-nyakú ír pártolta, akik a jövődő hitel reményében védték Adam Fry érdekeit.

– Menjünk innen, mert elvernek bennünket is! – mondta Flig Balt bosszúsan.

– Ha lehetne! – felelte Vin Mod –, hisz a gazemberek elállták az ajtót!... Jobb, ha meghúzódnak itt az asztal alatt.

Irtóztos verekedés támadt. Eleinte csak az öklök dolgoztak, egy-egy koponya tompa reccsenéssel szakadt be, az egyiknek a bordáit, a másinak a fejét törték be, a pintes üvegek, poharak röpdöstek a levegőben, egyik lámpást a másik után verték le, aztán fölkapták a székeket, a leütött vagy letépert emberek egymást fojtogatták, s félni lehetett, hogy nemsokára dolga akad a késnek is, a revolvernek is...

A szörnyű zaj, a káromkodások, az éktelen ordítás azonban fölverték az egész utcát s valaki rögtön szaladt a rendőrséghez, hogy a *Három Szarkában* ismét egymást ölik... Tíz perc múlva már ott voltak a rendőrök, betörték az ivóba és végét vetették a verekedésnek.

Mindenekelőtt a négy legszilajabbat akarták lefűlelni, akiket már különben is ismertek, de Len Cannon, Sexton, Kyle és Bryce, mihelyt a pecsenyeszagot megéreztek, rögtön menekülni igyekeztek... De hová?... Ha most kijutnak is innen, hol rejtőzzenek el a rendőrség elől, mely úgylátva rájuk tartja őket?

Len Cannon hirtelen oda fordult Vin Modhoz:

– Mikor indul a hajód, hé?

– Holnap hajnalhasadáskor.

– Gyerünk, cimborák! – szólt Len Cannon a társaihoz. – Éljen a *James Cook*!

S mialatt a rendőrök a többi verekedőkkel vesződtek, a hátulsó ajtón át szépen kisurrantak az utcára.

Félóra múlva mind a négyen fönt voltak a fedélzeten és Vin Mod meg Flig Balt elégedetten dörzsölték a kezüket.

II. FEJEZET

A James Cook brigg

A kétszázötven tonnás hajó a legjobbak közül való volt, amit az utolsó negyedszázadban építettek. Karcsú, erős, gyorsjárású brigg volt, mely a legnagyobb viharban is könnyedén táncolt a habokon és jó szélben játszva tett meg óránként 11 tengeri mérföldet. Hobarttownban építették, Tasmania fővárosában, s már tíz év óta járta a Csendes-óceánt Ausztrália, Új-Zéland és a Filippini-szigetek közt, mégpedig nagy haszonnal, mert a kapitány éppoly ügyes kereskedő, mint tapasztalt tengerész volt.

Harry Gibson, a kapitány, ötven éves lehetett ezidőtájt s mióta a brigget tengerre bocsájtották, egy percre sem vált meg tőle. A *James Cook* negyedrésze az övé volt, a másik háromnegyed része pedig Hawkins úré, aki Hobarttownban lakott.

A kapitány és a hajótulajdonos családját régi barátság fűzte egymáshoz. Közel laktak egymáshoz Hobarttownban, s mindennap együtt voltak. Hawkinséknak nem volt gyermekük, Gibsonéknak pedig csak egy fiúk volt, a huszonegy éves Nat Gibson, aki kereskedőnek készült. Most éppen Wellingtonban volt Hawkins úrral, mert fióküzletet akartak ott nyitni és vár-

ták Gibson kapitányt, hogy majd vele mennek haza Hobarttownba a *James Cook* fedélzetén.

A fedélzetmestert és Vin Modot már ismerjük. Semmiben sem hasonlítottak Hobbes, Wickley és Burnes társaikhoz, akik tetőtől-talpig becsületes, derék tengerészek voltak és szerették kapitányukat. Rajtuk kívül, mivel a többiek megszöktek, még csak a hajósinas és a szakács volt a hajón.

Jim, a hajósinas tizennégy éves fiú volt. Szülői becsületes munkásemberek voltak Hobarttownban és sok jószágával éltek Gibson kapitánynak, akit a fiú a rajongásig szeretett. A kapitány is úgy bánt vele, mint a fiával és többször megakadályozta, hogy Flig Balt, aki ösztönszerűen gyűlölte a fiút, holmi csekély mulasztásokért megbüntesse.

Koa, a szakács, új-zélandi bennszülött volt, közepes termetű, színre mint a mulattok, izmos, hajlékony testű férfi, de fölötte gonosz, bosszúálló természetű és lusta, amiért Gibson kapitány el is határozta, hogy mihelyt Hobarttownba érkeznek, azonnal kiteszi a szűrét. Koa, aki tudta ezt, többször fenyegetőzött, hogy majd bosszút áll a kapitányon, Vin Modnak tehát könnyű volt őt megnyernie a maga és Flig Balt tervének.

Eszerint a fedélzetmester, Vin Mod és a szakács, meg a négy korcsmabeli verekedő matróz összesen heten voltak, szemben a kapitánnyal, a hajósinassal és a többi három matrózzal. Igaz ugyan, hogy Wellingtonban Hawkins úr, a hajótulajdonos és Nat Gibson, a kapitány fia is fölszállnak a briggre s akkor változik az arány; de lehetséges volt, hogy Flig Balt még előbb hatalmába kerítheti a hajót, bár a tengeri út Dunedintől Wellingtonig csak két napig tart. Bizonyos, hogy Vin Mod résen lesz és nem mulasztja el a kedvező alkalmat.

Képzeltető, hogy a dunedini veszteglés mennyire bosszantotta Gibson kapitányt is, Hawkins urat is. Egymást érték a sürgönyök Dunedin és Wellington közt, s Gibson igazán megörült, mikor Flig Balt megjött a *Három szarkából* és négy matrózt hozott a hajóra.

De midőn Flig Balt elmondta, hogy mily körülmények közt toborozta ezt a legénységet, a kapitány aggodalmasan csóválta a fejét.

– Nem szeretem a garázda embereket, Balt. Aztán meg félek, hogy úgyis megszöknék.

– Ma éjszakára lecsukattam őket a hajófenékre, hadd aludják ki a pálinkát – felelte Flig Balt. Onnan pedig nem szökhetnek meg.

– De hát holnap?

– Holnap is eszükbe fog jutni a mai verekedés, s ők maguk fognak könnyörögni, hogy ne tegyük partra őket.

– Várjunk hát holnapig – hagyta helyben a kapitány.

A négy matróznak eszébe sem jutott a szökés: részegen hortyogtak a

hajófenékben, s a fedélzetmester másnap reggel sokáig rázta, míg talpra állíthatta őket.

Ám, mikor aztán fölballagtak a hídra, hogy megmutassák magukat, Gibson kapitány meghökkenett egy kicsit: négy ilyen szemén szedett mákvirágot keresve sem lehetett volna találni. Azt, hogy semmiféle írásuk, igazoló okmányuk nem volt, még csak elnézte volna a kapitány: hisz tudta, mily körülmények közt került a négy ember a hajóra: de az már mégis sok volt egy kicsit, hogy egyiknek sem volt tisztességes ruhája.

Azért, mikor a négy cimbora visszament a hajó orrába, Gibson kapitány fejcsóválva mondta a fedélzetmesternek:

– Nemigen tetszik nekem ez a csőcselék... Azt hiszem, Balt mester, rossz vásárt csináltunk.

– Hátha a tengeren megjavulnak?

– Lehet, lehet... de jól a körmükre kell ám nézned, mert én bizony semmi jót sem várok tőlük. Egyelőre úgy oszd be őket, hogy ne mind a négy legyen egyszerre szolgálatban, hanem kettő-kettő fölváltva a többivel.

– Úgy lesz, kapitány úr. S ha Wellingtonba érünk, majd vigyázok rájuk, hogy kereket ne oldjanak. Itt most nincs mitől félnünk, mert a rendőrségtől jobban félnek, mint a tengertől.

– Ha pedig Wellingtonba érünk, mihelyt lehet, kicseréljük őket – fejezte be a kapitány.

Gibson kapitány ezzel a hajó hátuljára ment, a kormányos mellé, Flig Balt pedig a hajó orrára sietett, hogy fölhúzassa a vasmacskát. A többi tengerészek ezalatt fölszaladtak az árbocokra s kioldozták a vitorlákat, hogy a kellő pillanatban a hajó megindulhasson.

Len Cannon és társai serényen dolgoztak a többiekkel. Látszott, hogy értik a mesterségüket s ugyancsak derék hajósok, ha rákerül a sor, mert szinte előre tudták és várták a parancsokat.

Vin Mod, aki együtt dolgozott a fedélzetmesterrel a vasmacskánál, hal-
kan odaszólt feljebbvalójának:

– Úgy látszik, hogy embereink értik a mesterségüket.

– Nagyon is, Mod!

– Még három ily derék fickó, s akkor aztán éljen Flig Balt kapitány!

A fedélzetmester kissé meghökkenve nézett szét, hogy nem hallja-e valaki ezeket a gyanús szavakat, s szemrehányóan szólt:

– Neked mindig eljár a szád! A kapitánynak nem tetszenek ezek az emberek és Wellingtonban szélnek akarja bocsájtani őket.

– Hm, de előbb Wellingtonba kellene ám érni! – felelte Vin Mod gúnyosan. – Csakhogy attól félek, hogy mi sohasem jutunk el odáig.

A *James Cook* lassan-lassan mozogni kezdett. Vasmacskája már nem fogta a feneket, s a vitorlák duzzadni kezdtek a friss hajnali szélben. A brigg nekilódult és csöndesen közeledett a szűk csatorna felé, mely a kikötőből a nyílt tengerre vezet. A mólónak a város felőli oldalán kis csoport kíváncsi ember leste, nézte a hajó indulását és Flig Balt, akinek jó szeme volt, észrevette, hogy a csoportban négy-öt rendőr élénken beszélget és a hajót nézi.

– Ezek megszimatozták, hogy a verekedők ide menekültek – súgta oda Vin Modnak.

Ezzel rögtön a hajó farára szaladt s jelentette a kapitánynak, hogy baj van.

Gibson kapitány nem habozhatott; ha folytatni akarja útját, akkor szükség van a négy matrózra; de ha a rendőrök meglátják őket a fedélzeten, akkor megállítják a hajót, hogy elfoghassák a garázda verekedőket. Pedig mindjárt oda érnek a fordulóhoz, ahol alig egy kődobásnyira lesznek a parttól, s akkor a rendőrök kényelmesen ráismerhetnek a szökevényekre.

– Vidd le őket a hajófenékbe, míg kiérünk a kikötőből! – parancsolta Flig Baltnak.

A fedélzetmester mindjárt futott a parancsot teljesíteni.

– Menjetek le, gyorsan! – mondta Len Cannonnak és társainak.

A négy mákvirág körülnézett, s meglátván a parton a rendőröket, azonnal tisztában voltak a helyzettel. Mind a négyen lesomfordáltak a hajófenékbe, s mikor a *James Cook* elhaladt a rendőrök mellett, egyetlen gyanús alak se ténfergett a fedélzeten.

És még nyolc óra sem volt, mikor a brigg már kint bukdácsolt a nyílt tengeren, dél felé hagyván el az otagói világítótornyot és a Saunders-fokot.

III. FEJEZET

Vin Mod munkához lát

A távolság Dunedin és Wellington közt, azon a szűk szoroson át, mely a két szigetet elválasztja, alig négyszáz tengeri mérföld. Ha az északnyugati szél állandó marad, a *James Cook* harmadnap reggelre Wellingtonban lehet.

Sikerül-e Flig Baltnak e rövid utazás alatt hatalmába keríteni a hajót, eltenni láb alól a kapitányt és a hozzá hű, derék matrózokat?

Tudjuk, mily módon akart Vin Mod célt érni: orozva meglepi Mr. Gibsont

meg a hozzá hű legénységet, s aztán a hajókorláton át belehajigálja őket a tengerbe, még mielőtt védhetnék magukat. Mindenekelőtt azonban szükséges volt beavatni e tervbe Len Cannont és cimboráit, akiknek segítségével egyébként Vin Mod egy percig sem kételkedett.

Vesztegetni való ideje azonban nem volt, mert a brigg negyvennyolc óra alatt Wellingtonba ér, ahol Mr. Hawkins és Nat Gibson is a hajóra szállnak; akkor pedig aligha fog menni a dolog. Tehát a mai, vagy legkésőbb a holnapi éjszakán kell munkához látni, mert ehhez hasonló kedvező alkalom később aligha kínálkozik.

A part, melynek mentében a brigg vitorlázott, nagyon tépett és szaggatott volt; roppant sziklák meredeztek ki mindenütt a vízből, s a hullámok viharos játéka bizarr, fantasztikus formákra tördelte a sziklapartot. Jaj lenne a hajónak, melyet a szél a sziklákhöz verne: dióhéjként törnék darabokra a szirteken. Szerencsére akár keletről, akár nyugatról hajtáná erre a vihar, mindenképpen megkerülhetné Új-Zéland legszélső hegyfokait, s biztos révekbe menekülhetne mind a Cook-szoroson, mind a Foveaux-szoroson át.

A *James Cook* néha oly közel járt a partokhoz, hogy tisztán lehetett hallani a madarak dallamos énekét, amelybe belevegyült a tarka papagályok rikácsolása, meg a víz fölött röpdöső tengeri madarak sikongatása. Lent a vízben pedig egymást kergették a pajkos delfinek, gyors szökkenéssel térve ki a habokat szelő hajó elől; odább, a messze szemhatáron magasra lövellő vízsugarak jelezték a cetek ottlétét, míg a lapos parti sziklákon egymás hátán heverésztek a lomha fókák.

Az idő szép volt és a kedvező szél gyorsan hajtotta a brigget. Tizenegy óra felé föltűnt a Herbert-hegység, melynek legmagasabb csúcsa ötezer lábnyira emelkedik a tengerszint fölé.

Vin Mod egész délelőtt kereste az alkalmat, hogy szóba állhasson Len Cannonnal, akit a legértelmesebbnek ítélte cimborái közt, de nem találkozhatott vele, mert a kapitány rendeletéből a négy új embert úgy osztották be, hogy kettő-kettő más és más őrségbe került és Len Cannon éppen akkor állott szolgálatba, mikor Vin Mod aludni tért.

Végre délben, amikor a legénységnek mind a két fele fönt volt a fedélzeten, hogy egymást fölváltsa, megjött a kedvező pillanat. Flig Balt a hajó elején sétált föl s alá, szemmel tartva matrózait; Koa, a szakács, akit a kölcsönös elvetemültség rejtélyes varázsa vonzott Len Cannon cimboráihoz. Sexton és Kyle társaságában lopta a napot, mutogatván nekik a testére tetovált utálatos rajzokat; Vin Mod pedig odasomfordált Len Cannonhoz és megveregetve a vállát barátságosan vigyorogva megszólította:

– No, öreg hát itt vagy a hajón, mi?

- Itt ám – felelte a másik egykedvűen.
- Tudom, örülsz is neki! – folytatta Vin Mod behízeltgősen. – Nem mindennap találsz ilyen derék hajót, amelyik tizenkét mérföldet megfut óránként, s a teher, amit visz, egész vagyont ér!
- Ennek legföljebb csak a gazdája örülhet.
- Úgy van, a gazdája... A mostani gazdája vagy az, aki megszerzi tőle...
- Bánom is én, akárkié lesz – felelte Len Cannon vállat vonva.
- Annyi bizonyos, hogy én rögtön faképnél hagyom, mihelyt partot ér.
- Rosszul tennéd, ha megtennéd, barátom – csóválta Vin Mod a fejét. – Mert van-e szebb élet, mint a hajós élete, aki szabad, mint az ég madarai és mehet, ahová neki tetszik?
- Vagyis inkább oda, ahova viszik – felelte Len Cannon meggyőződéssel.
- Ugyan, ugyan!... Hát ez a hála? Tudod-e, hol lennél most, ha mi föl nem veszünk a hajóra?
- Alighanem a *Három szarkához* címzett csapszékben.
- Az ám!... a rendőrség börtönében – felelte Vin Mod halkabban. – Mind a négyötöket elfogtak volna, s bizonyára ingyen szállást is kaptatok volna pár hónapra Dunedinben.
- A börtön csak börtön, akár a városban üljük le a büntetést, akár ezen az átkozott hajón, ahonnan nincsen szabadulás, hacsak meg nem szökünk – viszonzá Len Cannon meglehetősen bosszúsan.
- Hogy mondatsz ilyet, tengerész létedre?! – kiáltott föl Vin Mod álmélkodva.
- Nekem eszemágában sem volt hajóra szállni – felelte Len Cannon. – Ha nincs az a bolond verekedés, akkor ma már útban lettünk volna Otago felé.
- És mentetek volna a nyomorba, veszedelembe, éhen halni...
- Vagy meggazdagodni!
- Meggazdagodni... az aranymezőkön? Na, ezt ugyan eltaláltad! – felelte Vin Mod gúnyosan. – Nincs ott ma már semmi, barátom! Csupa kavics, értéktelen kódarab! Százan meg ezren jönnek vissza naponként, szidva önmagukat, hogy miért mentek oda.
- Én meg tudok olyanokat, akik ugyancsak nem bánták meg, hogy megszótktek a hajóról.
- Én is tudok négy derék fickót – felelte Vin Mod ravaszul kacsintva –, akik nem bánták meg, hogy a sors a *James Cook* fedélzetére hozta őket... az aranymezők helyett!
- S ez a négy fickó... talán mi vagyunk? – kérdezte Len Cannon kételkedve.

– Úgy van, ti vagytok!

– Tán csak nem akarod elhitetni velem, hogy a matróz meggazdagodhat abból a nyomorúságos bérből, amit az élete örökös kockázatásáért kap?

– Nem ám, ha másnak dolgozik!

– No és te kinek dolgozol? Talán tied ez a hajó?

– Nem az, de az lehet – felelte Vin Mod rejtélyesen.

– Hát annyi pénzed van a dunedini bankban, hogy hajót is vehetsz rajta? – kérdezte Len Cannon gúnyosan.

– Pénzem, az nincs... de tegyük föl, hogy a kapitányt valami szerencsétlenség érné... Véletlenül beleesnék a tengerbe... Hiszen már annyi kapitánnyal megtörtént! Éjszaka észre se veszi az ilyesmit az ember – és reggelre hült helye van a kapitánynak...

Len Cannon élesen szemébe nézett a gazembernek, azon tűnődve, hogy jól hallotta-e, amit hallott, Vin Mod pedig suttogva folytatta:

– Nos, mi történék akkor? Helyettesíteni kellene a kapitányt, s a parancsnokság a másodkapitányra szállna; ahol nincs másodkapitány, ott a hadnagy venné át a hajó vezetését...

– Ahol pedig hadnagy sincs – vágott közbe Len Cannon halkan –, ott a fedélzetmester lenne a hajó ura.

– Eltaláltad, barátom – bólintott Vin Mod –, s az oly fedélzetmesterrel, aminő Flig Balt, jó messzire lehet menni...

– De nem oda, ahová kellene!

– Nem, hanem oda, ahová a legénység akarná, ahol vígan és szabadon élhetnének mindannyian, mert a *Little Girl*...

– Miféle *Little Girl*?

– Hát ez lenne a neve a briggnak. Mindenesetre szebb, mint a *James Cook*, a mostani neve!

A névvel nem sokat törődött Len Cannon. Az volt a fő, hogy ez az «ügylet», amit Vin Mod ajánlt neki, nem volt éppen megvetendő. De mielőtt fölcsapott volna a kalandos vállalkozás segítőjének, tudni akart mindent; ezért, körülnézve, hogy nem hallgatózik-e valaki, halkan így szólt:

– Értem. De tálalj ki mindent!

Vin Mod aztán ki is tálalt mindent, amit ő, meg Flig Balt közösen kifőztek. Len Cannonnak tetszett a terv és habozás nélkül vállalkozott a gáz-tetre... Elteszik a kapitányt láb alól, megváltoztatják a brigg nevét, aztán nekivágnak a tenger végtelenjének, a maguk szakállára... Mindamellettt biztosítékot kívánt arra nézve, hogy a fedélzetmester is csakugyan egyetért-e Vin Moddal a dologban.

– Ma éjjel nyolc óra után, ha majd te leszel a kormánynál, Flig Balt odamegy hozzád, Len – mondta Vin Mod – és jól nyisd ki a füled...

– Aztán ő lenne a hajó kapitánya? – kérdezte Len Cannon, akinek jobban tetszett volna, ha senki sem parancsol neki.

– Hát persze, hogy ő! – felelte Vin Mod. – Kapitány nélkül nem lehet a hajó. De mit tesz az, ha te meg én és a többiek leszünk a hajó tulajdonosai!

– Jól van, Mod, én már a pártodon vagyok. Mihelyt egyedül leszek Sextonnal, Bryce-szal és Kyle-lel, mindjárt beszélek velük.

– Csakhogy sürgős ám a dolog!

– Sürgős? Hogy-hogy?

– Úgy, hogy még ma éjjel kellene...

És Vin Mod elmondta, hogy holnapután reggel Wellingtonba érnek, ahol Mr. Hawkins és Gibson kapitány fia is a hajóra szállnak. Akkor két emberrel több lesz, akit el kéne tenni láb alól, ez pedig megnehezíti a dolgot. Ezért kellene ma éjjel, vagy legkésőbb holnap éjjel végbe vinni.

Len Cannon megértette, hogy Vin Modnak igaza van, Megígérte hát, hogy mihelyt bealkonyodik, azonnal beszél cimboráival, akiért egyébként jól állt, mint önmagáért. De előbb még Flig Balttal akar tisztába jönni... két szó elég lesz; két szó meg egy kézszorítás, mely megpecsételi az alkut.

A két cinkos elégedetten vált el és mindegyik a dolgára ment. Este nyolc órakor, midőn a főlváltás órája ütött, Len Cannon odament a kormánykerékhez és átvette a hajó vezetését. Flig Balt pedig hátra ballagott a hajó farára, ahol a kapitány üldögélt, hogy megkapja parancsait az éjszakára.

Az idő szép volt, s az északnyugati szél egyre fűjt, bár napszállta óta kissé csökkent az ereje. Mivel a tenger is csöndes volt, nem kellett félni semmi veszedelemtől, s legfeljebb csak az történhetett, hogy szél szüntével megáll a hajó. Egyelőre azonban szó se volt erről és Harry Gibson, hogy éjszakára ne legyen nagyon közel a parthoz, kissé oldalt fordította a vitorlákat, s egyenesen a Christchurch-szoros felé tartott, ahová, úgy remélte, hajnaltájban érkeznek.

Végrehajtván e parancsait, a kapitány tíz óráig a hídon maradt, Flig Balt végtelen bosszúságára. A fedélzetmestert a guta környékezte: bármennyire szeretett volna szóba elegyedni Len Cannonnal, nem tehetette, mert Harry Gibson közvetlenül a kormányos közelében ült, vagy ha fölkel is sétálni, alig pár lépésnyire járt föl s alá.

A hajón minden rendben volt. A briggnak csak hajnali három-négy órakor kellett majd irányt változtatnia, mikor Akoroa-kikötőt megpillantják. Gibson kapitány tehát még egyszer végigtekintve a tengeren és a vitorlákon, jó éjszakát mondott a fedélzetmesternek és lement kabinjába.

Most aztán Flig Balt pár szót váltott Len Cannonnal. El kell tenni a kapitányt láb alól, s vele együtt Hobbes, Wickley és Burnes matrózokat is, akik

vele tartanak.

– És mikor? – kérdezte Len Cannon.

– Még ma éjjel! – vágott közbe Vin Mod, aki szintén ott volt.

– Hány órákor?

– Tizenegy óra és éjfél közt – felelte Flig Balt. – Akkor Hobbes és Sexton lesznek az őrségen, Wickley pedig a kormánynál. Egyelőre ezektől szabaduljunk meg. Holnap reggel aztán végzünk a többiekkel.

– Úgy lesz! – felelte Len Cannon bólintva.

S átadván a kormányt Vin Modnak, egyenesen a hajó orrába ment, hogy meghányja-vesse a dolgot cimboráival és fölkeltsse Kyle-t, aki nem volt szolgálatban és aludt.

De se Sextont, se Bryce-t nem találta, bár ott kellett volna állniuk az őrségen, s mikor Wickleytől megkérdezte, hogy nem látta-e őket, ez csak vállat vont.

– Hol vannak hát? – kérdezte Len Cannon másodszer is.

– Ott bent hortyognak... holt részeg mind a kettő!

– A nyomorultak! – csikorgatta fogát Len Cannon dühében.

– Elitták az eszüket: ma éjjel nem foghatunk semmihez!

Mégis bement a hajószobába, hogy megnézze őket. Valóban holt részeg volt mind a kettő: hiába rázta, rugdalta, szólítgatta őket, azok csak morogtak, egyet fordultak fektükben és hortyogtak tovább.

Len Cannon átlátta, hogy nem számíthat rájuk és bosszúsan ment vissza a fedélzetre. Flig Balt is egészen oda volt dühében, mikor meghallotta ezt a nem várt akadályt és Vin Mod alig bírta lecsillapítani. Utóvégre – így vigasztalta a fedélzetmestert – e mai éjszakával még nem vezett el minden. Holnap majd jobban vigyázunk arra a két akasztófavirágra, hogy le ne ihassák magukat. De Flig Baltnak nem szabad följelentenie őket, mert akkor a kapitány lecsukatná mind a kettőt és Wellingtonig ki sem bocsátaná őket.

Az éjszaka tehát nyugodtan telt el, s midőn Harry Gibson másnap kora hajnalban a fedélzetre jött, a brigg már vígan szelte a Christchurch-szoros tajtékos habjait.

– Mi újság? – kérdezte Gibson a fedélzetmestertől, aki kevéssel előbb kelt föl nála.

– Semmi, kapitány – felelte Flig Balt jó reggelt köszönve.

– Ki van a kormánynál?

– Len Cannon matróz.

– Nincs semmi panaszod az új legénység ellen?

– Még eddig nincsen, kapitány, s azt hiszem, nem is lesz. Ezek az emberek alighanem jobbak, mint aminőknek látszanak.

– Annál jobb – felelte Harry Gibson a kezeit dörzsölve –, akkor megtart-

juk őket. Mert azt hiszem, hogy Wellingtonban éppoly szűkében leszünk matrózoknak, mint Dunedinben voltunk.

– Mindenesetre, kapitány, ha ezek beválnak, nem kell törnünk a fejünket, hogy honnan veszünk helyettük másokat.

A *James Cook* gyorsan futott a kedvező szélben, s egész délelőtt a part mentén vitorlázott. Ebéd után azonban mintha csökkent volna a szél ereje: a hajó futása meglassúdott, s alig volt remélhető, hogy alkonyatig elérhetik a Cook-szoros torkolatát. Akkor pedig kint kell tölteniök az éjszakát a nyílt tengeren, és csak másnap vethetnek horgonyt Wellingtonban.

Flig Balt és Vin Mod elégedetten kacsingtattak egymásra: most már mi sem állt útjába gaz tervük végrehajtásának. Sexton és Bryce, miután ki-aludták a tegnapi mámort, kész örömmel beleegyeztek a zendülésbe és Len Cannon már csak a jeladást várta.

A közös megállapodás szerint Vin Mod és Len Cannon éjfél és egy óra közt leosonnak a kapitány szobájába, megkötözik, betömik a száját, s még mielőtt kiálthatna, behajítják a tengerbe. Ugyanekkor Hobbest és Burnest, akik őrségen lesznek, Kyle, Sexton és Bryce teszik el láb alól; Wickleyt, aki a kormánynál lesz, Koa és Flig Balt könnyen megkötözhetik, s aztán a hajósinással együtt szintén a tengerbe vetik. A *James Cook* pedig legott megfordul s kelet felé nekivág a Csendes-óceánnak.

A gyalázatos összeesküvés sikere, úgy látszott, bizonyos immár.

A brigg még napfölkelte előtt messze lesz innen, az orgyilkos Flig Balt parancsnoksága alatt.

Körülbelül esti hét óra lehetett, mikor északkeleten föltűnt a Campbell-fok, mely a Cook-szoros bejáratának déli határát jelzi. A szél ugyan már annyira csökkent, hogy a brigg minden vitorláját kifeszítették, s még így is csak lassan bukdácsoltak, de egy tengeráramlat mégis a kívánt irányba hajtotta a hajót és növelte sebességét.

A kapitánynak nyolc órakor kellett volna lefeküdnie, s ettől a pillanattól kezdve Flig Balt lett volna úr a fedélzeten. Ámde kevéssel nyolc óra előtt vékony füstoszlop támadt a brigg háta mögött, s nemsokára feltűnt egy gőzös is, mely éppen akkor kerülte meg a Campbell-fokot.

Vin Mod és Flig Balt nem sokat törődtek a gőzőssel. Mivel gyorsan ment, azt hitték, hogy csakhamar utoléri s el is hagyja őket.

A gőzősön meglátszott, hogy hadihajó; kisebbfajta cirkáló volt, de még nem húzta föl a lobogóját. E pillanatban azonban lövés dördült el fedélzeten, s egyidejűleg középső árbocára felszökkent Nagy-Britannia lobogója.

Harry Gibson ottmaradt a fedélzeten, mert úgy látszott, hogy érdekli a kis gőzös. Csak az volt a kérdés, meddig marad ott. Addig-e, ameddig csak látni lehet ezt a gőzöst, amely valószínűleg szintén Wellingtonba igyekszik, vagy már előbb megunja a dolgot és lemegy aludni?

Ezen tűnődtek az összeesküvők, és pedig tele aggodalommal, mert már alig várták, hogy egyedül lehessenek a fedélzeten.

Elmúlt egy óra, és Gibson kapitánynak eszébe sem jutott, hogy lemenjen. Néha egy-egy szót váltott Hobes-szal, aki a kormánynál állt, közben pedig folyton a kis hadigőzöst nézte, amely alig volt egy mérföldnyire a briggtől.

Flig Balt és cinkosai fogukat csikorgatták tehetetlen dühükben. Az angol gőzös lassan jött utánuk, s látszott, hogy csak félgőzzel halad. De miért? Talán valami baj érte a gépét? Vagy nem akart éjszaka bemenni Wellington kikötőjébe, melynek bejárata szirtes és veszedelmes?

Akármi volt is az oka lassúságának, annyi bizonyos, hogy egész éjszaka ott fog kullogni a *James Cook* sarkában s meghiúsítja az összeesküvés végrehajtását.

Len Cannon és társai eleinte még azt is hitték, hogy a gőzöst Dunedinből küldték az ő üldözésükre, és nagyon megijedtek. De Flig Balt csakhamar megnyugtatta őket e tekintetben: ostobaság volt föltenni, hogy kedvükért hadihajót mozgósítanak, mikor sokkal egyszerűbb volt, ha a rendőrség sürgönyöz Wellingtonba, hogy akkor fogják el őket, mikor a *James Cook* kiköt. Különben is, a kis gőzös nem iparkodott érintkezésbe lépni a briggel, és csónakot sem bocsátott le, hogy átvizsgálja.

E részben tehát nyugodtak lehettek a *Három Szarka* garázda verekedői: de annál jobban dühöngtek magukban amiatt, hogy a hadigőzös közelsége megakadályozta az éjszakai orgyilkosságot, holnap pedig már Wellingtonba ér a brigg.

Gondoltak ugyan arra, hogy mégis végrehajtják tervüket, de csakhamar átlátták, hogy ez lehetetlen. A kapitány s a hozzá hű matrózok bizonyára kiabálni fognak és védelmezik magukat, ennek zaját pedig okvetlenül meghallják a hadigőzöson, mely alig volt három-négy kődobásnyira a briggtől, s pár pillanat alatt melléje érkezett volna.

– Átkozott véletlen! – hörgött Vin Mod elkeseredve. – Nem csinálhatunk semmit!

– Holnap pedig – tette hozzá Flig Balt fogcsikorgatva – Nat Gibson és a hajó gazdája is a fedélzeten lesznek!

Ei kellett volna távozniuk a hadihajótól, s a fedélzetmester talán meg is tette volna, de a kapitány ahelyett, hogy aludni ment volna, az éjszaka javarészét a fedélzeten töltötte. Nem lehetett hát megszökni, és le kellett mondani a tervezett orgyilkosság végrehajtásáról.

Másnap korán hajnalodott. A *James Cook* megkerülte a Nicholsonfokot, mely a Wellington-öböl bejáratát védi, és reggeli hét órakor befordult a kikötőbe, ahol az angol hadigőzössel egyidejűleg vetett horgonyt.

IV. FEJEZET

Wellington

Új-Zéland szigetét 1642-ben fedezte föl Tasman hollandiai hajós, aki sok viszontagságot élt át ott. Négy emberét vesztette el ezeken a partokon, akiket a kannibálok faltak föl, és száz évvel később az angol James Cook, a világ első körülhajózója a partra küldött csónak teljes legénységét kénytelen volt fölládozni az emberevőknek, két évre rá pedig Marion du Fréne francia kapitányt tizenhat emberével együtt a legvadabb kegyetlenséggel koncolták föl és faltak föl a sziget kannibáljai.

Most már, az angolok fennhatósága alatt, teljes személy- és vagyonbiztonság uralkodik a kettős szigeten, melynek északi felén épült Wellington, a főváros. A *New-Zeland Land-Company* 1849. januárban küldte ide az első gyarmatosokat az *Aurora* hajón, s ma már a két sziget lakosságának száma közel egymillió, Wellingtonban, a gyarmat fővárosában pedig negyvenezer lélek lakik.

A *James Cook*, mint mondtuk, az öböl közepén vetett horgonyt, mégpedig azért, hogy elejét vegye a legénység szökésének, mert az aranyláz éppúgy dühöngött Wellingtonban is, mint Dunedinben s általában Új-Zéland valamennyi kikötőjében. Gibson kapitánynak tehát, bár csak huszonnégy óráig szándékozott Wellingtonban időzni, érdekében állt, hogy még erre a rövid időre is megnehezítse legénységének esetleges szökési szándékát.

Az elsők, akiket a kapitány meglátogatott, Hawkins úr és Nat Gibson voltak. Éppen nyolc órát ütött, midőn betoppant Hawkins úr irodájába, mely a kikötőre torkolló utcák egyikének a sarkán volt.

– Apám!

– Barátom!

Az apa szeretettel ölelte meg fiát, majd Hawkins urat is, akik már alig várták megérkeztét.

Hawkins úr már szürkülő, de erőteljes, zömök férfi volt, csupa jóság és becsületesség, amellet nagyon éles szemű, szorgalmas üzletember, aki nem kapzsiságból dolgozott, mert hisz elég gazdag volt már, hanem csak azért, mert munka nélkül nem bírt élni. Most is, hogy minél jobban kiterjeszthesse munkakörét, abban fáradt, hogy fióküzletet alapít Balfour úr társaságában itt, Wellingtonban, s ennek az irodának a vezetését Nat Gibsonra akarta bízni.

Ez a fiatalember huszonegy éves volt; éles eszű, elszánt és szorgalmas, korához képest fölötte komoly ifjú, aki szülein kívül fölöttébb szerette

Hawkins urat, apjának legrégebb és legjobb barátját. Egyetlen megbocsátható szenvedélye volt: a fotografálás; bármerre járt, mindenhová elvitte a gépét is, amelynek lépten-nyomon akadt dolga azon a festői, egzotikus vidéken, ahol lakott.

Miután Hawkins úr bemutatta Gibson kapitányt Balfour úrnak, az apa és fiú, Hawkins úrral együtt, bementek az iroda belső szobájába, és mindekelőtt családi ügyekről beszélgettek. Mrs. Hawkins tegnap este írt férjének Hobarttownból, és Gibson kapitánynak is több levele volt ott a feleségtől: mindnyájan egészségesek voltak, s már előre örültek a viszontlátásnak.

– Úgy van – mondta Hawkins úr –, még csak öt-hat hét, s aztán valamennyien együtt leszünk Hobarttownban.

– Ó, valamivel tovább tart az út – jegyezte meg Gibson kapitány. – Először is az út Port-Praslinig...

– Körülbelül három hét – vágott közbe Nat Gibson.

– Aztán a kirakodás, az új teher berakása, az út Karaverába, s ott is ki-és berakodás...

– Ez megint három hét.

– S aztán Karaverából haza Tasmániába...

– Nos? – kérdezte Hawkins úr –, mennyi ideig tart ez az út?

– Legalább egy hónapig.

– Összesen tehát harmadfél hónap – bólintott Hawkins úr. – De sebj: ez is gyorsan múlik, ha együtt leszünk!

– Sőt, már ma is együtt ebédelünk, apám! – szólt most Nat Gibson. – Hawkins úr már meg is hívta tiszteletedre Balfour urat.

– Föltéve, hogy nincs dolgod a városban – jegyezte meg Hawkins úr.

– A városban nincs – felelte a kapitány –, csak majd a hajóra kell viszszamennem, hogy Flig Baltnak egynémely utasítást adjak, mit vegyen a legénység számára eleségnek.

– Meg vagy elégedve a fedélzetmesterrel?

– Nagyon! Igazán pontos és kötelességtudó ember: soha sem volt ellene egyetlen kifogásom sem.

– Hát a többi legénység?

– Az is jó. Csak azzal a négy emberrel nem vagyok még tisztában, akiket kénytelenségből vettem föl a hajóra Dunedinben. De hát nem volt más! Ha ló nincs, jó a szamár is.

– Eszerint minden rendben van és indulhatunk?

– Hogyne! Sőt, mindjárt holnap indulunk, mert nem szeretném, ha itt is az a baj érne, ami Dunedinben: egyszerre négy matrózom szökött meg.

– Csoda, hogy Flig Balt nem volt köztük – jegyezte meg Hawkins úr. – Emlékszel, hogy ez az ember sohasem tetszett nekem: már akkor sem,

mikor Hobarttownban megfogadtad?

– Emlékszem, Hawkins: de most az egyszer tévedtél és igazságtalan vagy Flig Balt iránt. Ismétlem, hogy igen derék, kötelességtudó ember, és érti is a dolgát.

– Annál jobb, Gibson, annál jobb – felelte Hawkins úr. – Utóvégre is ez a te dolgod, s ha meg vagy elégedve velem, én csak örülhetek ennek.

Így beszélgettek még egy darabig s végre elhatározták, hogy mind a hárman fölmennek a *James Cookra*, ahol Flig Balt fogadta őket.

Hawkins úr, a kapitány dicséretei után, kissé barátságosabb volt Flig Balthoz, mint rendesen, s aztán egyenesen a kis Jimhez, a hajósinashoz sietett, akit szeretettel megölelt.

– No, fiú – mondta neki – édesanyád csókoltat és reméli, hogy a kapitány meg van veled elégedve!

– Mindenesetre – felelt Gibson kapitány a piruló Jim helyett.

– Azt látom – folytatta Hawkins úr –, hogy jó dolgod van: az orcád majd kicsattan az egészségtől...

– És hogy örömet szerezzek anyádnak – tette hozzá Nat Gibson –, mindjárt le is fényképezlek: hadd lássa, milyen derék fia van.

Mialatt Nat Gibson csakugyan lefényképezte a túl boldog fiút, Hawkins úr körüljárt a hajón és jól szemügyre vette a négy új matrózt. Sehogy sem tetszett neki a négy haramia visszataszító ábrázata, de egyelőre mit sem tehetett; azt azonban elhatározta, hogy mihelyt Hobarttownba érnek, azonnal partra teszi és világgá bocsátja őket.

Vagy egy óráig maradt még a hajón, s ezalatt Gibson kapitánnyal együtt átvizsgálta a hajó számadásait. Aztán mind a hárman ismét kimentek a szárazföldre, ahonnan csak este szándékoztak végleg visszatérni a hajóra.

– Holnap tehát indulunk – mondta a kapitány Flig Baltnak búcsúzáskor. – Ha tehát meg akarod nézni a várost...

– Nem, kapitány – felelte a fedélzetmester –, inkább itthon maradok és vigyázok a legénységre. Az eleséget, ami kell, majd megveszi Koa; elküldöm velem Hobbest: őt nem kell féltetni; bizonyos, hogy nem szökik meg.

– Jobb is szeretem így – hagyta helyben a kapitány.

Balfour úr már várta őket az irodában, s mivel az idő már délre járt, mindjárt el is mentek ebédelni. Víg beszélgetés és poharazgatás közben ebédeltek, s mikor a gyümölcsöt behozták, Nat Gibson ünnepélyesen így szólt:

– Most pedig, apám, akár akarod, akár nem, téged is lefényképezlek.

– Valóságos mániád ez a mesterség! – kacagott a kapitány. – Legalább száz arcképem van már otthon, s neked mégsem elég?

– Ez lesz a százegyedik! – felelte Nat Gibson, s még mielőtt apja felel-

hetett volna, a kis gép egyet csettent... és készen volt a felvétel.

Ebéd után Hawkins úr és Nat Gibson együtt mentek el, hogy megvegyenek mindent, amire a harmadfél hónapig tartó tengeri úton szükségük lehet. Gibson kapitány pedig elvégezte hivatalos dolgait a kikötőparancsnokságnál. Aztán ismét találkoztak, s mivel már reggelig, amikor a hajó indulni fog, semmi dolguk sem volt, sétálgattak a városban.

Az utcákon lépten-nyomon találkoztak bennszülött maorikkal. A férfiak derék, marcona alakok, arcukról lerí az elszántság és bátorság; csupa erő és izom mindegyik. A nők már sokkal hitványabbak, kevesebbet adnak magukra, mint a férfiak, és sokkal szenvedélyesebben pipáznak, még a nyilvános helyeken is.

Mint Ausztrália őslakosai általában, úgy a maorik is kihalófélben vannak. Pusztulásuk első és fő oka a tüdővész, mely a bevándorló európaiak révén tört be a szigetre, és valósággal tizedeli a bennszülötteket. A másik, ezzel majdnem egyenrangú baj az, hogy a maorik hihetetlenül részegesek, és különös, hogy ez az undok szenvedély jobban elharapózott a nők, mint a férfiak közt...

Hat óra tájban Hawkins úr, a kapitány és Nat Gibson megvacsoráztak, aztán elbúcsúztak Balfour úrtól, csónakra ültek és fölvitették magukat a hajóra, melynek másnap reggel, hajnalhasadáskor kellett indulnia.

V. FEJEZET

Pár nap a tengeren

Másnap reggel hat órakor a *James Cook*, minden vitorláját kifeszítve, lassan szelte keresztül a Wellington-öblöt, s megkerülvén a Nicholson-fokot, kedvező széllel vágott neki a nyílt tengernek. Mivel a Van-Diemen-fok, amerre igyekezett, vagy száz mérföldnyire volt, három nap alatt könnyen odaérhettek, ha a szél állandóan kedvező marad.

Az első nap kellemesen telt el. A legénység egyharmada a rendes őrséget és szolgálatot végezte, második harmada aludt, a harmadik pedig a hajó farán halászott, ami azért volt lehetséges, mert a hajó futása aránylag lassú volt. Délig aztán össze is fogtak 30-40 jókora halat, amiből Koa, az új-zélandi szakács, pompás ebédet főzött.

E vizekben egyébként gyakori a cethal is, melynek vadászata oly nagy haszonnal jár. A brigg körül jobbra is, balra is föl-fölbukkant egy-egy ily óriás; Hawkins úr el-elnézte őket, amint roppant farkukkal lomhán paskolták a vizet vagy magasra lövellték a szétporló vízsugarat és azt mondta:

– Mindig forró vágyam volt egy cetvadászhajóval útnak indulni ezen a tengeren, mert azt hiszem, hogy épp oly jó üzletet csinálhatnánk ezzel is, mint az áruszállítással.

– Wellingtonban azt beszélik – jegyezte meg Nat Gibson –, hogy ezen a vidéken sokkal könnyebb a bálnákat elejteni, mint bárhol másutt.

– Ez igaz – felelte a kapitány –, mert az itt elterjedt bálnafajnak sokkal rosszabb a hallása, mint a többieknek. Könnyű hát közelférkőzni hozzájuk, mert nem hallják a csónak közeledését.

– Eggyel több ok – szólt közbe Hawkins úr –, hogy legközelebb fölszereljünk egy cetvadászhajót.

– Ha ez oly könnyen menne! – felelte a kapitány nevetve. – Csakhogy a cetvadászatnak ezer csínja-bínja van ám, amit tanulni kell, aztán meg rop-pant költséges is az ily hajó fölszerelése – fél tucat csónak, harminc-negyven ember, szigonyosok, kovácsok, orvos, három tiszt, s mit tudom én, még micsoda –, nem is említve, hogy a vadászat néha két évig is el-tart, s a hajó örökös veszedelemben forog, mert éppen e tájon gyakoriak a ciklonok és a hirtelen zivatarok, melyek oly rohamosan támadnak, hogy szinte védekezni sem lehet ellenük.

– Szóval nem nekünk való üzlet? – kérdezte Hawkins úr sajnálkozva.

– Nem bizony, barátom! – felelte a kapitány. – Mindenki maradjon a mestersége mellett: a mi mesterségünk az áruszállítás és a kereskedés: ha jól jövedelmez, ne fogjunk másba!

Délután hat óra tájban néhány felhő szállt föl a szemhatáron, mire a kapitány mindjárt bevonatta a felső vitorlákat, nehogy a hirtelen zivatar meglepje a hajót és kárt tegyen benne. A szél egyre erősödött az éjszaka folyamán és a *James Cook* ugyancsak táncolt, bukdácsolt a fölkorbácsolt habokon. Néha egy-egy hullám egész hosszában végigsöpörte a fedélze-tét, de a brigg föl se vette: mint a szilaj csikó, nagy szökéssel bukott föl a víz alól és továbblódult a tajtékos vizen.

Mióta a *James Cook* elhagyta Wellingtont, az összeesküvők reménye nagyon megcsappant. Flig Balt és Vin Mod egyre tanácskoztak, de nem sok eredménnyel, mert most már ők voltak kevesebben, s a tervezett zen-dülés könnyen a vesztüket okozhatja.

– Mindennek az az átkozott hadigőzös az oka! – káromkodott Vin Mod elkeseredve. – Ha utunkba nem hozza az ördög, most már mienk a brigg, s valahol a Csendes-óceánon járhatnánk vele!

– Ezen már túl vagyunk – felelte Flig Balt vállat vonva. – Most csak az a fő, hogy eldöntsük: abbahagyjuk-e a vállalkozást, mivel Hawkins úr és Nat Gibson is a hajón vannak?

– Szó sincs róla! – kiáltott föl Vin Mod hevesen. – Sem én nem akarom, sem a többiek... Len Cannon és a cimborái csak azért nem oldottak kere-

ket Wellingtonban, mert még mindig szilárd elhatározásuk kézre keríteni a hajót.

– Nem arról van szó, hogy mi az ő szándékuk – felelte a fedélzetmester bosszúsan –, hanem arról, hogy kínálozik-e még egyszer kedvező alkalom...

– Persze, hogy kínálozik – tüzeskedett Vin Mod –, s légy meggyőződve, hogy nem is fogjuk az alkalmat elszalasztani... Tegyük föl, hogy a szigetengerben a kapitány meg a fia és Hawkins úr meg két-három matróz – már tudniillik azok, akiket te kiválasztasz – kirándulnak valamelyik szigetre és... estére nem térnek vissza... Mi történik akkor?...

– A brigg fölszedi horgonyát és továbbmegy – felelte Flig Balt gyorsan, mert rögtön megértette cimborája gonosz szándékát.

– Na, csakhogy eszedre tértél, az áldóját! – kiáltott föl Vin Mod ujjongva.

E pillanatban jött fel a kapitány s meghallotta Vin Mod félig ujjongó, félig káromkodó kiáltását.

– Mi a baj? – kérdezte.

– Semmi, kapitány – felelte Flig Balt gyorsan. – Egy hullámcsapás majd kicsavarta Vin Mod kezéből a kormányt; ez az egész.

– Azt hittem, hogy beleránt a tengerbe – tette hozzá Vin Mod.

– No csak vigyázz – intette őt a kapitány –, egyelőre pedig igyekezzél kifelé: nagyon is közel járunk a parthoz, s ekkora széllal jobb, ha minél távolabb vagyunk a szikláktól.

Vin Mod morgott valamit, és kijebbz kormányozta a hajót, mialatt Gibson kapitány ismét lement.

– Bárcsak sose jönnél föl többé! – dörmögött utána Vin Mod bosszúsan.

Aznap semmi különös nem történt. A délután folyamán föltűnt a szemhatáron Auckland kikötője, ahol a *James Cook* biztos menedéket találhatott volna, ha esetleg a vihar szorítaná. De nem volt szükség a menekülésre, s Gibson kapitány legfölbz csak azért vethetett volna horgonyt az Auckland-öbölben, hogy kiegészítse legénységét, illetőleg a Dunedinben fogadott négy matróz helyett újakat szedjen össze. Ám ez is szükségtelennek látszott, mert Flig Balt annyira feldicsérte cinkosait, hogy a kapitánynak eszébe sem jutott kicserélni őket.

Másnap, november 2-án, a szél jelentékenyen csökkent és a tenger sem hullámzott oly nagyon, harmadnapra pedig egészen szép idő lett. A brigg gyorsan folytatta útját a part mentén, s még estének előtte megkerülte a Van-Diemen-fokot, amelyen túl már a nyílt tenger következett.

Most már csak északnyugatnak kellett fordítani a hajó orrát, egyenesen Új-Guinea felé, amely még ezerkilencszáz mérföldnyire volt. Hogy ezt az

utat mennyi idő alatt teszik meg, attól függött, lesz-e kedvező szelük: mert a tengernek e részében gyakori a szélcsend, úgyhogy a hajók néha két hétig is vesztegelnek, vitorláik pedig petyhüdten lógnak a mozdulatlan levegőben.

Úgy látszott, hogy ez a sors éri a *James Cook*ot is, mert alig értek ki a nyílt tengerre, a szél annyira csökkent, hogy a brigg csak ímmel-ámmal haladt a vízen.

– Nem hiszem, hogy sokáig tartson ez a szélcsend – szólt a kapitány Hawkins úrhoz, a szemhatárt vizsgálva.

– És miért nem hiszed?

– Mert amott, nyugaton ködös a szemhatár... a köd fölszáll és felhő lesz belőle: a felhő pedig mindig szelet jelent.

– Hát a légsúlymérő mit mond? – kérdezte Hawkins úr.

– Úgy látom, hogy lassan süllyed – felelte Nat Gibson, miután megnézte.

– Hát csak hadd süllyedjen – mondta a kapitány. – A fő az, hogy ne hirtelen szálljon alá a higany, mert akkor féltő, hogy ciklont jelent... az pedig talán még irtózatosabb, mint a szélcsend.

– Annyi bizonyos – jegyezte meg Hawkins úr –, hogy nem ártana, ha lenne a hajónkon egy kis gőzgép, mely az ilyen esetekben pótolná a szelet.

– Ej, ha eddig meg voltunk nélküle, ezután is csak megleszünk a vitorláinkkal – felelte a kapitány. – Különbén is a tapasztalat azt mutatja, hogy a hajó csak akkor jó, ha vagy pusztán vitorlák, vagy kizárólag csak gőz hajtja. A kettő együtt sohasem válik előnyére a hajónak.

– Meglehet, apám, hogy igazad van – szólt közbe Nat Gibson –, de amott látok valami füstoszlopot, s e percben nem bánám, ha a mi hajónkról szállna föl...

Az északnyugati szemhatáron valóban vékony füstoszlop szállott fölfelé: egy gőzös kéménye ontotta, mely gyorsan közeledett a brigg felé, és sebességéből ítélve egy óra múlva el is halad mellette.

A kapitány rögtön elővette messzelátóját, s miután jól megnézte a hajót, kijelentette, hogy francia gőzös. Nem is csalatkozott, mert a gőzös, midőn már csak két mérföldnyire volt a briggtól, hirtelen fölhúzta a háromszínű francia zászlót. A *James Cook* legott viszonzta a köszöntést és fölvonta hátulsó árbocára az Egyesült Államok csillagos lobogóját.

Féltizenkettő tájban a gőzös már alig volt félmérföldnyire a briggtól, s mivel még egyre közeledett, nyilvánvaló volt az a szándéka, hogy „beszélgetni” akar.

Ennél mi sem volt könnyebb, mert a tenger oly sima volt, mint a tükör, és teljes szélcsend uralkodott.

Elsőnek a francia hajóról kiáltottak át szócsövön, megkérdezvén a brigg nevét és kapitányát, mire Gibson így felelt:

– *James Cook*, Hobarttownból... a kapitánya Gibson... Hát önök?...

– *Assomption*, Nantesből... a kapitánya Foucault.

– Hová mennek?

– Sydneybe, Ausztráliába... Hát önök?...

– Port Praslinbe, Új-Írországba...

– Talán Aucklandből?

– Nem, Wellingtonból... És önök?...

– Amboineből, a Molukki-szigetéről...

– Jó útjuk volt?...

– Nagyon jó!... Még egyet!... Amboineban nagyon aggódnak egy rotterdami goletta, a *Wilhelmina* sorsán, mely Aucklandből indult el, s már egy hónapja meg kellett volna érkeznie... Nem tudnak róla semmit?...

– Semmit!

– Nem is találkoztak vele?

– Nem – felelte Gibson kapitány.

– Ha útjukban nyomára akadnának, segítsenek rajta... Meglehet, hogy a vihar valamelyik szigetre vetette...

– Ha csak lehet, utána nézünk és segítünk rajta.

– Köszönöm!... Most pedig szerencsés utat, Gibson kapitány!

– Szerencsés utat, Foucault kapitány!

Egy órával később a *James Cook* elvesztette szem elől a gőzöst, és lassan folytatta útját a Norfolk-sziget felé.

VI. FEJEZET

A Norfolk-sziget

A kis Norfolk-sziget kerülete alig hat mérföld, de mint a Csendes-óceánnak valamennyi szigetét, ezt is hatalmas korallzátony veszi körül, s úgy védi, mint ahogy a kőfal védi az erős várakat. A tenger hullámai sohasem érik a kis szigetet, melynek sárga kréta-földjét viaszként mosnák el, mert megtörnek a tömör korallgyűrűn, s a sziget partjához érve már nincs erejük.

Ugyancsak e korallzátony miatt, fölötte nehéz és veszedelmes is a szigetet megközelíteni. Szűk, kanyargós szorosokon lehet csak odáig jutni, s a tenger alatt megbúvó korallok minden percben betörhetik a hajó fenekét,

vagy a hullámok is rávethetik az éles korallszirtre.

A szó szoros értelmében vett kikötő nincs is a Norfolk-szigeten. Csak déli partján, a Sydney-öbölben, alapítottak fegyencgyarmatot: s bizonyos, hogy elszigetelt helyzete, a szökésnek majdnem lehetetlensége miatt ez a sziget elsősorban és kiváltképpen csak börtönnek volt alkalmas.

Mindamellett igen becses darab föld az angol gyarmatok sorában. Míelőtt Cook kapitány 1774-ben ráakadt, mindjárt meglepte a sziget buja növényzete; olyan volt ez a kis darab föld, mint a leggyönyörűbb virágkosár, melynek kedvéért a Teremtő egész Új-Zéland virágos kertjeit megrabolta.

Az angol kormány mindjárt a XIX. század elején fegyencgyarmatot alapított rajta, s a szerencsétlen rabok munkája csakhamar második Kánaán-ná tette a kis szigetet Ausztrália és Új-Zéland között.

Ez volt az oka, hogy az angol kormány is máshová telepítette át fegyenceit, s a termékeny sziget vagy negyedszázadig lakatlan volt. 1842-ben azonban másodszor és kétségtelenül utoljára, Anglia ismét megkísérelte fegyencekkel benépesíteni a szigetet; ám ez a második kísérlet sem sikerült, s azóta senki sem törődött a szigettel.

Négy nappal azután, hogy a *James Cook* elvesztette szem elől Új-Zéland végső hegyfokait, az őrt álló matróz megpillantotta a Pitt-Mountot, mely ezernégyszáz lábnyira emelkedik a tenger színe fölé Norfolk szigetén. Ez déltájban történt, s este öt órakor a brigg már ott állt a sziget északkeleti csúcsával szemben.

A szél eközben csaknem teljesen megszűnt, s a hajó lomhán himbálózott a csendes vízen, alig két tengeri mérföldnyire a szigettől.

– Na, most már igazán megrekedtünk – mondta Gibson kapitány a fejét csóválva –, és semmi jel sem mutatja, hogy ismét szelet kapunk.

– Szerencse, hogy elmúlt az az idő, amikor a Norfolk-sziget tele volt banditákkal – felelte Hawkins úr. – Mert akkor nemigen lett volna tanácsos ily közel vesztegelni hozzá.

– Gyerekkoromban én is sokat hallottam róluk – mondta Gibson kapitány. – A legveszedelmesebb fegyenceket hozták ide, akikkel sehol sem boldogultak, mert szilajságukat, vadságukat semmi sem fékezhetette meg.

– De itt megszelídültek? – kérdezte Nat Gibson.

– Szó sincs róla! A zendülések és szökések napirenden voltak. A legkihívatóbb és legvakmerőbb eszközöktől sem rettentek vissza ezek az elvadult gonosztevők, hogy a szabadságukat visszanyerjék... Hitvány fakéregből, növényindákkal tákoltak össze csónakokat s ezeken vágta neki az óceánnak...

– Vagy a biztos halálnak – szólt közbe Nat Gibson.

– És néha mégis sikerült a hajmeresztő vállalkozás... Ha aztán a nyílt tengeren összetalálkoztak valami kereskedőhajóval, amely könyörületből

fölszedte őket, azt vélvén, hogy hajótöröttek, akkor lemészárolták a legénységet, elfoglalták a hajót és kalózkodásra adták magukat...

Igaz, hogy ezek az idők elmúltak, s a *James Cook*nak nem kellett félnie a Norfolk-sziget kalózeitól – de nem ugyanaz a veszély fenyegette-e Flig Balt és cinkosai részéről?...

Persze, erről senki sem tudott semmit a gazfickókon kívül, s ezért Nat Gibson is gondtalanul mondta:

– Mivel ez a veszedelem nem fenyegeti a hajót, engedd meg apám, hogy lebozsássuk a csónakot.

– Minek, fiam?

– Kimegyek horgászni a sziklák tövébe... A nap még legalább két óráig nem áldozik le s mihelyt sötétedik, rögtön visszajövök. Különben is mindig itt leszek a szemetek előtt.

Ebben a kívánságban nem volt semmi veszedelmes és a kapitány meg is engedte a kirándulást. Hobbes és Wickley – ez két becsületes matróz volt, akiben a kapitány föltétlenül megbízhatott – beültek hát a csónakba és pár perc múlva gyorsan vitték Nat Gibsont a korállgyűrű felé, melyen túl, a tükörsima tengeren megálltak és pipára gyújtottak, mialatt Nat Gibson bevetette horgait a vízbe.

Hátuk mögött feküdt a buja, termékeny sziget, dús növényzetének tarka pompájában – de az árnyas fák, sűrű bokrok közt sehol semmi nyoma egy kunyhónak, emberi lakásnak, vagy fölszálló füstfelhőnek... ellenben a szárazföldi és vízimadarak ezrei valósággal fülsértő hangversenyt csaptak rajta.

Ha Nat Gibson elhozta volna a puskáját, tucatszámra lőhettek volna a szárnyasok közül; de mivel legtöbbnek a húsa úgy sem volt ehető, nemigen törődött velük s inkább csak azon volt, hogy minél több halat fogjon.

Ez a törekvése nem is maradt sikertelen, s egy órai horgászás után már annyi hal volt a csónakban, hogy két napra beérhette vele a hajó egész legénysége. Ez nem is volt csoda, mert a világnak talán egyetlenegy vize vagy tengere sem oly haldús, mint a Csendes-óceán, melynek habjait még aránylag rövid idő, csak alig másfél század óta szántják a hajók.

Hét óra volt s a lehanyatló nap utolsó sugarai bíboros fénnel öntötték el a Pitt-Mount fantasztikus gerincét.

– Nat úr – kérdezte Wickley –, nem lenne ideje visszamenni a hajóra?

– Lehet, hogy napnyugta után szél is támad – tette hozzá Hobbes –, s akkor nem lenne tanácsos várakoztatni a brigget, mely bizonytalán folytatná az útját.

– Mindjárt mehetünk – felelte Nat Gibson –, csak fölhúzom a horgaimat...

Mikor összeszedte minden holmiját, fölállt és végignézett a szigeten,

melyre már kezdett ráborulni az esthomály árnyéka. A két matróz az evezőkkel foglalatoskodott és háttal fordult a szigetnek... Egyszer csak úgy tetszett Nat Gibsonnak, hogy a part kiugró szikláinak egyikén emberi alak jelenik meg... Látni vélte homályos körvonalait, sőt úgy rémlett neki, hogy az alak integet a karjaival...

– Nézzetek oda! – kiáltott a két matrózra.

Wickley és Hobbes hirtelen fölugrottak és visszafordultak... De a Pitt-Mount fekete árnyéka éppen e pillanatban fődte el azt a kiugró sziklát, s a homályos alak eltűnt...

– Én nem látok semmit – mondta Wickley.

– Én sem – szólt Hobbes, kimeresztve a szemeit.

– Én pedig esküdni mernék, hogy nem csalódtam – erősködött Nat Gibson. – Egy ember állt ott... éppen most...

– Ott... azon a sziklán... sőt integetett is... Talán kiáltott is, de a hangját nem hallhattuk, mert nagyon messze volt.

– Hát laknak ezen a szigeten? – kérdezte Hobbes.

– Lakni nem laknak – felelte Nat Gibson –, de meglehet, hogy valami szerencsétlen hajótörött menekült ide...

– Vagy még inkább lehet, hogy fóka volt – jegyezte meg Wickley. – Ezek szoktak fölmászni a sziklákra, s ha föltápászkodnak, messziről egészen olyanok, mint az ember.

– Igazad lehet, Wickley – hagyta helyben Nat Gibson. – Hátha csakugyan fóka volt?... Mindenesetre menjünk haza, s ha a brigg holnap is itt lesz, majd messzelátóval fogjuk megvizsgálni a sziget partjait.

Húsz perccel később Nat Gibson a fedélzeten volt és pontosan elmondta apjának és Hawkins úrnak, hogy mi történt. Flig Balt, aki szintén jelen volt, megjegyezte, hogy bizonyosan halászok kötöttek ki a szigeten, s Nat Gibson ezek egyikét látta.

– Flig Baltnak igaza lehet – mondta Hawkins úr –, most van a fóka– és a cetvadászat ideje.

– Láttál-e valahol csónakot a part mentén? – kérdezte a kapitány a fiától.

– Nem, apám.

– Akkor azt hiszem, hogy Nat úr csalódott, vagy fókát látott – mondta Flig Balt. – És ha szelet kapunk az éjjel, azt tanácsolnám, hogy menjünk tovább.

Érthető volt, hogy Flig Balt, akinek terveit már Hawkins úr és Nat Gibson jelenléte is keresztezte, nem szeretne volna, ha a brigg legénysége megszaporodik, mert ebben az esetben végképp le kellett volna mondania gaz tervének végrehajtásáról. Azon volt tehát, hogy mindenáron még az éjszaka tovább vitorlázzanak.

– De ha Nat nem csalódott – szólta a kapitány –, akkor meglehet, hogy hajótöröttek menekültek a szigetre... s miért ne lehetnének a *Wilhelmina* hajótöröttjei?... Mindenesetre segítenünk kell rajtuk, s nem hagyhatjuk itt őket.

– Igazad van Gibson – hagyta helyben Hawkins úr is. – Valószínű, hogy hajótöröttek, ha ugyan Natnak nem káprázott a szeme...

– Nem, nem!... Világosan láttam! – erősködött a fiatalember.

– Akkor hát megvárjuk a holnapot – mondta a kapitány – és csónakkal fogjuk megvizsgálni a partokat...

– De hátha szelet kapunk az éjjel? – szólta közbe a fedélzetmester. – Ismétlem, kapitány, kár volna ezért az agyrémért elszalasztani a kedvező szelet...

– Akár agyrém, akár nem: a *James Cook* nem mozdul holnapig – felelte a kapitány határozottan. – Kötelességem, úgy is mint embernek, úgy is mint hajósnak, hogy tisztába jöjjek ezzel a dologgal.

– Igazad van, Gibson – szólta most Hawkins úr is. – Ne is beszéljünk róla többé, holnap reggelig nem mozdulunk.

Flig Balt dühösen káromkodott magában, mialatt a fedélzet elejére balagott. Vin Mod szintén bosszús volt, de azzal vigasztalta magát, meg a fedélzetmestert, hogy hátha Nat Gibson csakugyan csalódott és nem embert, hanem fókát látott...

Újhold lévén, az éjszaka nagyon sötét volt, s a szigetet alig lehetett látni. Kilenc óra tájban hűvös szellőcske támadt, s egészen megfordította a *James Cook*ot horgonylánc körűl. A szél iránya kedvező volt, s azonnal indulhattak volna, de Gibson kapitány hallani sem akart erről.

Fiával és Hawkins úrral beszélgetve üldögélt a hajó farán, élvezve a hűs esti szellőt, midőn úgy féltíz tájban Nat Gibson fölkel, a sziget felé fordult és hirtelen, izgatottan kiáltott föl:

– Tűz ég a szigeten!

– Tűz?... Tűz? – kiáltott Hawkins úr és Gibson kapitány. – Hol van?... Merre ég?...

– Ugyanabban az irányban, ahol este az embert láttam – felelte Nat Gibson diadalmasan. – Tehát mégsem csalódtam!...

Valóban, a sziget északkeleti partján hatalmas máglya lobogott, s a tüzes lángnyelvek magasra csaptak föl a sötét éjszakában... Akár hajótöröttek voltak, akár nem, bizonyos volt, hogy emberek és segítséget kérnek. Meg kellett hát nyugtatni őket, mert ki tudja, mily roppant aggodalmak győzthették szegényeket, hogy vajon észreveszik-e a jeladást a hajón?

– Hamar, Nat, hozd föl a puskádat – mondta a kapitány – és felelj a szerencsétleneknek.

A fiatalember leszaladt a puskáért, s pár pillanat múlva három lövés

dördült el, melyeket a parti sziklák tompán vertek vissza. Ugyanakkor Hobbes háromszor fölhúzta és megint leeresztette a hajólámpát a főárbocon, annak jeléül, hogy látták a tüzet.

Most már csak a reggelt kellett megvárni, hogy a *James Cook* segítségére siethessen Norfolk-sziget lakóinak.

VII. FEJEZET

A két testvér

Hajnalhasadáskor elég sűrű köd borult a látóhatárra, úgy hogy a Norfolk-szigetből csak alig lehetett látni valamit. Gibson kapitány meg akarta várni, míg a köd szétfoszlik, s mivel friss szellő kerekedett délkelet felől, remélhető volt, hogy nemsokára leereszthetik a csónakot, mellyel a hajótörötteket a brigg födélzetére akarták szállítani.

Egyidejűleg, fel akarván használni a kedvező szelet, a kapitány parancsot adott, hogy a legénység készülődjék az utazásra. Az volt ugyanis a szándéka, hogy mihelyt a hajótörötteket a fedélzetre hozzák, azonnal indul tovább.

Valamivel hét óra előtt oszladozni kezdett a köd, s a sziget sziklás partjának körvonalai egymásután előtűnedezték. Nat Gibson, aki fölmászott az árbócosárba, messzelátójával vizsgálta a szigetet, s egyszerre csak izgatottan fölkiáltott:

- Ott van!... Azaz hogy ketten vannak!... Látom őket!
- Többen vannak? – kérdezte Hawkins úr.
- Ketten... Kettőt látok.

Hawkins úr, aki a hajóhídon volt, szintén fölkapta a messzelátót s a sziget kiugró hegyfokát vizsgálván, így szólt:

- Úgy van!... ketten vannak ott... és integetnek!

Eközben végképp eltisztult a köd, s most már szabad szemmel is jól lehetett látni a két szerencsétlent; valami botra kötött vászondarabbal integettek.

– Eresszétek le a nagy csónakot! – parancsolta a kapitány. Egyidejűleg Flig Balt fölhúzatta az angol lobogót a hajó hátulsó árbocára.

Közben a nagy csónak már lent ringott a vizen. A kapitány, a fia, meg négy matróz – köztük a dühös Vin Mod – ültek bele. Ez a gazfickó nagyon el volt keseredve; ha most ismét megszaporodik a legénység két-három emberrel, akkor ő meg a cimborái újra kisebbségben lesznek és nem kísérelhetik meg vakmerő tervük megvalósítását.

A csónak gyorsan közeledett a korallzátony felé, ahol tegnap Nat Gibson halászott; óvatosan kerestek átjárót a veszedelmes korallgyűrűn, mely erős bástyaként fogta körül a szigetet, s mikor megtalálták, alig voltak négy-öt kötéldobásnyira a szirtfoktól, melyen a két hajótörött szorongva várta szabadítóit.

Vin Mod, aki a csónak orrában ült, minduntalan megfordult, mert gyötörte a kíváncsiság, hogy lássa a hajótörötteket. Ezzel azonban nemcsak az evezést véterte el, hanem a csónakot is úgy megingatta, hogy majd neki mentek egy korallszirtnek.

– Az eveződre vigyázz, Vin Mod, a rézangyalát! – rivallt rá a kapitány hevesen. – Ráérsz megnézni őket, ha kiszállunk a partra!

A csónak alig volt ötven lépésnyire a szirtfoktól, s a kapitány fürkészve nézte a két szerencsétlen embert. Egymás kezét fogták, némán és mozdulatlanul álltak ott, egy percre sem vevén le szemüket a közelgő csónakról. Az egyik harminc, a másik harmincöt éves lehetett. A ruhájuk rongyos volt, a fejük födetlen, hajuk, szakálluk kócos, gondozatlan, s annyira hasonlítottak egymáshoz, hogy az első tekintetre is meglátszott rajtuk, hogy testvérek.

Amint a csónak oldalt fordult, hogy a sziklát megkerülvén, kikössön a szigeten, az idősebbik előrehajolt és angolul, de idegen kiejtéssel lekiáltott a csónakba:

- Köszönöm, hogy segítségünkre jöttök... köszönjük!
- Kik vagytok? – kérdezte a kapitány, amint közelebb értek.
- Hollandusok.
- Hajótöröttek?
- Azok... A *Wilhelmina* goletta legénységéből.
- Csak egyedül menekültetek meg?
- Azt hisszük... legalábbis ezen a parton nincs rajtunk kívül senki sem.

A csónak kikötött s midőn a kapitány partra szállt, a két hajótörött tisztellett közeledett feléje.

- Hol vagyunk? – kérdezte az idősebbik.
- Norfolk-szigetén – felelte a kapitány.

Csak most tudták meg, hogy voltaképpen hová dobta ki őket a tenger a *Wilhelmina* hajótörése után.

A goletta pusztulásáról azonban ők maguk sem sokat tudtak mondani. Gibson kapitány kérelmére mégis elbeszélétek a hajótörés részleteit:

... «Két héttel ezelőtt, mondta az idősebbik, vagy három-négy mérföldnyire a Norfolk-szigettől, egy gőzössel összeütközött a hajó. Sötét éjszaka volt, s amint a léket kapott hajó féloldalt dőlt, őt is, meg öccsét is egyszerre söpörték le a hullámok a fedélzetről. Szerencsére nem hagyták el egymást, s még nagyobb szerencsére, egy tyúkketrec sodródott útjukba, ebbe

kapaszkodtak meg, s ötórai hányattatás után végre ide hajtotta őket a tenger áramlata»...

– Eszerint hát két hét óta vannak a szigeten? – kérdezte Gibson kapitány.

– Két hét óta, uram.

– És nem találkoztak senkivel?

– Senkivel – viszonzá a fiatalabbik. – Sőt azt hisszük, hogy az egész sziget lakatlan: legalább is partjának ezt a részét, ahol mi voltunk, sohase látogatta ember.

– Nem jutott eszükbe, hogy átkutassák a sziget belsejét? – kérdezte Nat Gibson.

– De bizony gondoltunk rá – felelte az idősebbik testvér –, de nem merünk belefogni, mert féltünk, hogy eltévedünk a sűrű őserdőben. Aztán meg miből éltünk volna ott?

– És nem is szívesen távoztunk volna el a parttól – folytatta a fiatalabbik. – Itt mégis remélhettük, hogy téved erre hajó...

– Aminthogy be is teljesedett ez a remény – fejezte be az idősebbik.

– Ebben igazuk volt – bólintott Gibson kapitány is.

– És miféle hajó ez? – kérdezte most az idősebbik. – Mi a neve?...

– „*James Cook*”... angol brigg.

– Hát a kapitánya?

– Az én vagyok... Gibson...

– Nos, kapitány úr – felelte az idősebbik hálásan: – lássa, mégiscsak jól cselekedtünk, hogy itt vártuk és reméltük a szabadulást!

– De miből és hogyan éltek eddig, minden szerszám, eszköz és fegyver nélkül? – kérdezte Nat Gibson.

– Amit találtunk és ehető volt, mindent megettünk – felelte a fiatalabbik.

– Sok araucaria van itt: annak a gyümölcse olyan, mint az alma, aztán találtunk madártojásokat, kókuszpalmát... sőt halat is foghattunk volna, ha horgunk van, mert a szikla aljában hemzsegnek a halak...

– Hát a tüzet hol szerezték?... Miből csináltak tüzet?

– Eleinte bizony nem volt tüzünk... Néhány napig tűz nélkül voltunk, de szerencsére amarra, észak felé, van néhány kéntelep, amely ég... Onnan szereztünk tüzet, s azóta megsüthettük az édes banána gyökeret, amely szintén nagyon bőven terem a szigeten...

– Ekkor jöttek önök folytatta a fiatalabbik. – De mikor a brigg horgonyt vetett a sziget előtt, mi nem voltunk a parton, mert eleség után jártunk. Csak akkor értünk ide, mikor a csónak távozni készült a korallzátonytól... Már esteledett... tele torokból kiabáltunk, de senki sem felelt... Aztán leszállt az éjszaka, s egyúttal friss szellő kerekedett... Halálra ijedtünk, hogy a brigg fölhasználja a kedvező szelet s még az éjszaka továbbmegy...

Gyorsan nagy máglyát raktunk és meggyújtottuk... Önök meglátták és puskalövésekkel feleltek rá... De ideje is volt, mert azt hittük, megőrülünk izgatottságunkban...

– Szegény emberek! – szánakozott rajtuk Nat Gibson.

– Most pedig menjünk a fedélzetre – szólt közbe a kapitány. – Tudom, hogy önök éhesek és ruhájuk sincs... Csak bátorság: majd meglátjuk, hogy mit tehetünk.

Gibson kapitány látta, hogy a két hajótörött nem közönséges, műveletlen ember: sejtette, hogy nem egyszerű hajóslegények, s hogy jól sejtette, kiderült a két testvér történetéből, melyet a hajón beszéltek el neki Hawkins úr jelenlétében.

A két testvér, miután csillapította éhségét és Hawkins úr jóvoltából tiszta ruhát kapott, hálás szívvel köszönte meg a kapitány jóságát. Gröningából való hollandusok voltak: a nevük Kip Károly és Péter volt. Károly, az idősebbik, diplomás tengerésztiszt volt, s már több esztendő óta, mint másodkapitány hajózott a hazájabeli hajókon. Péter, az öccse, a gröningai Kip-kereskedőház cégvezetője volt Amboinán, mely a Molukki-szigetek egyike.

Apjuk, aki pár esztendő óta özvegy ember volt, öt hónappal előbb halt meg. Károly ugyanakkor szintén Amboinában volt, ahová egy rotterdami hajón érkezett, melynek másodkapitánya volt. A két testvér hosszasan tanácskozott e lesújtó hírré, s azt határozták, hogy mindenekelőtt hazamennek Gröningába, ahol Péter átveszi a kereskedőcég vezetését, Károly pedig a cég számlájára tovább hajózik a Csendes-óceánon.

Nem lévén a kikötőben más hajó, mint a *Wilhelmina*, erre szálltak, és pedig szerencsétlenségükre. Mert az október 19-ről 20-ra virradó éjszakán irtózatossá ébredtek... Amint a fedélzetre fölszaladtak, még láthatták a távozó gőzös lámpásának fényét, hallhatták csavarjának a zaját, de a következő percben már nyomtalanul eltűnt a sötét, ködös éjszakában... Lelketlenül veszni hagyta bűnös gondatlanságának áldozatait, hogy kibújhasson az anyagi felelősség és kártérítés terhei alól!... Közben a *Wilhelmina* egyre süllyedt, kapitány és legénység fejvesztve szaladgált a fedélzeten: mindnyájan menekülni akartak, de mindenki csak a maga bőrére gondolt, s felebarátaival törődni sem akart.

Az általános zűrzavarban Károly és Péter egy pillanatra sem hagyták el egymást, még akkor sem eresztették el egymás kezét, midőn a hullám lesöpörte őket a fedélzetről, s így történt, hogy mikor a szerencsés véletlen útjukba sodorta a mentő tyúkketrecet, együtt menekültek meg rajta és jutottak partra a Norfolk-szigeten...

– Barátaim – szólta Hawkins úr meghatva, miután a történetet végighallgatta –, szívesen látjuk önöket a *James Cook* fedélzetén mint vendégeket; de fájdalom, Európába nem szállíthatjuk önöket.

– Köszönöm, uram – felelte Károly hálásan –, akárhová visznek is bennünket, mindenesetre jobb lesz, mint azon az átkozott szigeten, ahonnan megszabadítottak.

– Különben Hobart-Townban, ahová megyünk – tette hozzá Gibson kapitány –, találunk majd hajót, amelyen hazautazhatnak Európába.

– A *James Cook* tehát oda megy? – kérdezte Péter.

– Oda – felelte a kapitány. – Megáll ugyan Port-Praslinban is, Új-Írország kikötőjében, de onnan nincs összeköttetés Európával.

– Mindegy – fejezte be Kip Károly –, menjünk tehát Hobart-Townba. A fő az, hogy Norfolk-szigetéről megszabadultunk.

VIII. FEJEZET

A Korall-tenger

Fél órával később a *James Cook* már északkeletnek fordította orrát, s nekivágott annak az ezernégyszáz mérföldnek, mely a Norfolk-szigetet Új-Írországtól elválasztja. Úgy számították, hogy ha jó szelük lesz, öt napig tart, míg ismét földet láthatnak, s ez a föld Új-Kaledónia, a franciák fegyencgyarmata lesz.

Flig Balt és az összeesküvők végtelenül el voltak keseredve. Mióta a két Kip testvér is a hajón volt, nem is gondolhattak arra, hogy erőszakkal foglalják el a hajót. De Vin Mod, aki sehogy sem tudott belenyugodni álmainak meghíúsulásába, ismét pokoli tervet koholt, melyet sietett közölni Flig Balt cimborával.

– Arról van szó – magyarázgatta rejtélyesen –, hogy valami véletlen szerencsétlenség megfosztja a brigget kapitányától... Tegyük föl, hogy valamelyik sötét, viharos éjszakán Gibson úr belefordul a tengerbe... Ki lesz az utódja?... a *James Cook* kapitánya?... Mindenesetre Balt mester... A hajótulajdonos és Nat Gibson annyit értenek a tengerészethez, mint a hajdú a harangöntéshez... És akkor, ahelyett, hogy Flig Balt kapitány Hobarttownba vinné a hajót... Szóval... azt hiszem, erről lehet beszélni, vagy mi?...

S látván, hogy Flig Balt hallgat, nagyot káromkodva folytatta:

– Más módját nem látom... Ezekkel az átkozott hollandusokkal együtt nyolcan vannak... nyolc kötél a nyakukra... Meg kell hát fosztanunk őket a

kapitánytól, hogy könnyebben elbánhassunk velük.

Ezzel szemben Len Cannonnak az volt a véleménye, hogy hat elszánt ember könnyen végezhet nyolc ellenféllel, ha váratlanul ütnék rajtuk... Elég, ha kettőt titokban eltesznek láb alól: akkor ők is csak hatan lesznek... Aztán így végezte beszédét:

– Holnap éjjel meg kell kísérelni a dolgot... Balt mester szóljon, hogy beleegyezik-e, s akkor holnapután már ura lesz a briggnak.

– Nos, Balt: mit felelsz? – unszolta őt Vin Mod.

Mielőtt Balt, aki még habozott, felelhetett volna, a kapitány lekiáltott érte a hajóhídról, hogy menjen föl hozzá.

Len Cannon nagyon dühbe jött a fedélzetmester pipogyaságán, és határozottan kijelentette Vin Modnak, hogy ha Port-Praslinig nem történik valami, ő és társai megszöknek a briggről, mert semmi kedvük nyavalyogni a tengeren.

Ezzel faképnél hagyta Vin Modot, aki maga is nagyon aggódott tervei miatt, mivel ismerte Flig Balt habozó, aggodalmaskodó természetét.

Mindamellettt egyre leste a kedvező alkalmat, hogy a kapitányt valamilyen módon eltehesse láb alól. De ez lehetetlen volt. A gyönyörű estétet Hawkins úr, Nat Gibson, a két Kip testvér fönt töltötték a fedélzeten Gibson kapitány társaságában, s mikor úgy éjfél tájban lementek aludni, velük ment a kapitány is, úgyhogy a megtámadásáról szó sem lehetett.

Közben a brigg elhaladt Új-Kaledónia mellett, melyet a korallszigetek és zátonyok úgy körülfognak minden oldalról, hogy úgyszólván csak egyetlen megközelítő pontja van: Nouméa-kikötő, amely egyszersmind a fegyvergyarmat fővárosa is.

– Mennyi derék ember sanyarog ott! – sóhajtott Len Cannon, a sziget felé pislogva. – Ha csak tízet kaphatnék magam mellé...

– Hamar végeznénk a kapitánnyal, mi? – vágott közbe Vin Mod, aki mellette állt.

A tenger, melynek habjait a *James Cook* szántotta, valamennyi hajós tapasztalata és állítása szerint, a legveszedelmesebb a földkerekség összes vizei között. Körülbelül két szélességi foknyi területen a korallszirtek és zátonyok szeszélyes, folyton váltakozó sokasága lappang az örökké tajtékos és hullámozó tenger alatt, és a sok, nem eléggé ismert, szabálytalan tengeráramlat csak még veszedelmesebbé teszi a hajózást ezen a koralltengeren.

Szerencsére Gibson kapitány nem először járt erre, s óvatosságból lehetőleg távol tartotta a hajót attól a veszedelmes zónától, amelyben a korallszirtek és zátonyok egymást érik.

November 9-ike délutánján Nat Gibson a fedélzeten sétált, s unalmában messzelátójával vizsgálgatta a szemhatárt. Egyszer csak meglepetve

fölkiáltott, s apjához sietett, aki fönt a hajóhídon beszélgetett a két Kip testvérral és Hawkins úrral.

– Nézzék csak, mi az ott! – szólt kelet felé mutatva, ahol vagy két mérföldnyire, valami sötét tömeg libegett a vízen.

– Annyi bizonyos, hogy nem zátony – mondta Kip Károly, miután hosszasan megnézte a messzelátón át.

– Ezt én sem hiszem – felelte a kapitány. – A térkép ezen a vidéken nem tud zátonyról.

– Nekem úgy tetszik, hogy úszik és libeg – szólt Péter, akinek legjobb szeme volt mindnyájuk közt.

– Akkor meglehet, hogy hajóroncs! – kockáztatta meg Hawkins úr a föltevést.

– Halló, Hobbes! – kiáltott oda Gibson kapitány a kormányosnak –, kerülj csak közelebb ahhoz a valamihez!

Fél óra múlva világos volt, hogy az az úszó holmi csakugyan hajóroncs; féloldalt dőlt hajó volt – s mivel a két Kip testvér valószínűnek tartotta, hogy a *Wilhelmina* lehet, mely csak három héttel ezelőtt ütközött össze a gőzössel, Gibson kapitány elhatározta, hogy megnézi az elpusztult hajót.

Keresztbe feszítették hát a brigg vitorláit, lebecsátották a nagy csónakot, amelybe három matróz ült evezni, továbbá a két Kip testvér és Nat Gibson.

A hajóroncs valóban a *Wilhelmina* volt.

Féloldalt hevert a vízben, az eleje egészen víz alatt volt, és csak a fara állt ki a tengerből, de már a hajószobában is térdig ért a víz.

Nat Gibson, a két Kip testvér és Vin Mod fölkapaszkodtak a fedélzetre, mely e pillanatban száraz volt, mivel a tenger oly sima volt, hogy még fodrokat is alig vetett.

Mindenekelőtt azt keresték, hogy nincs-e élő ember a fedélzeten?... De nem volt, azon a rémes éjszakán mindnyájan csak menekülni óhajtottak, s a két Kip testvéren kívül egy lábíg el is veszték: holott ha a golettán maradnak, valamennyien megmenekülhettek volna!...

A két testvér mindenekelőtt az okmányait és egyéb vagyonát kereste; de szerencsétlenségükre a kabin, melyben laktak, nagyon közel volt a lékhez, mit a gőzös ütött a golettán, úgyhogy félig megtelt vízzel, s a hullámok mindent kimostak belőle...

Vin Mod azonban, aki szemesebb volt a többieknél, mégis talált valamit: egy maláj törkést, aminek krisz a neve, és Péteré volt, aki mint érdekes fegyvert, gyűjteménye számára vette meg. Ez a gyilok, lesvén a földre, beszorult két deszka közé, s Vin Mod is úgy akadt rá, hogy megbotlott benne a víz alatt. Önkéntelenül az inge alá dugta – csupa tolvajösztönből, maga se tudta, hogy miért...

Nem lévén egyéb dolguk a hajóroncsra, lekúsztak róla a csónakba, mely gyorsan visszavitte őket a brig fedélzetére. Minden, amit magukkal hoztak, néhány ruhadarab, fehérenemű és egyéb apróság volt, amely éppen megmaradt Kip Károly vízmentes börtönében.

IX. FEJEZET

Kaland a pápuákkal

A Louisiada-szigetcsoporthoz, ahová most ért a *James Cook*, igen rossz híre van a hajózás történetében. Háromszáz esztendeje fedezte föl a portugál Serano, aztán a holland Shouten is ott járt 1610-ben, de mind a kettőjüket oly nyílzáporral fogadták a bennszülöttek, hogy partra sem szállhattak. Végre 1827-ben, a francia Dumont d'Urville kartácstűzzel tört magának utat a vadak kenuraja közt, s csak életveszedelemmel szabadulhatott meg tőlük...

– Az még semmi! – szólt közbe Nat Gibson, midőn apja elvégezte ezt a rövid bevezetést és ismertetést –, a civilizáció azóta sem honosodott meg a Salamon-szigetek és Új-Guinea közt. Elég elolvasni Carteret, Hunter és az amerikai Morell utazásait, aki majd hogy el nem veszett egész hajósnépével együtt!... A szigetcsoporthoz egyikének Massarene a neve, ami annyit jelent, hogy „mészárlás”, de a többi is mind megérdemelné ezt a jellemző melléknevet.

– Ej, nekünk nincs mit félnünk tőlük – felelte Gibson kapitány vállat vonva. – Először is nem megyünk közel a parthoz, másodszer pedig van elég fegyverünk, sőt egy tizenöt fontos sugárágyúnk is, amellyel tisztességgel tarthatjuk a bennszülötteket.

Ezek a bennszülöttek, a pápuák vagy negritók, afféle középfaj a malájok és a szerecsenek közt. Sem nem földművelők, sem nem pásztorok és apróbb törzsekre szakadva élnek, főnökeik vezetése alatt. Legtöbbjük még emberevő és fölötte vad; a szegény misszionáriusok közül ritkán kerül haza élve egy-egy, s az is borzalmas dolgokat tud beszélni e vadak erkölcséről és szokásairól.

A *James Cook* éjszakára bevonta vitorláinak kétharmad részét, és lehetőleg távol lavírozott a partoktól, már csak azért is, mert a Csendes-óceánnak ez a része tele van zátonyokkal és korallszirtekkel.

A legénység fele talpon volt a sötét éjszakában és éber szemmel vigyázott. A Rodney-fokon túl, az egész part hosszában több nagy pásztor-tűz lobogott, de a tenger köröskörül csendes volt... Csak éjfél tájban rém-

lett úgy az őrt álló matrózoknak, hogy néhány kenu siklik tova nesztelenül a hajó mellett, de erre nem mertek volna megesküdni...

Semmi egyéb nem zavarta meg az éjszaka csöndjét, de másnap reggel, az addig elég friss szellő hirtelen elállt... A hajó vitorláit petyhüdtlen estek össze: a brigg mozdulatlanul vesztegelt a vízen.

Valamivel déli tizenkét óra előtt az őrt álló matróz jelentette, hogy egy piróga közeledik... Kip Károly szemügyre vette a csónakot messzelátójával, és így szólt:

– Egyenesen felénk tart... Két embert látok benne.

– Csak kettőt? – kérdezte Hawkins úr. – Nos, ha csak ketten vannak, akkor talán föl is ereszthetjük őket a hajóra.

– Annál is inkább – vágott közbe élénken Nat Gibson –, mert szeretném lefotografálni őket...

– Hát csak hadd jöjjenek – mondta Gibson kapitány vállat vonva –, ha rosszban járnak, majd elbánunk velük.

A fakéregből készült kis piróga gyorsan közeledett, s midőn vagy ötven lépésnyire volt a hajótól, az egyik pápua fölállt és hangosan odakiáltott a hajóra:

– Eburá!... eburá!...

– Ez annyit jelent, hogy „madár”, ha jól tudom – mondta Gibson kapitány. – Lehet, hogy valami madarat hoztak.

Valóban úgy is volt: a pápua fölkapott a csónak fenekéről egy csodaszép paradicsommadarat és fölmutatta a hajóra.

Ez a madár talán a leggyönyörűbb valamennyi rokona közt; a tollazata bársonyos vörösbarna, a feje részben narancs színű, a szeme körül nagy fekete folt, a nyakán ragyogó aranyos öv villogó vörösréz alapon, a hasa hófehér, szárnytollainak a vége smaragd színű, farkában pedig a legváltozatosabb szín pompával keverednek a sárga, vörös, fehér, zöld és arany színű tollak...

– Na, ezt a madarat igazán szeretném! – kiáltott föl Hawkins úr elragadtatva.

Gibson kapitány intésére Vin Mod lebocsátotta a kötélhágcsót, s a pápua, kezében a paradicsommadárral, majomügyességgel kúszott föl rajta, s a fedélzetre toppanva hangosan ismételte:

– Eburá... eburá...

Társa lent maradt a pirógában, s rá sem hederítve a matrózokra, akik jelekkel akartak vele beszélgetni, egyre a hajót vizsgálta.

A madaras pápua közepes termetű, széles vállú, izmos férfi volt, az orra kissé lapos, az ajkai duzzadtak és kifelé fordulók, a haja durva és fölálló, bőrének színe fényes sárgásbarna, arcának kifejezése nem értelem nélkül való, de határozottan alattomos és ravasz...

Meglátván Hawkins úr szemében a csodálkozás és a vágy kifejezését, egyenesen odament hozzá, s feléje nyújtván a madarat, így szólt:

– Vobba... vobba...

– Inni akar – mondta Gibson kapitány, s mindjárt fölhozott egy üveg rumot.

A madaras pápua jól megnézegette az üveget, hogy tele van-e, aztán a hóna alá csapta, a madarat odaadta Hawkins úrnak, ő maga pedig elkezdett föl s alá botorkálni a fedélzeten, látszólag csak úgy találomra, volta-képpen élesen szemügyre véve mindent.

– Állítsd csak meg, apám – kérte Nat Gibson –, hadd kapom le hamar!

De a pápua nem akart kötélnek állni. Ámbár nem tudta, miről van szó, semmiképpen sem akart egy helyben és nyugodtan állni... mégis, mikor Nat Gibson bedugta fejét a gép kamrájába, ez annyira meglepte, hogy egy pillanatig mozdulatlanul maradt bámolatában – s ez az egy perc éppen elég volt, hogy Nat Gibson megcsinálhassa róla a felvételt.

Most már Gibson kapitány is eleresztette a pápuát, aki ekkor rögtön indult vissza a pirógájába... de mentében eltévedt, s először is bekukkantott a hajófenékbe, amely éppen nyitva volt, aztán pedig fölszaladt a hajó orrára, ahol megpillantotta a sugárágyút.

– Mera!... mera! – kiáltott föl hirtelen.

Ami azt jelentette, hogy „dörgés” – tehát jele volt annak, hogy a pápua jól ismeri ezt a félelmetes fegyvert. Ugyanekkor gyűlöletes, szilaj láng villant föl a szemében, de ez csak egy pillanatig tartott, aztán egykedvűen megfordult, gyorsan lement a pirógába, s a következő percben már versenyt evezett másik társával...

– Látták, hogy szemügyre vette ez a haramia a hajót? – kérdezte Kip Károly, mikor a csónak eltávozott.

– Nekem is föltűnt – felelte Hawkins úr.

– Na, efelől ugyan nyugodtan alhatunk – szólt Gibson kapitány. – Fogadok, hogy egy óra múlva holtrészeg lesz, mert ameddig a rum tart, ugyan föl nem kel mellőle.

Délután beborult az ég és finom eső kezdett szitálni. Ha ez így tart, akkor még az éjjel sem várhatnak szelet, s itt kell rostokolniuk. Az összeesküvők, akiknek malmukra hajtotta volna a vizet, ha horgonyt vetnek – mert akkor csak Gibson kapitány maga örködik, a két Kip testvér pedig bizonyára aludni megy a többiekkel –, ki is főzték az éjszakai gaztettet ily módon:

... Midőn éjfélkor Len Cannon, Sexton, Kyle és Brice fölváltják többi társaikat, az alkalmas pillanatban megrohanják Gibson kapitányt és elteszik láb alól... Ha végeztek vele, akkor megfontolhatják, hogy mindjárt folytassák-e a munkát alvó társaikon és Hawkins úron meg a többiekén is... Egyelőre elég lesz, ha a kapitánytól megszabadulnak, a többi magától követ-

kezik...

Ámde az eső már hat óra tájban elállt, s a távolban cikázó villámok jelezték, hogy vihar közeledik... A kapitány tehát nem vethetett horgonyt, s viszont a felhős ég alatt oly rekkenő lett a hőség, hogy senki sem gondolt a lefekvésre.

Az összeesküvők a fogukat csikorgatták tehetetlen dühükben, látván, hogy az urak mind a hajó farán ülnek és beszélgetnek... Tíz óra lehetett... Egyszerre, amint ez a legélénkebb társalgásban is megesik, hirtelen csönd lett... Csaknem egyidejűleg Jim, a kis hajósinas, aki csupa mulatságból szellőzni mászott föl a középső árboc tetejére, ijedten sikoltott föl:

– Pirógák jönnek!...

Rögtön talpra ugrottak valamennyien, s a hajókorláthoz rohantak... Az éjszaka koromsötét volt, látni alig lehetett, kivált a lámpás fényétől káprázó szemmel, de nem messze a hajótól valami halk csobogás hallatszott – a közelgő pirógák evezőcsapásai!

– Ott jönnek... hátul! – kiáltott föl Nat Gibson.

Az egyik matróz hirtelen arra fordította a lámpást, és amint a fénykéve végigszántotta a tenger tükrét, mindnyájan megdöbbenve látták, hogy egész csomó piróga tart a hajó felé, s már alig van tőle harminc lépésnyire!

– Fegyverre! – kiáltott föl Gibson kapitány.

Egy szempillantás alatt mindenki fölkapta a puskát, revolvért, a töltényeket, amiket már a délután folyamán kiosztott köztük a kapitány, s a következő pillanatban már mind ott álltak a hajókorlátnál, várván a támadást.

Ez nem is késett sokáig. A pápuák fölordítottak, s valóságos nyíl- és kőzáporral árasztották el a hajót. Sokan lehettek, legalább hatvanan, a kapitánynak pedig csak tizenöt embere volt, beleértve Jimet, a hajósinast.

– Tüzet! – parancsolta a kapitány.

A fegyverek ropogva dördültek el, s a lövések nyomán fölhangzó jajgatás, sikoltozás mutatta, hogy néhány golyó jó helyre talált. A pirógák viszont második kő- és nyílzáport zúdítottak a hajóra.

– Vigyázz! – kiáltott most Gibson kapitány. – Csak akkor löjtek, ha már kapaszkodnak fölfelé a hajóra!

Erre sem kellett soká várniuk. A pirógák hangos koppanással ütődtek a hajó oldalához, s a következő percben a pápuák gyorsan kapaszkodtak fölfelé a köteleken, egyik kezükben tartván a parangának nevezett tört, amellyel kitűnően tudnak bánni.

A legénység puskatussal lökte vissza a fölkapaszkodókat, vagy közvetlen közelből lőtte le őket, mihelyt a korlát fölé emelkedtek. De a támadók száma egyre szaporodott, a töltények fogytak, a sötétben nem minden

lövés talált, és a sugárágyúnak sem vehették hasznát, mert a pirógák közvetlenül a hajótest alatt voltak, ahová nem lőhettek vele...

A pápuák dühe és ereje mintha megtízszereződött volna. Most egyszerre öten-hatan vad ordítással vetették föl magukat a korlátra, melyen úgy ültek, mint a lovon, s be akartak ugrani a fedélzetre... De a legénység érezvén, hogy a bőréről van szó, a kétségbeesés roppant erőfeszítésével rohant rájuk, s a revolverek és kések csakhamar visszaverték ezt a második támadást is... A vízbe hullók közt Gibson kapitány megismerte azt, aki reggel a paradicsommadarat hozta eladni.

Am a hajón is voltak már sebesültek: Kip Péternek a karját, egy matróznak pedig a vállát szúrták át a parangával, de szerencsére ezek a sebek nem tették őket harcképtelenné.

A harc már tíz perce tarthatott, s a pápuák még mindig nem bírtak följutni a hajóra, körülbelül tizenöt-húsz emberük már elesett vagy súlyos sebet kapott.

Egyszerre csak a madaras pápuá és még két társa vad szökéssel lódította föl magát a hajókorlátra, s mielőtt a meglepett legénység meggátolhatta volna, beugrott a fedélzetre. Szilaj ordítással követték a többiek, míg négy-öt piróga gyorsan megfordult, és szinte repült a hajó hátulja felé, hogy ott kíséreljék meg a fölkúszást, ahol senki sem védte a brigget...

Kip Károly, akit a beugró főnök majd leverte a lábáról, két golyóval leterítette a vadat, aztán fölnyalábolta s roppant erővel hajította a pirógák közé. A másik kettővel ugyanígy végzett Gibson kapitány és Hawkins úr, míg Nat Gibson, észrevévén a hajó fara felé sikló pirógákat, revolverének mind a hat töltényét kilőtte rájuk, s a vad sikoltozás mutatta, hogy nem eredménytelenül.

Midőn a pápuák látták, hogy főnökük elesett, elvesztették minden bátorságukat. Még egy támadást kockáztattak, de már ezt is csak lanyhán, s midőn a legénység negyedszer is véres fejjel űzte vissza őket, lélekszakadva menekülni igyekeztek.

Még féltizenegy sem volt, mikor megkezdtek a visszavonulást, s a legénység még egyre lődözött rájuk, ameddig csak látta őket.

E lövöldözés közben, bizonyára egész véletlenül – aminek oka a nagy sötétség lehetett –, egy golyó horzsolta Gibson kapitány fejét, s kalapját is leütötte...

A kapitány mit sem törődött ezzel az „ügyetlenséggel”, mely kis híján az életébe került, hanem a hajó orrára rohant, a kis sugárágyúhoz.

A pirógák már kődobásnyira lehettek a hajótól, és Hobbes matróz rájuk irányította a lámpás fényét...

Gibson kapitány célzott... Az ágyú eldőrdült, s a lövésre velőtrázó sikoltozás felelt – ki tudja, hány pápuát ölt meg a kartács!

Az ágyút rögtön újra megtöltötték, nem azért, hogy lőjenek vele, hanem, hogy ismét készen legyen, ha esetleg szükség lenne rá.

De köröskörül csendes és nyugodt volt minden, úgy látszik, a pápuáknak elég volt ez az egy lövés, másodszor már nem volt kedvük megköszölni a *James Cook* ólomgolyóit...

Mikor Flig Balt és Vin Mod éjfél tájban egyedül voltak a hajóhídon, a matróz elkeseredve csikorgatta a fogait.

– Hát elhibáztam! – hörögte fojtott hangon. – De nem is láttam jól ebben a pokoli sötétben!... Hanem esküszöm, hogy ha még egyszer mődomban lesz, tudom, jobban célzok!...

X. FEJEZET

Tovább észak felé

Alig kezdett pirkadni, mindnyájan azt nézték, hogy hol vannak. A *James Cook* még mindig mozdulatlanul állott ugyanazon a helyen, ahol a szél tegnap este cserben hagyta, körülbelül három mérföldnyire a szigettől, mintha csak horgonyt vetett volna.

A tenger sima volt, mint a tükör, még csak szellő sem bodrozta a víz felszínét. Köröskörül nyoma sem volt a pirógáknak, csak annak az egynek a darabjait ringatták a habok, melyet a sugárágyú fenékebe lőtt az éjjel.

Úgy látszott hát, hogy semmi veszély sem fenyegeti őket, legalábbis egyelőre; mindamellett tanácsos volt menekülni, mielőtt szél támad, mert nem volt lehetetlen, hogy a pápuák ismét összeszedik magukat, s most már nagyobb számban rohanják meg a hajót.

Gibson kapitány messzelátójával vizsgálta a partokat, ahol a hullámok mintha fodrozódtak volna egy kissé. Ebből azt következtette, hogy a szél nem sokáig várat magára, és Kip Károlynak is ez volt a véleménye. Mivel újabb támadástól nem kellett tartaniuk, a puskákat és revolvereket ismét visszavitték a kapitány szobájába. Ez alkalommal Gibson kapitány megemléltette, hogy az éjszakai viadalban majdhogya őt is agyon nem lőtték...

– Micsoda?! – kiáltott föl Hawkins úr megdöbbenve. – Talán csak nem?...

– Bizony, barátom – felelte Gibson kapitány –, ha a golyó fél hüvelykkel lejjebb röpül, egyenesen halántékon talál.

– Ez szörnyűség! – mondta Kip Péter. – De talán nem is golyó volt, hanem nyíl vagy lándzsa?...

– Szó sincs róla! – szól most közbe Nat Gibson. – Itt van apám kalapja: látni rajta a lyukat, ahol a golyó keresztül ment.

Mind kézbe vették a kalapot és megvizsgálták. Kétségtelen volt, hogy a két szemközt álló lyukat csakis golyó üthette rajta. De könnyen megeshetett, hogy a sötét éjszakában, a verekedés közben sült el az a revolver, melynek eltévedt golyója majdnem kioltotta Gibson kapitány életét.

Ebben aztán megnyugodtak, és nem is bolygatták tovább a dolgot. Közben fölkel a nap, s úgy hét óra tájban már a szél is annyira megerősödött, hogy az indulásra gondolhattak. Azonnal vitorlát bontottak, s húsz órai veszteglés után a *James Cook* ismét északnyugatnak fordította az orrát.

Előbb azonban Nat Gibson odaállt a hajókorláthoz és hirtelen lefényképezte a szigetet, melynek partjain az emlékezetes támadást visszaverték.

– Minek az? – kérdezte Hawkins úr.

– Hogy eszünkbe jusson róla ez a mai éjszaka.

A nap és az éjszaka minden nevezetesebb esemény nélkül telt el. A szél állandó maradt, sőt ereje még növekedett is, úgyhogy óránként körülbelül tíz mérföldnyi sebességgel szaladt.

Ily körülmények közt a bűnös alkalom, melyet a gaz cinkosok oly sóvárogva vártak, sehogy sem kínálkozott a *James Cook* elfoglalására. Gibson kapitány, Hawkins úr, Nat Gibson és a két Kip testvér mindig együtt voltak, s késő éjjelig a fedélzeten beszélgettek az enyhe levegőben, úgyhogy nem lehetett őket orozva megrohanni.

Flig Balt és cinkosai hiába átkozódtak magukban: a sors, úgy látszik egészen ellenük esküdött. Len Cannon lassanként már le is mondott a vállalkozásról, s elhatározta magában, hogy a legelső kikötőben partra száll és otthagyja a hajót, s ha másként nem lehet, hát megszökik róla.

Új-Írországot, amely felé a *James Cook* tartott, Van Shouten, egy holland kapitány fedezte föl a XVII. század elején, de majdnem otthagyta a fogát, mert a pápuák orozva rajtaütöttek, s legénysége egy részét lemészárolták. Ez idő szerint az angoloké a sziget, melynek főpiaca és legelső kikötője Port-Praslin, élénk forgalmú kereskedőváros.

Harmadnapra a brigg pár órára elvesztette az eddigi jó szelet. Bár az ég derült, a tenger pedig csöndes volt, a szél hirtelen elállt, mintha csak elvágták volna, a *James Cook* vitorlái kettőt-hármat libbentek, s aztán petyhüdten lógtak alá.

Ez a hirtelen változás nem történt ok nélkül, minthogy a természetben

mindennek megvan a maga oka és magyarázata, és Gibson kapitány sokkal tapasztaltabb tengerész volt, semhogy ne sejtette volna az időjárás megváltozását.

Kip Károly, aki épp mellette állt e pillanatban a fedélzeten, a nyugati szemhatárra mutatott, ahol mintha füst gomolygott volna.

– Látom – felelte a kapitány –, vihart kapunk.

A füstgomoly rohamosan gyarapodott, hirtelen fölszállt a szemhatár fölé, szétterjedt a levegőben és szemlátomást növekedve szállt a hajó felé.

– Forgószelet kapunk – mondta Kip Károly.

– De szerencsére nem tart soká – felelte a kapitány.

Ezzel rögtön behúzatta a felső vitorlákat, s az alsók közül is csak az előárboc latin vitorláját, s a főárboc két alsó vitorláját hagyta meg.

A legénység még jóformán be sem kötötte a vitorlákat, mikor a forgószél már lecsapott a hajóra. A tenger körös-körül buzogva forrt, a kötelek közt vadul füttyült a szél, s a sötét felhőből úgy ömlött a víz, mintha sajtárból öntötték volna.

A hajó valósággal táncot járt a vihartól felkorbácsolt hullámokon, s némi idő múlva úgy oldalt bukott, hogy árbocainak a vége szinte barázdát szántott a körülötte tornyosodó hullámhegyek taraján.

E veszedelmes állapotban maga Gibson kapitány fogta meg a kormányke-
reket, s a Kip testvérek kétoldalt álltak mellette, hogy segítsenek neki, ha a szél ereje oly heves lenne, hogy a kapitány egymaga nem bírna fordítani a kormányon.

A vihar természetesen kiverte a brigget eredeti irányából, és gyorsan hajtotta a Salamon-szigetek felé. Csak az volt a kérdés, hogy elég soká tart-e, és lesz-e elég ereje, hogy egész odáig kergesse a hajót?...

Flig Balt és Vin Mod nagyon szerették volna ezt, mert a Salamon-szigetek környéke fölötté alkalmas lett volna arra, hogy a tervezett gyilkosságot végrehajtsák. Ezen a vidéken mindig sok az elszánt, lelkiismeretlen kalandor, és szinte bizonyos volt, hogy akármelyik szigetre veti őket a vihar, találnak rajta segítő társakat a hajó elfoglalására.

Flig Balt tehát reménykedve örült a viharnek, és magában könyörgött, bár sokáig tartana s minél beljebb verné őket a Salamon-szigetek közé, amelyek számítása szerint nemigen lehettek távolabb 40-50 mérföldnél...

De nem úgy történt. A forgószél, mely szédítő gyorsasággal száguldott végig a tengeren, elhagyta a hajót és tovább rohant, de a felkorbácsolt

hullámok ott maradtak és szilaj rohamokkal ostromolták a brigget.

Ennek a helyzete most még talán veszedelmesebb volt, mint az imént, a forgószél viharában. Mert akkor, mivel a szél nekifeküdt vitorláinak és előre vitte, legalább úgy-ahogy lehetett kormányozni; most azonban, hogy a szél elrohant, a rá következő teljes szélcsöndben tehetetlen, mozdulatlan kolosszus lett, melyet a roppant habok gyöngé játékszerként dobáltak ide-oda.

Gibson kapitány kimerülten adta át a kormányt Kip Károlynak, aki nagy ügyességgel és hidegvérrel igyekezett legalább azt elérni, hogy a hullámok minduntalan el ne árásszák a fedélzetet. Ez sikerült is, s a brigg, bár szél hiányában előre menni nem tudott, a szörnyű hányattatás közben is mindig fönt táncolt a hullámhegyek tetején és nem zuhant le a hullám-völgyekbe, ami esetleg vesztét okozhatta volna, ha a körülötte zajló hullámhegyek mind egyszerre zuhannak rá és agyonzúzzák roppant tömegükkel...

Félórai szélcsend után lassanként ismét föltámadt a szél, s a brigg újra visszatérhetett eredeti irányába. A tenger még egyre forrt és háborgott ugyan, de a hullámok kezdtek elsimulni, s mire bealkonyodott, nyoma sem maradt már a délelőtti nagy viharoknak.

Másnap reggel bejutottak a Szent György-csatornába, ahol a szél ereje kissé lankadt. Ez azért is jó volt, mert nagyon vigyázniuk kellett a korallzátonyok közt, melyek nagy számban lepik el a tengert, s nem egy hajónak okozták már a vesztét.

Negyednap reggel, gyönyörű időben a *James Cook* lassan bevitorlázott Port-Praslin kikötőjébe, ahol kilenc óra tájban vetett horgonyt.

XI. FEJEZET

Port-Praslin

Első látogató a hajón Zieger úr volt, a Hawkins-ház régi üzleti barátja és Hawkins úrnak meg Gibson kapitánynak személyes ismerőse.

– Kedves Hawkins – így kezdte –, mutassa meg a poggyászatát, hogy azonnal haza vitethessem, mert a mai naptól fogva ön az én vendégem, Gibson kapitánnyal és Nat barátommal együtt...

– Arról szó sincs! – nevetett Gibson kapitány. – Hawkinssal meg a fiammal tehet amit akar, de én nem hagyhatom itt a hajót.

– Ezt mindjárt gondoltam – felelte tréfásan Zieger úr. – Ön már oly megrögzött rabja a kötelességének, hogy a kényelmét szinte öntudatlanul áldozza föl érte. De másik két barátomhoz ragaszkodom... Semmi áron nem engedem meg, hogy itt maradjanak a hajón.

Miután ebben megegyeztek, a kapitány bemutatta Zieger úrnak a két Kip testvért, s a derék kereskedő megígérte, hogy gondoskodni fog róluk, ha helyre lesz szükségük, de a két testvér kijelentette, hogy egyelőre a hajón óhajt maradni, mert az a szándékuk, hogy Hobarttownba érve, onnan haza vitorláznak Európába.

– És mi – kérdezte Gibson kapitány Zieger úrtól – ugyan meddig veszteglünk itt, Port-Praslinban?

– Legföljebb három hétig – felelte Zieger úr. – Ennyi épp elég arra, hogy kirakják a terhet s újból megrakodjanak.

– Ezt már szeretem – örült Gibson kapitány. – Ma november 20-ika van, tehát legkésőbb december közepén indulhatunk...

– Addig pedig megnézhetik Port-Praslin környékét – felelte Zieger úr –, ámbár nem sok nézni való akad rajta.

Ezzel, még néhány jelentéktelen kérdés tisztázása után, mindjárt magával vitte Hawkins urat és Nat Gibsont, a kapitánnyal pedig megígértette, hogy ebédre szintén utánuk jön és elhozza a két Kip testvért.

Zieger úr lakóháza körülbelül egy angol mérföldnyire volt nyugat felé a kikötőtől, irodája azonban a rakparton volt, a többi kereskedőház tőzsomzédságában.

Wilhelmshaf, ahol a Zieger úr háza is volt, sűrű, árnyas erdő közepén épült; az út mindenütt fák és bokrok közt vezetett odáig s néhol oly keskeny volt, hogy ketten sem fértek el egymás mellett. A százados faóriások egynémelyike olyan vastag volt, hogy öt-hat ember sem igen érte volna át a törzsét, s egyik másiknak a földből kinőtt gyökerei valóságos természetes kunyhókat alkottak, melyek alatt féltucat ember is meghúzhatta magát szükség esetén.

Zieger úr neje nagyon szívesen fogadta férje barátait, s mindjárt meg is mutatta a nekik szánt csinos vendégszobákat. Négy óra tájban megjött Gibson kapitány is, s a két Kip testvért is elhozta magával. Ziegerné szívesen látta őket, és nagyon megindult a szíve, mikor szerencsétlenségüket megtudta.

Gibson kapitánynak ebéd után vissza kellett mennie a hajóra. Barátjai ugyan nem szívesen eresztették el, de ő nem tudott nyugton lenni a hajótól távol, mert aggódott, hogy esetleg megszökik valaki a legénységből, s akkor itt kell vesztegelnie.

Hátha még azt is tudta volna, ami ezalatt a hajón történt!

Len Cannon és cimborái, miután nem sikerült a kapitányt láb alól elten-

niük, föltett szándékukhoz híven partra akartak szállni a kikötőben. Vin Mod elkeseredetten könyörgött nekik, hogy ne tegyék ezt... hogy várjanak addig, míg Hobartownba indul a hajó...

– Ej, mi nem akarunk oda menni! – szólt bosszúsan Len Cannon.

– De várjatok legalább az indulásig – sürgette őket Vin Mod. – Ki tudja, mi történhetik még addig!...

E pillanatban Jim, aki gyanúsna találta ezt a folytonos sutorászást, közeledett a tanakodó csoporthoz. De Flig Balt észrevette és haragosan ráivallt:

– Mi dolgod van itt?...

– Ebédelni megyek...

– Még ráérsz... Nincs semmi dolgod?

– Fogadok – szólt közbe Vin Mod –, hogy a Kip testvérek szobáját még nem takarítottad ki!...

Ezzel Vin Mod jelentősen rákacsintott Flig Baltra, aki elvigorodott. Jim pedig, aki mindebből semmit sem látott, csakugyan lement a Kip testvérek kabinjába.

Az első dolog, ami a szemébe ötlött, az a maláji tör volt, melyet Vin Mod a *Wilhelmináról* lopott el, s amelyről a két testvér nem is tudta, hogy megvan... Miért volt itt ez a krisz?... Vin Mod bizonyára nem ok nélkül csempészte ide, a két testvér távollétében?

Jim kezébe vette az éles tört, melynek furcsa, szokatlan alakja neki is föltűnt; de miután megnézte és megpróbálta a pengéjét, visszatette a kis asztalra, s nem törődve vele tovább, elvégezte a dolgát.

Eközben a fedélzeten Vin Modnak sikerült rávennie Len Cannont és cimboráit, hogy legalább addig ne szökjenek meg a hajóról, míg Hobartownba indulnak...

– Miért éppen addig? – kérdezte Len Cannon.

– Mert addig még sok minden történhet – felelte Vin Mod. És rejtélyesen mosolygott, de többet egy szót sem szólt.

XII. FEJEZET

Három hét a szigettengeren

A következő napokban a hajó terhének kirakásán dolgoztak, s Len Cannon és társai oly serényen végezték a nehéz munkát, hogy Gibson kapitány lassankint egészen megbarátkozott velük.

Jim nem szólt a Kip testvéreknek arról a furcsa maláji törőről, melyet a

szobájukban látott, mert azt hitte, hogy az övék, Vin Mod pedig, aki titokban oda csempészte, még ugyanaznap visszalopta. Neki elég volt, hogy Jim látta a kriszt a Kip testvérek birtokában. Hogy mi volt a szándéka tovább, azt talán Flig Balton kívül csak ő maga tudta.

Mialatt Gibson kapitány fölügyelt a hajó terhének kirakására, Nat Gibson, Hawkins úr, a két Kip testvér és Zieger úr több kirándulást tettek Praslin-kikötő környékén, s e kirándulásokon Nat Gibson több, igen szép tájat fényképezett le.

Végre november 25-ikén délután a *James Cook* egész hajóterhe kint volt a parton, ahonnan már csak Zieger úr raktáraiba kellett szállítani. Most már csak az volt hátra, hogy berakja új terhét, melyet Hobarttownba kell szállítania. E rakomány egy részét Zieger úr adta, de a másik részéért, körülbelül egyharmadáért, a szomszédos Keravara-szigetre kellett menni, ahol Hamburg úr, egy másik német kereskedő, raktárában volt az áru.

Vin Mod és Flig Balt arra számítottak, hogy e rövid útra csak Gibson kapitány megy velük, és Nat Gibson, Hawkins úr meg a két Kip testvér itt várják meg őket, míg visszatérnek. De ismét csalatkoztak, mert a többiekhez most még Zieger úr is csatlakozott, hogy elmegy a hajóval Keravarába, mivel már rég nem látta barátját, Hamburg urat.

Ez volt a kegyelemdőfés az összeesküvők terveinek, ha Gibson kapitány csak egyedül vezette volna a hajót Keravarába, az úton bizonyára eltették volna láb alól, de most már, hogy az eddigi ellenségek még eggyel megszaporodtak, örülség lett volna csak gondolni is szándékuk megvalósítására.

Az indulást november 29-ikére tűzték ki. Az út csak 24 óráig tarthatott, három nap alatt berakják a terhet, s ötödnapra ismét otthon lehetnek Port-Praslinban. Így számította ki Gibson kapitány.

És csakugyan, 30-ikán már kora hajnalban megpillantották a keskeny, kígyó-alakú Keravara-szigetet, s déltájban már horgonyt is vetettek biztos, szelektől védett kikötőjében.

Hamburg úr azonnal a hajóra jött és nagyon megörült Zieger úr látogatásának, akit nem is várt. Mivel a rakomány készen állt raktáraiban, a hajó még aznap délután megkezdhette és meg is kezdte a berakodást.

A derék kereskedő másnap ebédre hívta Hawkins urat, a kapitányt és Nat Gibsont, valamint a két Kip testvért is; ezek azonban, nem akarván elfogadni oly szívességet, melyet viszonzni úgy sem tudtak volna, udvariasan megköszönték a meghívást és azt mondták, hogy inkább majd sétálnak egyet este a kikötőben.

A legénység arra kérte a kapitányt, hogy engedje meg, hogy azon az estén ők is kimehessenek a városba szétnézni. Mivel itt nem kellett attól félni, hogy bármelyikük is megszökik, a kapitány ezt engedélyezte, de a

lelkére kötötte Flig Baltnak, hogy vigyázzon az emberekre, nehogy leigyák magukat.

– Legyen nyugodt, kapitány, majd vigyázok rájuk – felelte Flig Balt rekedten, s a hangja mintha reszketett volna.

Gibson kapitány fürkészve nézett rá, a vitorlamester nagyon sápadt volt és a szemei tétován jártak ide-oda.

– Mi bajod. Balt mester? – kérdezte a kapitány.

– Semmi, uram, – felelte Flig Balt nyugtalanul. – Nagyon fáradt vagyok... siettünk a munkával.

És elfordította fejét, mintha nem merne a kapitány szemébe nézni.

Öt óra tájban Hawkins úr, Nat Gibson és Zieger úr, akik délután még egy utolsó kirándulást tettek a szigeten, már mind együtt voltak Hamburg úr lakásán és várták a kapitányt a félhat órai ebédre. Előbb nem jöhetett, mert még el kellett végeznie egynémely dolgát a kikötőben – többek közt kétezer piasztert kellett fölvennie a bankban, hogy kifizethesse Hamburg úrnak a fölvelt teher árát.

Félhat már elmúlt, de Gibson kapitány nem jött... A vendégek és a házigazda azonban nem aggódtak; beszélgetés közben gyorsan telik az idő, s minden percben várták, hogy majd csak betoppan a kapitány.

Elmúlt hét óra is, de Gibson kapitánynak sehol semmi nyoma!

– Bizonyosan az utolsó percben akadt valami sürgős dolga a hajón – mondta Nat Gibson. – Másképp nem bírom magyarázni ezt a késedelmet.

– Talán a bankban késik – szolt közbe Hawkins úr.

– Ej, hiszen nincs baj – felelte Hamburg úr nevetve –, nem vagyunk oly túlságosan éhesek, még várhatunk egy félórát.

De midőn ez a félóra is elmúlt és Gibson kapitány mégsem jött, mindnyájan aggódni kezdtek.

– Tán csak nem tévedt el? – tűnődött Zieger úr.

– Az lehetetlen – felelte Hamburg úr. – Az út egyenes, le sem lehet róla térni, mert erdőn át vezet, s különben is Gibson már annyiszor járt nálam, hogy bekötött szemmel is ide találna.

– Hátha elébe mennének? – szolt most Nat Gibson.

– Ez lesz a legjobb – hagyta helyben Hawkins úr.

Hamburg úr azonnal előszólitotta egyik cselédjét, aki meggyújtotta kézilámpását és előttük ment az úton, világítani.

Az erdőben már koromsötét volt. A kis csapat lassan ment előre, s minduntalan meg-megállt hallgatózni, hogy nem hallja-e a közelgő Gibson kapitány lépteinek zaját...

De halálos csönd volt mindenfelé.

Most hangos szóval hívták Gibson kapitányt.

Senki sem felelt... Oly néma volt az erdő, mint nyári éjszakán a temető.

A kis csapat szorongó aggodalmak közt sietett a város felé, s tíz perc múlva már a kikötő főterére ért.

A nagy matrózcsapszéből pokoli duhajkodás lármája hangzott: Len Cannon és cimborái még ott dőzsöltek, a többiek azonban már otthon voltak a fedélzeten. Ott volt a két Kip testvér is, a hajó tatján üldögéltek, s csak kevéssel előbb jöttek haza.

Nem sokkal előbb tért vissza Flig Balt és Vin Mod is, akik szintén kint jártak egy kicsit a városban.

Nat Gibson, aki előre szaladt, már a partról fölkiabált a hajóra:

– Hollá!... Itt a kapitány?...

– A kapitány?... – csodálkozott Vin Mod. – Hiszen Hamburg úrhoz ment ebédre!

– Nem jött oda! – kiáltott föl Hamburg úr izgatottan.

– Pedig itt azt mondta, hogy oda megy...

– S én láttam is, hogy arrafelé ment – tette hozzá Hobbes, a leghűségesebb matrózok egyike.

– Mikor ment el? – kérdezte Zieger úr.

– Körülbelül egy órája lehet – felelte Vin Mod.

– Akkor baleset érte! – kiáltott föl Hawkins úr.

A hajó egész legénysége rögtön izgatottan készült és indult a kapitány keresésére. A révkapitányság, megtudván az esetet, rögtön szétküldte az összes révkalauzt, hogy keressék Gibson urat...

Rövid félóra alatt bejárták az egész kikötőt, de a kapitánynak sehol nyoma sem volt!...

Nat Gibson majd megőrült izgatottságában... Egész sereg ember kereste a kapitányt lámpásokkal, fáklyákkal a kikötőben, azon az úton, mely Hamburg úr házához vezet, de Harry Gibsont sehol sem találták.

Kiabáltak: a kapitány nem felelt... akár csak a föld nyelte volna el...

Nat Gibson keservesen zokogva roskadt össze az erdőben. Részint a halálos izgatottság, részint a kimerülés minden erejét elvette: ő már megsejtette a szörnyű valót, és Hawkins úr nem bírta kiverni fejéből a rémes gondolatot.

És a fiúnak igaza volt: hajnal felé megtalálták Harry Gibson holttestét az erdőben vagy fél mérföldnyire a kikötőtől!

XIII. FEJEZET

A gyilkosság

Íme, hogyan történt:

Gibson kapitány, miután lelkére kötötte Flig Baltnak, hogy mindent készítsen elő a holnapi utazásra, mindenekelőtt a bankba sietett, hogy fölvegye a kétezer arany piasztert, amit Hamburg úrnak kellett fizetnie.

A bankban elbeszélgetett a tisztviselőkkel és kevéssel napszállat előtt indult el az ebédre. Az utat jól tudta s egyenesen nekivágott a sűrű erdőnek... De midőn vagy fél mérföldnyire ért benne, hirtelen irtózatosságot kapott a fejére, s ugyanakkor két férfi ugrott neki.

A kapitány megtántorodott s rögtön elvesztette eszméletét, úgy hogy nem láthatta, nem ismerhette meg támadóit.

Az orgyilkosok fölkapták áldozatukat és gyorsan vitték befelé a sűrűbe. Vagy ötszáz lépésnyire az úttól letették a földre, s az egyik így szólt:

– Végezzünk vele!

E percben a kapitány fölnyitotta szemét...

– Flig Balt!... Vin Mod! – nyögte hörögve.

Ráismert gyilkosaira, akik, nem tudván másként szabadulni tőle, elszánták magukat erre az utolsó szörnyű lépésre is, csak hogy kezükbe keríthessék a *James Cookot*!

A kapitány kissé föltámaszkodott és fájdalmasan kiáltott föl:

– Gazemberek!... Nyomorultak!...

De a hangja gyöngye volt, s ő maga úgy elkábult a súlyos ütéstől, hogy alig érezte tagjait.

Mégis föl akart állni, hogy védelmezze magát s egyúttal, már amennyire bírta, hangosan kiabált:

– Segítség!... Segítség!

Vin Mod rárohant és befogta a száját, Flig Balt pedig azzal a törrel, melyet cinkosa a *Wilhelminaról* lopott, szíven szúrta a boldogtalan embert.

Az éles krisz markolatig belement a kapitány mellébe, aki csak egyet hörgött, aztán erőtlenséggel roskadt vissza és vonaglás nélkül múlt ki...

– Éljen Balt kapitány! – kiáltotta Vin Mod, fölhajítva sipkáját a levegőbe.

A vitorlamester azonban halálra rémülten tántorodott vissza áldozatától, kinek nyitott, megüvegesedő szemei rajta függtek és kísértetiesen villogtak a lehanyatló nap utolsó sugarainak verőfényében.

Vin Mod, aki egy percre sem vesztette el hidegvérét, kikutatta kapitánya zsebeit s megtalálván erszényét, nyugodtan kiszedte belőle a kétezer arany piasztert.

– Ez már kellemes meglepetés! – kiáltott föl örvendve.

Aztán, megveregetve cinkosa vállát, aki még egyre révedezve bámult a halottra, így szólt:

– Talán jó lenne kereket oldanunk?...

Félóra se telt bele s már ismét otthon voltak a fedélzeten. Flig Balt bezárkózott szobájába, Vin Mod pedig zsákjába rejtette a lopott pénzt, a kapitány írásait és a különös formájú maláji tört, mellyel Flig Balt áldozatát leszúrta.

Gibson kapitány hulláját másnap reggel találta meg egy kereskedelmi ügynök, s néhány perc múlva már mind ott voltak az áldozat hozzátartozói. Kétségtelen volt, hogy gyilkosság, éspedig rablógyilkosság áldozata lett, mert a pénze és írásai mind hiányoztak.

A szerencsétlen Nat fájdalma leírhatatlan volt. Félájultan, zokogva roskadt le a földre és véghetetlen kétségbeesését még növelte az a szorongó, kínos gyötrelém is, hogy szegény anyját is neki kell majd vigasztalnia!

Hawkins úr is egészen oda volt. Legjobb barátját veszítette el a kapitányban, s ez a csapás úgy lesújtotta, hogy még csak vigasztalni sem bírta Nat Gibsont, akit pedig fiaként szeretett.

Hamburg úr, aki egyszersmind a kis sziget polgári kormányzója is volt, gondosan megvizsgálta a halottat, és megállapította, hogy az egyetlen sebet, mely halálát okozta, élesre fent törrel ejtették rajta. A sebhely háromszögletű volt, s a szélei szakadozottak voltak, mintha fűrészről eredtek volna... Ebből azt következtette, hogy a gyilkos krisszel, maláji törrel szúrta le áldozatát.

Ez volt az első nyom, a második az volt, hogy a gyilkosok ketten lehetnek, mert a letört, letaposott bokrokon és gyepon világosan két külön nyomot lehetett látni.

De ez volt minden. Bárhogy átkutatták a helyet, ahol Gibson kapitány hullája feküdt, egyetlen bűnjelet sem találtak.

Hamburg úr félrehívta Zieger urat, aki aránylag még a leghiggadtabb volt, és elmondta neki föltevéseit.

...A kapitányt bizonyára bennszülöttek gyilkolták meg, hogy kirabolhassák. Elfogni a gyilkosokat nagyon nehéz lesz, mert nem hagytak itt semmiféle ámuló nyomot. Mindamellet meg fogja tenni, ami tőle telik. Egyelőre szükséges lenne lefényképezni a hullát, úgy amint fekszik, de különösen a sebet, hogy esetleg ennek a formájáról ráismerjenek a törre, amely megölte...

Zieger úr rögtön a hajóra ment és elhozta Nat Gibson fényképező gépét, amellyel három fölvételt készítettek. Egyiket a sebről, egy másikat a kapitány arcáról, s egy harmadikat egész testéről, úgy ahogy a bokrok közt feküdt.

Aztán Hawkins úr lezárta a kapitány szemeit, melyek még mindig nyitva voltak, s ekkor elvitték a halottat a városba. Nat Gibson lélektelenül, megtörve tántorgott utána, olyan volt, mint az élő halott... legjobb szerette volna, ha őt is eltemetik apjával!

A temetés másnap reggel volt. A kis kikötő fehér lakossága elment megadni a végtisztességet a kapitánynak, kinek sírja fölé Hawkins úr fakeesztet állíttatott, s megkérte Hamburg urat, hogy emeltessen majd fölébe sírkövet.

A brigg másnap indult vissza Port-Praslinba. Előbb azonban Hawkins úr lehívatta a hajószobába a fedélzetmestert és így szólt:

– Flig Balt, a *James Cook*nak nincs kapitánya...

– Elég baj, uram – felelte Flig Balt, s a hangja szinte hörgött.

– Tudom – folytatta Hawkins úr –, hogy szegény barátom teljesen megbízott önben, én átvettem tőle ezt a bizalmat és... és szintén teljesen megbízom önben.

Flig Balt lesütötte a szemét és nem bírván szólni, meghajtotta magát.

– A *James Cook* holnap indul – folytatta Hawkins úr –, s a hajó vezetését önre bízom...

Flig Balt megköszönte a bizalmat, már ahogy tudta, s repeső örömmel távozott. Pedig Hawkins úr csak a hajó vezetését s nem a *parancsnokságát* bízta rá, sőt elhatározta, hogy mihelyt Hobart-Townba érnek, azonnal más kapitányt fogad, mert a fedélzetmestert sohasem szerette.

De Flig Baltnak és cinkosainak az öröme fölöttébb nagy volt, most már Len Cannon is megnyugodott. Mihelyt Zieger urat kitették Port-Praslinban és teljes rakománnyal tovább utaznak Hobart-Town felé, majd csak akad alkalom, hogy eltegyék láb alól azokat is, akik most még útjukban állnak...

Port-Praslinba másnap reggel érkeztek meg, minden baj nélkül. Zieger úr azonnal elvitte haza Nat Gibsont és Hawkins urat, s a feleségére bízta, hogy vigasztalja őket, ő maga pedig felügyelt arra, hogy a *James Cook*on lelkiismeretesen és gondosan raktározzák be az árukat a hajófenékbe.

De nem igen volt szükség a felügyeletére. Flig Balt oly buzgón és gondosan vezette a berakodás nehéz munkáját, hogy Zieger úr nem győzte eléggé dicsérni, mikor esténként hazament és Hawkins úrnak beszámolt a nap eredményeiről. A sok dicséret annyira hatott Hawkins úrra, hogy midőn a *James Cook* már útra készen állt, a legénység jelenlétében így szólt a fedélzetmesterhez:

– Flig Balt, ön lelkiismeretesen teljesíti kötelességeit... Holnap indulunk haza, Hobarttownba... Ismét önre bízom a hajó vezetését, amelynek holnaptól fogva ön lesz a kapitánya is.

– Köszönöm Hawkins úr – dadogta a vitorlamester.

A hajótulajdonos kezet fogott az új kapitánnyal s nem vette észre, hogy

a gaz orgyilkos keze reszketett!...

A *James Cook* másnap reggel öt órakor vitorlát bontott és nekivágott a tengernek – Hobarttown felé.

XIV. FEJEZET

Egy kis katasztrófa

A briggnak útja körülbelül 2400 mérföld lehetett Hobarttownig, ahová jó széllel három hét alatt megérkezhetett.

A jó szél meg is jött mindjárt az első napon, de nemigen hozott jókedvet a hajóra, mint máskor szokott. Sőt, azt lehetett volna mondani, hogy mindenki fél a megérkezéstől, s inkább szeretné, hogy a rossz idő minél inkább visszatartsa a hajót.

Nat Gibson roppant fájdalma semmit sem enyhült, és Hawkins úr, aki együtt érzett vele, éppoly szomorú volt.

A két Kip testvér pedig, tiszteletben tartván ezt a szent fájdalmat, félrevonult, és nem háborgatta alkalmatlan tolakodásával a kesergő fiút és jó barátot.

Kip Károly azonban, aki maga is tapasztalt kapitány volt, figyelemmel kísérte a hajó futását és Flig Balt parancsnokságát. Nagyon hamar meggyőződött arról, hogy a fedézetmesterből lett kapitány nemigen érti a mesterségét, s ezt a fölfedezését elmondta öccsének, Péternek is –, de mindjárt hozzátette azt is, hogy neki ehhez semmi köze, s csak azért figyelt rá, hogy esetleg valami fenyegető balesetnek elejét vegye.

Nemsokára azonban önkéntelenül is beleavatkozott Flig Balt dolgába, a bandita nagy bosszúságára.

Az összeesküvők ugyanis azt határozták, hogy nem Hobarttownba mennek, hanem a Salamon-szigetek felé, ahol tömérdek sok a mindenre elszánt kalandor, s ott ejtik módját valahogy, hogy megszabaduljanak a két Kip testvértől, Hawkins úrtól, Nat Gibsontól és a négy becsületes matróztól, akik együtt még mindig többen voltak, mint ők hatan.

A *James Cook* december 15-ikén érte el a Louisiada-szigetek legszélső pontját, és Flig Baltnak itt kellett volna délnek fordítania a hajó orrát, hogy a Salamon-szigetekre jusson.

De ezt a nagy kanyarulatot okvetlenül észre kellett volna venni mindenkinek, s ezért csak két fokkal fordult délnek, úgy okoskodván, hogy majd éjjel, mikor úgy sem látják, pótolja, amit nappal el kellett mulasztania.

Ámde Kip Károly még ezt a két fokot is észrevette, s miután megnézte

a delejtűt, azt kérdezte a kapitánytól:

– Miért tesz ekkora kerülőt a parttól?... Hisz most csöndes a tenger!

– De ha szélroham támad észak felől, könnyen a parthoz verheti a hajót – felelte Flig Balt hirtelen.

– Szó sincs róla!... Legalább húsz mérföldnyire vagyunk a parttól, s félóra múlva úgy is a hátunk mögött lesz.

– Az én véleményem más – felelte Flig Balt szárazon.

Kip Károly szótlanul továbbment. A túlságos óvatosság szempontjából valami igaz csakugyan volt abban, amit Flig Balt tett, s Kip Károly éppen ezért nem is szólt egyelőre Hawkins úrnak, de annál jobban figyelt a kapitányra.

December 17-ikére délután hirtelen elborult az ég. Heves szél kerekedett, mely egyre nőtt, s a tenger veszedelmesen háborogni kezdett. Napszállta után nyugat felől szakadatlanul közelgő és erősödő égzengés jelezte, hogy a vihar csakhamar utoléri a hajót. Tizenegy óra felé a villámok oly gyors egymásutánban cikáztak keresztül-kasul a sötét éjszakában, hogy úgyszólván állandóan nappali világosság volt, a dörgés pedig oly erős és szakadatlan lett, hogy egymás szavát is alig hallották a fedélzeten.

Hawkins úr, Flig Balt és Kip Károly a hajóhídon álltak.

– Mindjárt elér az orkán – mondta Hawkins úr.

– Azt hiszem, jó lesz, ha menekülünk előle – felelte Flig Balt.

– Miért? – szólt most Kip Károly. – Ameddig lehet, nem szabad kitérni a vihar elől... annál kevésbé most, mert ez a vihar, ha vele futunk, egyenesen a Salamon-szigetekre vet bennünket.

– Ez az én véleményem is – helyeselte Hawkins úr. – Semmi esetre se térjünk el az útiránytól addig, míg csak föltétlenül nem szükséges.

Flig Balt az ajkába harapott, mert Kip Károlynak igaza volt.

Mindamellet nem akarta hagyni magát, hanem kissé epésen felelt:

– Én, mint kapitány, felelni tartozom a hajóért, s nem fogadhatom el Kip úr parancsait...

– Én csak tanácsoltam – vágott közbe Kip Károly.

– Sem tanácsait, amelyekre nincs szükségem – felelt Flig Balt.

– Uraim – szólt most Hawkins úr –, hagyjuk abba ezt a vitát. Én, részemről, köszönöm Kip úr figyelmeztetését, de nem erőltetem Flig kapitányt, hogy eszerint cselekedjék. Rábíztam a hajó parancsnokságát, joga van tehát, hogy maga viselje tetteinek felelősségét.

Flig Balt diadalmasan távozott, és rögtön parancsot adott a kormányosnak, hogy szél mentében forduljon, a vitorlákat pedig hátrafeszítette. Most már csak a vihart várta, hogy együtt repüljön vele a Salamon-szigetek felé...

A vihar meg is jött. Egyszerre és oly hirtelen feküdt neki a vitorláknak,

hogy a hajó majd fölbukott a hatalmas lökéstől, az árbocok recsegve hajladoztak, a pattanásig feszült vitorlakötelek pedig pengtek-lengtek, mint a húrok.

Most tűnt csak ki, hogy Kip Károlynak igaza volt, mikor azt tanácsolta, hogy ne szél mentében kormányozzák a hajót. A mélyen járó és megterhelt brigg ugyanis nem bírt oly gyorsan repülni, mint a szélről hajtott, zúgó hullámok, melyek a szó szoros értelmében utolérték, elborították, végigsöpörték és helyet adtak a következőnek, mely ugyanígy bánt vele. És, mivel a hullámok árja gyorsabb volt, mint a hajó futása, a kormánylapát sem fogott, s minden pillanatban félni lehetett, hogy a brigg keresztbe fordul, s vagy a hullámok zúzzák szét, vagy a vihar tördeli össze árbocait.

Flig Balt, s a matrózok is mind átlátták ezt. S még más is eszükbe jutott: hogy ha ez az orkán eltart harminchat óráig, ami éppen nem lehetetlen, akkor valamennyiüket behajítja a korallzátonyok közé, melyek a Salamonszigetek körül fekszenek: onnan pedig nincs menekvés, ha viharos a tenger!

A kapitány elvesztette a fejét. Tudta, hogy mindenáron meg kell fordítani a hajót, de tudta azt is, hogy ez a fordulat könnyen belekerülhet mind a két, sőt mind a három árbocába, s ezért habozott. Kip Károly a testvére mellett állt, egész közel a kormánykerékhez, hogy a legvégső veszedelem esetén odaugorhasson és maga vehesse a kezébe...

Hawkins úr aggodalmasan nézte az orkán dühének növekedését. A tenger úgy járt keresztül-kasul a hajón, mintha csak ott lett volna a medre: s a briggnek minden eresztéke, porcikája recsegett-ropogott a reá nehezedő roppant víztömeg nyomása alatt...

Egyszer csak, amint egy heves szélroham újult erővel feküdt neki a briggnek, a legfelső tatvitorla kötele úgy elszakadt, mintha késsel vágták volna ketté, s a nagy darab fehér vászon, mint valami óriási vészmadár, libegve repült tova az orkán szárnyain.

Most már nem lehetett tovább habozni. Flig Balt odament a kormányhoz, s megparancsolta Vin Modnak, hogy az előárbc vitorláinak kötelén lassan engedjen, ő maga pedig forgatni kezdte a kereket, hogy megfordítsa a hajót...

A brigg roppant szökéssel siklott föl egy hullámhegy tetejére... pár pillanatig ott táncolt a taraján, azután hanyatt-homlok lezuhant a hullámvölgybe, s a következő percben egy óriási vízhegy omlott le rá, úgy, hogy a fedélzeten levők nyakig álltak a vízben!...

Érezni lehetett, hogy a hajó egész teste remeg és süllyed – a roppant víztömeg nem tudott elég gyorsan lefolyni róla... pár másodperc döntött élet és halál fölött –, mert ha előbb, mint a hajó fölemelkedik, még egy hullámhegy reá szakad, akkor örökre vége!

És a másik hullámhegy már közeledett... Zöldeskék tömege mint a flint-üvegből durván kifaragott fal, szilárd kolosszusként jött nyomról nyomra közelebb... Mindenkinék ereiben jéggé fagyott a vér... görcsös lihegés tört elő minden torokból, s a halál meglibbentette szárnyát a *James Cook* fölött...

Most Kip Károly odaugrott Hawkins úrhoz:

– Bízva rám a hajót! – kiáltott hirtelen.

– Tegyen, amit akar! – felelte Hawkins úr.

S most meg lehetett látni, mire képes az igazi tengerész, akinek a szíve is, esze is helyén van!

Kip Károly megragadta a kormányt és óriási erőfeszítéssel forgatta a kereket... A hajó lassan oldalt farolt... A roppant hullámhegy már csak pár ölnyire volt tőle, de ekkor felgyorsult a brigg, s az utolsó pillanatban kitért a hullám elől, mely csak a szélével érte, és nagyot lökött rajta.

Kip Károly rögtön lebocsáttatta a begöngyölt középvitorlát, amelybe a szél mindjárt belekapaszkodott, és segített megfordítani a hajót. Aztán fölhúzatta az alsó tatvitorlát is, és most már nem kellett félniük, hogy ismét megbénul a hajó, mert a hullámok utolérik.

Igaz, hogy a brigg nem ment a Salamon-szigetek felé, ahogy az összeesküvők óhajtották, de megmenekült a biztos romlástól.

Másnap déltájban jóval alábbhagyott a vihar, s ekkor Kip Károly ismét át akarta adni a hajó parancsnokságát Flig Baltnak. De Hawkins úr hallani sem akart erről.

– Aki megmentette a hajót, az marad a kapitánya.

Oly hangosan mondta ezt, hogy a legénység meghallotta; de még mielőtt Kip Károly felelhetett volna, Flig Balt szinte tajtékozva dühében, odaugrott Hawkins úr elé és fölördített:

– Ön engem nevezett ki a hajó parancsnokává, és én az is maradok, amíg megérkezünk.

– A hajó az enyém – felelte Hawkins úr nyugodtan –, s azt teszem vele, amit akarok.

Majd a legénységhez fordulva így folytatta:

– Számítok hűségetekre és arra, hogy engedelmeskedni fogtok Kip Károly kapitánynak.

Flig Balt elnyomta a mérgét, de bosszút esküdött. Most már, ha meg akarták szerezni a hajót, mindent kockáztatniuk kellett – még az életet is, és a gaz banditák elhatározták, hogy nyíltan föllázadnak.

Kip Károly jól látta, hogy mi készül ellene, de nem ijedt meg. Tudta, hogy három matróz és a becsületes Jim segítségére számíthat – a lázadók pedig, hozzájuk számítva Koát, a szakácsot is, csak hatan lehettek...

mert Vin Mod annyira képmutató és óvatos volt, hogy Kip Károly nem is kételkedett hűségében!

December 30-ikán este aztán ki is tört a lázadás. Flig Balt és cinkosai mindenekelőtt a fegyvereket akarták kézrekeríteni – de az ajtó előtt ott találták a két Kip testvért. Károly azonnal rájuk rohant, torkon ragadta Len Cannont és halántékának szegezte a revolvert... Ha csak moccanni mer is, rögtön agyonlövi!

Ezalatt Hawkins úr, Nat Gibson, Hobbes, Wickley és Burnes lefogták a többieket, míg Péter földhöz vágta Flig Baltot, és a mellére térdelt... A gyáva Koa és a még gyávább Vin Mod megszeppentek és nem elegyedtek a küzdelembe.

A lázadókat tehát gúzsba kötötték és lezárták a hajófenékbe. Senkinek sem volt szabad velük érintkeznie, ebédjüket Jim vitte le, a derék hajósinas, akinek ragaszkodásában és hűségében meg lehetett bízni. Vin Mod ugyan eleget settenkedett arra, és minden módon igyekezett közel férkőzni Flig Balthoz, de sehogy sem ejthette szerét... Pedig igen fontos mondanivalója lett volna, mert ki akarta oktatni az exkapitányt, hogy mit valljon a törvényszék előtt, ha majd felelősségre vonják a lázadásért.

De nem volt rá ideje, sem alkalmá. Mindjárt másnap már megpillantották a Tillar-fokot, Tasmánia legdélibb csúcsát, és január másodikán, délután három óra tájban, a *James Cook* horgonyt vetett Hobarttown kikötőjében.

MÁSODIK RÉSZ

I. FEJEZET Hobarttown

Tasmánia, melyet 1642-ben fedezett föl a németalföldi Tasman Ábel, 1804-ben került Anglia birtokába, abban az időtájban, mikor az angol kivándorlók mostani fővárosát, Hobart-Townt alapították.

A majdnem háromszögű és igen termékeny sziget első lakosai deportált fegyencek voltak, ők alapították a most elsőrangú Port-Arthur kikötőt is. De most már csupa szabad ember lakja, s a sziget őslakói is teljesen kihaltak. Az utolsó tasmániai bennszülöttet, egy ostoba vénasszonyt, ritkaságképpen mutogatták 1884-ben, s azóta hírük-hamvuk sincs a szigeten a vad, emberevő negritóknak.

Hobart Town kikötőjének legfőbb előnye, hogy a szelektől nagyon védett fekvésű. A vize mély, úgyhogy a legnagyobb hajók is bizton bejárhatnak, a hullámverést pedig egy hosszú kőmóló töri meg. A *James Cook*, melynek Hobarttown volt a törzskikötője, rendes helyén vetett horgonyt, szemben a Hawkins cég irodájával.

Hawkins urat úgy tisztelték, mint a város egyik legelső és leggazdagabb kereskedőjét, s azért a gyászban, mely a cég egyik belső tagját és kapitányát érte, az egész város osztozott. Hogy a hajót valami baj érte, azt mindjárt akkor sejtették, mikor a *James Cook* föltűnt a szemhatáron: félár-bocra eresztett lobogója szerencsétlenség hirdetője volt.

Hawkins úr neje és Gibson kapitány özvegye kora reggel óta kint voltak a rakodóparton, és szorongva találgatták, micsoda csapás érhetne a közlegő hajót. A kikötőmunkások és a dologtalanok, akiknek minden hajó érkezése esemény volt, szintén azon tűnődtek, hogy mi történhetett a fedélzeten.

- Bizonyos, hogy valaki meghalt a hajón – mondta az egyik.
- Valamelyik matróz...
- Vagy a kapitány...
- Utasok nincsenek a fedélzeten?
- De, azt hiszem, vannak... Legalábbis úgy volt, hogy Wellingtonban Hawkins úr és Nat Gibson is a hajóra szállnak...

Közben a brigg egészen közel ért a parthoz, s midőn Gibson asszony nem ismert rá férjére a kapitányban, aki a hajót vezette, s midőn fia, a helyett, hogy elébe szaladt volna, csüggedten, megtörve ült a hajó farán és szinte még feléje sem mert nézni – a kétségbeesés prófétái sejtelmével kitalálta a szörnyű valót, és rémülten sikoltott föl:

– Harry!... Hol van Harry?...

A következő pillanatban Nat Gibson már ott volt mellette és zokogva ölelte át, – de a szerencsétlen özvegy némán roskadt össze, és ha fia föl nem fogja, ájultan zuhant volna le a tengerbe.

– Hol van a kapitány? – kérdezte Hawkins asszony rémülten.

– Meghalt! – felelte Nat Gibson tompán.

– Meghalt?! – ismételte Hawkins asszony visszatántorodva.

– Meggyilkolták!...

Az ájult Gibson asszonyt kocsin vitték haza, mialatt a rémes hír futótűzként terjedt a városban. Mindenki sajnálta a derék kapitányt, akit becsületessége és jó szíve, egyenes, őszinte lelke miatt az egész városban szerettek...

Hawkins úr még a kikötés előtt megkérte Kip Károlyt, hogy legalább addig tartsa meg a kapitány tisztét a hajón, míg a terhét kirakják. Ő viszont majd utána néz, hogy nem akad-e hajó, amely hazavinné őket Európába.

A két testvér szívesen fogadta ezt az ajánlatot és Kip Károly mindenképp előtt értesítette a tengerészeti hatóságot, hogy a hajón zendülők vannak. Egyúttal pedig részletes jelentést tett a Flig Balt és cinkosai merényletéről.

A révkapitány azonnal a hajóra sietett, s miután meghallgatta Kip Károly szóbeli jelentését is, azt kérdezte:

– Hol van az a fedélmester?

– Vasra verettem, a hajófenékben.

– Hát a többiek?

– Két cinkosa, akik tettelegességre vetemedtek, szintén a hajófenékben van, ezek Dunedinben vetődtek be... Van aztán még három-négy, akik szintén gyanúsak, ezeket most elbocsátjuk, a többiek azonban becsületesek, és semmi panasz nincs ellenük.

– Helyes – felelte a révkapitány. – Azonnal küldök egy szakasz rendőrt, aki elviszi őket.

Negyedóra múlva csakugyan meg is jöttek a rendőrök, s ekkor fölhozták Flig Baltot, Len Cannont és Kylet a hajófenékből.

A fedélmester összeszorította ajkait és egy szót sem szólt, de oly gyűlölködő pillantást vetett Kip Károlyra, hogy maguk a rendőrök is meg-hökkentek; Len Cannon pedig fogcsikorgatva fenyegette az öklével és úgy káromkodott, hogy a rendőrök kénytelenek voltak betönni a száját.

Eközben Vin Mod, aki látszólag közömbösen támaszkodott a hajókor-

láthoz, észrevétlenül Flig Balt háta mögé surrant és elmentében ezt súgta neki:

– Nincs vége mindennek!... Úgy cselekedjél, ahogy megállapodtunk. A bizonyítékokat megtalálják nála!

Világos volt, hogy Vin Mod valami módon mégiscsak hozzá tudott férkőzni a fedézetmesterhez, akivel ismét kifőzött valamit, mert Flig Balt, aki tökéletesen megértette a sugdosott utasítást, igenlően bólintott...

A rendőrök közrefogták a három lázadót és egyenesen a börtönbe vitték őket. Alighogy elmentek, Kip Károly behívatta Vin Modot, Sextont, Brycet és Koát, a szakácsot, minden magyarázat nélkül kijelentette, hogy elbocsátja őket, s egyúttal megtiltotta nekik, hogy bármi ürüggyel a hajóra merjenek lépni. A bérükért menjenek Hawkins úr irodájába, ott majd megkapják.

Vin Mod előre sejtette ezt a fordulatot és meg sem kísérelte a tiltakozást. Összeszedte a holmiját, s mit sem törődve Koával, csak Brycenek és Sextonnak intett, hogy menjenek vele. Először elvezette őket Hawkins úr irodájába, ahol megkapták a bérüket, onnan pedig egy ismerősehez, ahol mind a hárman szállást találtak.

Pár nap telt el ezalatt, és Gibson asszony, akit férjének rémes halála ágyba döntött, lassanként jobban lett. Kip Károly is kirakatta a hajó terhét, s mivel a *James Cook*-on már semmi dolga sem volt, öccsével együtt szintén partra szállt. Előbb azonban Hawkins kapitány hálásan megköszönte szíves szolgálataikat és Kip Károlynak, az egyhavi kapitányi fizetésen felül, még szép jutalmat is adott a cég nevében.

A két testvér, addig míg Európába induló hajó akad, kénytelen volt lakást fogadni Hobarttownban. Járás-kelés és lakáskeresés közben észre sem vették, hogy Vin Mod és Bryce lopva folyton a sarkukban járnak, mintha fölötte érdekükben állna megtudni, hogy a két testvér hol talál lakást...

Végre megtudták ezt is. Január 8-ikán Burnes matróz lassan ballagva cipelte a két testvér egyetlen ládáját, s egy szegényes, de tiszta fogadó előtt állt meg vele. A Kip-testvérek ott foglaltak lakást, az első emeleten.

– Helyes – mondta Vin Mod a cimborájának, mikor tisztában volt mindezzel: most már nem menekülnek!

II. FEJEZET

Tervek a jövőre

A katasztrófa, mely a Gibson családot oly szörnyen lesújtotta, megváltoztatta Hawkins úr terveit is. Most már szó sem lehetett arról, amiben előzetesen megállapodtak Zieger úrral, hogy az újjeländi kereskedelmet egészen a kezükbe ragadják, s e célból Nat Gibson Wellingtonban telepedik le, mint Hamburg úrnak a cégtársa.

– Nem eresztem oda a fiamat, arra a szörnyű helyre! – tiltakozott Gibson asszony hevesen.

És Nat Gibsonnak sem volt semmi kedve, hogy visszamenjen Wellingtonba és viszontlássza azt a helyet, ahol szegény apját meggyilkolták. Azt határozták tehát, hogy Nat Gibson Hobart-Townban marad, Hawkins úr irodájában.

Hawkins úr különben nehezen várta Hamburg úr tudósítását Wellingtonból, még mindig remélte, hogy a derék kormányzónak sikerül valami nyomra akadnia, s a gaz gyilkosok végre megkapják méltó büntetésüket.

Egyelőre azonban minden gondját az a vizsgálat foglalta le, melyet a *James Cook* matrózainak zendülési ügyében a tengerészeti hatóság nagy eréllyel folytatott. Flig Balt és két cinkosa, mióta a hajóról elvitték őket, nem érintkezhetett társaival. Vin Mod ugyan többször megkísérelte, hogy Flig Balt közelébe juthasson, de minden igyekevése sikertelen maradt.

Pedig fontos okai lettek volna, hogy legalább csak egy szót, egyetlenegy szót súghasson Flig Balt és cinkosai fülébe, azt az egy szót, hogy: «Megtörtént!» – Mert ha ezt a szót nem mondhatja el Flig Baltnak még a tárgyalás előtt, akkor mindennek vége...

De mi volt hát az, aminek meg kellett történnie, vagy már meg is történt?... Tudni nem tudhatjuk, csak sejtjük, hogy összefüggésben kellett lennie a Kip testvérekkel, mert Vin Mod éjjel-nappal leste és követte őket mindenfelé, mint az árnyék.

Mindenekelőtt álszakállt ragasztott föl, s úgy elváltoztatta az arcát, hogy még a legjobb barátja sem ismert volna rá. Aztán ugyanabba a fogadóba szállt, ahol a két Kip testvér lakott, s olyan szobát választott, melynek ablaka egy erkélyre nyílt, amely erkélyről folyosó vezetett a két testvér ablaka alá.

Vin Mod tehát, ha kimászott az erkélyre, s onnan átlépett a folyosóra, oda lopózkodhatott a két testvér ablaka alá és kihallgathatta beszélgetéseiket – sőt mivel nagyon meleg volt, s az ablakok nyitva is voltak, szükség esetén a szobába is belopózkodhatott.

Január 13-ikán este Vin Mod óvatosan lappangva, lábujjhegyen ment végig a folyosón és megállt a két testvér ablaka alatt.

A két derék fiatalembernek ez volt az első elégedett estéje Hobarttownban. Kip Károlynak, hosszas utánjárással és Hawkins úr pártfogásával, végre sikerült állást kapnia: e napon írta alá a szerződést a *Skydnam* tulajdonosával, aki másodkapitánynak hívta meg hajójára.

– Szívesen fogadott a hajótulajdonos? – kérdezte Péter, a fiatalabbik.

– Nagyon szívesen – felelte a bátyja. – Mivel már tudta, hogy a *James Cook*ot is én hoztam haza Hobarttownba, hamar megegyeztünk.

– A *James Cook*ról jut eszembe, Károly: rosszul tetted, hogy szaladni hagytad Flig Balt többi cinkosát... Például, meg vagyok győződve, hogy az a Vin Mod éppoly bűnös, mint a többiek...

– Ha bűnös, akkor a tárgyaláson úgyis kiderül, és nem kerüli el a büntetést...

– Majd meglátjuk! – dűnnyögte az ablak alatt Vin Mod és dühösen csikorgatta a fogát.

– És mikor lesz ez a tárgyalás? – kérdezte Péter.

– Huszonegyedikén...

– S mikor indul a *Skydnam*?...

– Öt nappal később, 25-ikén. S ez még jó, mert ha a tárgyalás később lett volna, a hajónak is várnia kellett volna az indulással, miután te meg én, mint tanúk nem utazhattunk volna el.

– Eszerint nem is megyünk a hajóra addig?...

– Nem, egész addig, míg a tárgyalást meg nem tartották. Azt hiszem, elég jókor lesz, ha 22-ikén este hurcolkodunk föl a *Skydnam* fedélzetére, még akkor is lesz három napunk...

– Csak ezt akartam tudni! – dűnnyögte magában Vin Mod és örvendő dörzsölte kezeit.

S mialatt a két testvér lefeküdni készült, nesztelenül visszasonpolygott szobájába, észrevétlenül kiszökött az utcára, s a kikötő felé mentében így morfondírozott magában:

– Tehát jöjjünk tisztába az esettel... 21-ikén lesz a tárgyalás... Helyes!... E szerint 20-ikán este be kell lopnom a ládájukba azt a *kriszt*, amellyel Flig Balt leszúrta a kapitányt... De nemcsak ezt, hanem a kapitány pénzét és irományait is... Ráadásul pedig értesítenem kell Flig Baltot is, hogy: «meg-történt!»... Igen ám, de hogyan? Ez a bökkenő!...

III. FEJEZET

A döntő gaztett

Hawkins úr másnap örömmel hallotta a szerencsés hírt, hogy Kip Károly már talált állást a *Skydnam* fődélzetén. Jó kívánataihoz Nat Gibson is csatlakozott, aki már szintén bent dolgozott az irodában, mint Hawkins úr cégtársa, de munkája közben sem feledkezett meg szegény apjáról, kinek halálát minden áron meg akarta bosszulni.

Ám a bosszúra nem igen volt alkalom. Hamburg úr, aki mindent elkövetett Wellingtonban, hogy a gyilkosoknak nyomára jusson, semmire sem tudott menni, s a rémes gyilkosságot éppoly homály fődte most is, mint elkövetése napján. Sehol semmi jel, sehol semmi világító sugár, mely fényt árasztott volna a sötét ügben!

Kip Károly még ugyanaznap jelentkezett a *Skydnam* fedélzetén és azonnal szolgálatba is állt. A kapitány, Fork úr, igen megszerette a nyílt tekintetű, derék tengerészt, aki rögtön át is vette a hajóteher berakásának vezetését és reggeltől estig a hajón dolgozott. Péter pedig egész nap a kikötőben járt-kelt, egyik kereskedő cégtől a másikig, összekötéseket óhajtván szerezni a jövőre, mikor majd ő lesz a Kip cég feje Gröningában.

Ezalatt közeledett a tárgyalás napja és Flig Baltnak meg cinkosainak a bűnhődése. Vin Mod napról-napra izgatottabb lett és egyre kereste az utat, amelyen bebörtönzött cinkosainak közelébe férközhetne, de erre csak egy mód volt: neki magának is a börtönbe kellett volna kerülnie. Igen ám, de mi módon?... Ha büntettet követ el, akkor ugyan bejuthat a börtönbe, de elítélik, s mi haszna, ha a saját bőre árán húzza ki Flig Baltot a hírnárból?

Mást kellett hát kitalálnia, s addig-addig törte a fejét, míg végre csakugyan kieszelt valamit. A börtön ugyanis, amelybe Flig Baltot és cinkosait zárták, a tengerészeti hatóság börtöne volt, s összesen csak három szoba volt benne. Flig Baltot és két cinkosát külön-külön zárták be, mindegyiket e három szoba egyikébe – s a legnagyobbat a volt fedélzetmester kapta. Ez a börtön volt a közös börtön: ebbe zárták be ugyanis azokat a garázda, részeges matrózokat, akik éjjelente ittasan kurjongattak a kikötőben és duhajságukkal megzavarták az éjjeli csöndet és rendet.

Reggel aztán, mikorra kialudtak a mámorukat, ismét szabadon bocsátották őket.

Vin Mod erre számított tehát!... Szükség esetén vagy ő – vagy más valaki – részegséget színlel, bezáratja magát egy éjszakára Flig Balt mellé és – megviszi neki a hírt, az utasítást, hogy mit cselekedjék és hogyan

viselje magát a tárgyaláson.

Ez rendben lévén, Vin Mod tovább folytatta a leselkedést a két Kip testvér lakása körül. Huszadikán, a tárgyalást megelőző nap estéjén, Hawkins úr meghívta ebédre a két Kip testvért. Vin Mod egy nappal előbb megtudta ezt, mert kihallgatta a két hajótörött beszélgetését, s alig várta már, hogy 20-ikán beesteledjék.

Hét óra tájban apró szemű, sűrű eső kezdett permetezni, s a város szűk utcáin csak ott lehetett valamit látni, ahol egy-egy gázláng égett. Vin Mod lopva és nesztelenül sietett abba a fogadóba, ahol a két Kip testvér lakott. Fölsurrant a szobájába, kimászott az ablakon az erkélyre, végigment a folyosón, s az ablakon át bemászott a két testvér szobájába.

Megállt, hallgatózott... Halálos csönd körös-körül... Gyorsan kigombolta kabátját, előszedett alóla egy csomó írást, egész marék piasztart aranyban, meg azt a tört, amellyel Flig Balt leszúrta Gibson kapitányt...

Aztán egyenesen odament a két testvér egyetlen ládjához, amely be sem volt zárva, annyira bíztak a hajótöröttek a fogadós becsületességében...

Vin Mod hirtelen fölemelte a ruhákat és a fehéreneműt, s a láda legfenekére dugta az irományokat, a piasztereket és a tört. Aztán ismét becsukta a ládát és elégedetten fölsóhajtott:

– Megtörtént!

Megint kimászott az ablakon, visszament a szobájába, lesietett a lépcsőn, s amily gyorsan csak tudott, szaladt abba a csapszékbe, ahol Sexton, Kyle és Bryce várták.

A csapszékben vagy húsz matróz iddogált, s egyik-másik már félig ittas volt – köztük Sexton és Bryce is –, de Kyle, akinek Vin Mod határozottan megparancsolta, hogy ne igyék, még józan volt, bár vagy fél pint pálinkát már ő is felöntött a garatra.

Vin Mod, mihelyt belépett, azonnal intett neki, s a két gazember félrehúzódott a sarokba.

– Egészségedre cimbora! – kezdte Kyle és mindjárt föl akart hajtani egy pohár pálinkát, de Vin Mod megfogta a kezét.

– Lassabban pajtás – mondta halkán. – Ma már ne igyál többet, különben nem megyünk semmire.

– Az nem járja, Vin Mod, hogy még innom se hagysz – panaszkodott Kyle. – Mire való ez?

– Arra való, hogy... Szóval, hallgass ide: nem szabad innod, de azt kell színlelned, hogy részeg vagy... Fél óra múlva kezdj el garázdálkodni, s addig ne is hagyd abba, míg csak be nem kísérnek...

– Micsoda!... hogy bekísérjenek? – hökkent meg Kyle, aki ösztönösen irtózott a börtöntől. – Na, már abból semmi sem lesz!

– Nézd csak, Kyle – felelt Vin Mod – ezen a dolgon kereshetsz öt-hat font sterlinget és nem kockáztatsz semmit...

– Öt-hat font sterlinget?... De miért kell ezért börtönbe mennem?... És miért kell garázdálkodnom?...

– Azért, mert holnap lesz a tárgyalás, és én szeretnék valamit izenni Flig Baltnak...

– Miért nem mégy hát magad a börtönbe?...

– Mert nekem egyéb dolgom van... S ha magam akarnék odamenni, akkor nem ígérnék neked öt fontot...

– Az előbb hatot mondtál!

– Hát legyen hat! – felelte Vin Mod türelmetlenül. – Sőt ha jól végzed a dolgodat, azt se bánom, ha hét lesz!

– Helyes! – mondta Kyle hirtelen. – Beszélj: mi lesz a dolgom.

– Mindenekelőtt verekedést kezdesz itt, a csapszékben... Aztán enged, hogy elhurcoljanak... A börtönben igyekszel közel jutni Flig Balt mesterhez...

– És mit mondjak neki?

– Csak annyit, hogy «*Megtörtént!*»

– Semmi egyebet?

– Meg azt, hogy: «*Vádat emelhet.*»

– Vádat emelhet?... Ki ellen?

– Ő már tudja, hogy ki ellen... Neked meg semmi közöd hozzá.

– Jó, jó... De hát a fizetéssel hogy leszünk?...

– Először is itt van foglalónak három font... ha jól végzed a dolgodat, még kétszer ennyit kapsz.

– Az kilenc font – számolta Kyle elégedetten. – Emberem vagy, Vin Mod koma, a többit csak bízd rám!

Evvel fölkelt, tántorogva odament egy másik asztalhoz, ahol négy matróz kártyázott és packázni kezdett velük. Belebeszélyt a játékukba, korholta, aki rosszul játszott, öklével verte az asztalt, házsártoskodott, kikapta kezükből a kártyát, s addig bosszantotta őket, míg a csapláros odament hozzá és fölszólította, hogy menjen ki az utcára.

Kyle csak ezt várta. Tántorogva föltápáskodott, s úgy vágta pofon a szegény kocsmárost, hogy a boldogtalan ember hármat fordult a tengelye körül... Ebből aztán olyan parázs verekedés támadt, hogy az utca túlsó végére elhallatszott a zaja...

A rendőrök pár perc múlva berohantak és rövid dulakodás után lefoglalták Kylet, aki egyébként nem is nagyon ellenkezett, mert félt, hogy eldöngetik... Rekedten ordítva és részegséget színlelve kísértette magát végig a városon, Vin Mod pedig mindenütt a nyomában járt, s csak akkor ment nyugodtan haza, mikor látta, hogy cimborája mögött csakugyan becsukó-

dik a börtön ajtaja.

IV. FEJEZET

A tárgyalás

A közvélemény, mely különösen Gibson kapitány tragikus halála miatt sokat foglalkozott a *James Cookkal*, már előre elítélte Flig Baltot és cinkosait. Tíz-tizenöt esztendei fegyházat jósoltak a zendülőknak, már csak azért is, mert az ausztráliai aranymezők felfedezése óta egyre gyakoribb eset volt, hogy a legénység föllázadt, vagy megszökött, s az angol hatóságnak érdekében volt, hogy ezeket az eseteket szigorú, erős büntetéssel torolja meg.

A koronatanúkat, Hawkins urat, Nat Gibsont, Kip Károlyt és Pétert, valamint Hobbes, Wickley és Burnes matrózokat, meg Jimet, a hajósinast, már a vizsgálat során kihallgatták, de a védelem követelte, hogy a tárgyalásra idézzék meg mentő tanúknak Vin Modot, Sextont, Kylet, Brycet és a szakács Koát.

A közönség már kilenc óra előtt zsúfolásig megtöltötte a nagytermet. A tanúk számára fönntartott helyen két külön csoportban álltak a terhelő és mentő tanúk; ez utóbbika közül Kyle hiányzott, mert s részegséget oly tökéletesen színlelte, hogy a révkapitány negyvennyolc órai sötétzárkára ítélte, s mindjárt le is záratta.

Vin Mod tehát nagyon nyugtalan volt. Nem tudhatta, vajon Kyle átadta-e üzenetét Flig Baltnak: pedig ez nagyon fontos körülmény volt, mert esetleg megtörténhetnék, hogy Flig Balt, ha látná, hogy mindenki elhagyta, megnevezné cinkosait is, köztük Vin Modot... s akkor neki is meg kellene osztania a rabságot a fedélzetmesterrel.

E tépelődésének a haditörvényszék elnöke vetett véget aki megnyitotta a tárgyalást és elrendelte a bűnösök elővezetését.

Flig Balt és Len Cannon, a fegyveres csendőrök között bejöttek a terembe és leültek a vádlottak padjára.

A két vádlott magatartása szembetűnően különböző volt. Len Cannon lecsüggesztett fejjel, tétován ment a helye felé, alattomos pillantásokat vetve maga körül, mint a törbe esett fenevad, mely érzi, hogy nincsen menekvés semerre.

Flig Balt ellenben önérzetesen, szinte büszkén tartotta föl a fejét, mint-ha mondaná: »Azt hiszitek, hogy hurokra kerültem?... Nagyon csalatkozatok! »

Vin Mod szíve nagyot dobbant örömeiben. Most már nem kételkedhetett: Kyle csakugyan beszélt Flig Balttal és elmondta neki az üzenetet... különben a fedélzetmester is éppoly csüggedt lenne, mint Len Cannon.

Valóban úgy is volt. Kylenek aznap reggel, az utolsó pillanatban csakugyan sikerült pár szót váltania Flig Balttal... s a fedélzetmester, midőn Vin Mod sóvár, fürkésző tekintetét magán érezte, lassan arra fordult és alig észrevehetően biccentett fejével...

– Jól van! – ujjongott magában Vin Mod – a kanóc tehát ég... Vigyázzunk a bombára!

A jegyző fölolvasta a vádiratot, mely apróra részletezte az eseményeket: hogyan lett kapitány Flig Balt, miért és mi módon vesztette el ezt a tisztséget, melyben Kip Károly váltotta föl, aztán elmondta, hogy a letett kapitány bosszúból zendülést akart támasztani Kip Károly ellen, s ebben a szándékában, cinkostársa, Len Cannon is támogatta.

A vádirat felolvasása után az elnök megkérte a tanúkat, hogy távozzanak a teremből, s majd csak akkor jöjjenek be, ha hivatja őket. Aztán megkezdte a fővádlott kihallgatását.

– Flig Balt, hallotta, mivel vádolják. Mit tud a védelmére mondani?

– Semmit – felelte a fedélzetmester dacosan.

– Tehát nem tagadja, hogy elkövette azt, amit a vádirat a terhére ró?

– Nem tagadom.

Ez a szilárd hangon kiejtett szó meglepte a közönséget. A fővádlott maga írta alá ítéletét, s még a védekezést se kísérelte meg!

– És semmivel sem tudja menteni a tettét? – kérdezte az elnök újra.

– Semmivel – ismételte Flig Balt, s nyomban leült, mint akinek csakugyan semmi mondani valója nincs.

Most Len Cannon kihallgatása következett. Ez a ravasz róka fölötté óvatos volt és egyre kitérő feleleteket adott, azokat a kérdéseket pedig, melyekre felelni kész veszedelem lett volna, sehogy sem akarta megérteni. Úgy látszott, hogy számításból teszi ezt: nem akart közösséget vállalni a fedélzetmesterrel, aki már, úgy hitte, fölégette a hidat maga mögött.

A vádlottak kihallgatása után a tanúkra került a sor. Elsőnek Kip Károlyt hívták be, aki elmondván, hogyan került a *James Cook* fedélzetére, röviden összefoglalta az eseményeket, melyeknek kapcsán ő váltotta föl a hajó vezetésében a volt fedélzetmestert. Mikor Gibson kapitány meggyilkolásáról beszélt, Flig Balt oly hirtelen és hevesen ugrott föl, mintha nem bírná magát türtőztetni... úgy, hogy még az elnök is megkérdezte:

– Van talán valami mondanivalója?

– Nem... nincsen – felelte Flig Balt megvetően, és ismét leült.

Kip Károly tovább folytatta a vallomását, s mikor elvégezte, az elnök a törvény értelmében ismét megkérdezte a vádlottaktól, hogy van-e valami

mondani, vagy kérdezni valójuk, de egyiknek sem volt.

Most egymás után következtek a többi tanúk: Hawkins úr, Nat Gibson, Kip Péter, a három becsületes matróz, Wickley, Hobbes és Burnes, meg Jim, a hajósinas, de ezek mind csupa tudott dolgokat és ismert részleteket mondtak.

Ekkor a mentőtanúkra került a sor. Az első Vin Mod volt, aki avval kezdte, hogy földicsérte Flig Baltot, mily ügyes tengerész, mily derék kapitány, s egyúttal ócsárolni kezdte Kip Károlyt, hogy csupa irigységből fondorkodott Flig Balt ellen, mert a kenyeret akarta kivenni a szájából...

– Elég! – szólt közbe az elnök fölháborodva. – Az ily hazugságokra nem kíváncsi a törvényszék.

Sexton és Bryce vallomása jelentéktelen volt, a két gazember megijedt Vin Mod kísérletének kudarcán, és csak általánosságban nyilatkozott, olyan formán, hogy Flig Balt legjobb tudása szerint teljesítette kötelességét és nem izgatott az új kapitány ellen.

Be lévén fejezve a tanúk kihallgatása, az elnök újra a vádlottakhoz fordult:

– Flig Balt, ön is hallotta, hogy mivel vádolják... Van-e valami mentsége, amit védelmére fölhozhat.

– Van! – felelte a fedélzetmester, még pedig oly szilárd, határozott hangon, hogy a meglepetés moraja futott végig a termen.

Oly halálos csönd lett, hogy a legyek zümmögését is hallani lehetett volna. A közönség érezte, hogy válságos fordulat következik. Mindenki Flig Baltot nézte, aki egyenesen állt bírái előtt és szemeit lesütve várta az elnök további kérdéseit.

– Nos, beszéljen bátran és tartózkodás nélkül – szólt most az elnök – a törvény mindenkinek biztosítja a jogot, hogy védhesse magát.

Flig Balt meghajtotta magát és bátran kezdte:

– Engem Hawkins úr szólított föl arra, hogy vállaljam el a hajó vezetését. Az első utazás után, meg lévén elégedve szolgálataimmal, a rendes formák megtartásával kinevezett kapitánynak is... Azután, hogy micsoda befolyások és ármánykodások következtében, azt nem tudom – ok nélkül megfosztott a rangomtól, s új kapitányt nevezett ki helyembe... És ugyan kit?... Egy idegent... egy hollandot!... Mint angol alattvaló, angol hajón és angol lobogó alatt, nem tűrhettem, hogy holland kapitány parancsoljon nekem és a legénységemnek!...

– Akár holland, akár nem holland – szólt az elnök –, Kip Károly az ön kapitánya volt, s önnek nem volt rá joga, hogy megtagadja az engedelmességet.

– Jól van – felelte Flig Balt még határozottabban. – Ha hibáztam is *ebben* a tekintetben, csak túlzott nemzeti büszkeségből tettem. De volt még

más is, mely az engedelmesség megtagadására ösztönzött, s hogy ezt a törvényszék is méltányolja, kénytelen vagyok a két Kip testvért bevádolni...

A teremben nagy mozgás támadt. A két Kip testvér megrendülve ugrott föl, és Kip Károly rá akart rohanni a hitvány gyilkosra, mialatt Péter izgatottságtól remegő hangon rivallt rá:

– Mivel vádolhatsz bennünket, nyomorul?...

– Avval, hogy ti vagytok Gibson kapitány gyilkosai!

Lehetetlen leírni a roppant zavart és izgatottságot, mely a teremben e szavakra támadt. Az undor és megdöbbenés érzése futott végig a közönségen, mely elképedt arra az arcátlan vakmerőségre, hogy ez a hitvány bandita a legsúlyosabb vádat meri emelni a két becsületes testvér ellen.

Nat Gibson azonban, mintha valami legyőzhetetlen ösztön súgta volna neki, fölugrott helyéről és irtózáttal fordult el a két szerencsétlen testvértől. Ezt a mozdulatát még Hawkins úr sem bírta megakadályozni.

A testvérek szólni, tiltakozni akartak, de a szörnyű vád úgy lesújtotta őket, hogy szólni sem tudtak. Az elnök pedig, erősen megrázzván csengőjét, méltatlankodva kiáltott rá a vádlottra:

– Flig Balt, az ön vakmerősége határtalan!

– Én igazat mondtam.

– Ha igazat mond, miért nem mondta meg akkor, mikor a gyilkosság elkövetett?

– Mert akkor még nem is sejtettem, csak a hazautazás alatt jöttem rá. Engem pedig a hazautazás alatt fogtak el és csuktak le a hajófenékbe. Meg kellett hát várnom, míg ide juttatnak a törvényszék elé, hogy nyilvánosan vádolhassam őket a gyilkossággal.

Kip Károly magánkívül volt jogos fölindulásában és harsány hangon kiáltott föl:

– Nyomorult!... Alávaló rágalmazó! Hol vannak a bizonyítékaid erre a hazugságra?!

– A lakásodon! – dörögte Flig Balt arcátlanul. – A meggyilkolt kapitány elrablott pénzét és irományait te rejtegeted!

V. FEJEZET

A gyilkosság vádja

Lehetetlen leírni a viharos izgatottságot, mit a fedélzetmesternek ez a kijelentése okozott. Forrongott az egész terem, s a törvényszéki elnöknek

sokáig kellett csöngetnie, míg a közönség láza annyira csillapodott, hogy a tárgyalást folytatni lehetett.

Minden szem a két testvéren függött, akik halászápadtan álltak helyükön. A váratlan, szörnyű vád súlya egészen megbénította őket, a rémület és borzalom váltakozva tükröződött arcukon s még Kip Károly, aki pedig heves természetű és bátor férfiú volt, még ő sem talált hirtelen szavakat e hallatlan vád erőlyes visszautasítására.

Hawkins úr, Hobbes, Wickley, Burnes és Jim, a hajósinas, a pillanat fölhaborodásában borzadva tiltakoztak e rettenetes föltevés ellen, mert ismerték a két Kip testvér szelíd, jó lelkét, de Nat Gibson, akinek tehetetlen fájdalma és könnyen érthető bosszúvágya újra föllángolt, gyűlölködő szemmel mérte végig a két szerencsétlent. Lehet, hogy már hinni kezdett a bűnösségükben.

Az izgalom csillapultával a törvényszék elnöke fölszólította a fedélzetmestert, hogy folytassa vallomását és adja elő azon bizonyítékait, amelyeknek alapján Gibson kapitány meggyilkolásával vádolja a két Kip testvért.

Flig Balt erre röviden a következőket vallotta:

– December 25-ikén, amikor már nem voltam kapitány, alkonyat felé a hajó farára mentem. A két Kip testvér kabinjának az ajtaja nyitva volt. Éppen az ajtó előtt mentem el, midőn egy hatalmas hullámcsapás félig oldalt döntötte a hajót, s a lökés kidobott a kabinból egy ládát. Ugyanaz a láda volt, melyet a *Wilhelmina* roncsairól szállítottunk a hajóra: a két testvér ládája. A lökés erejétől a láda felborult, úgy, hogy tartalmának egy része a földre esett. Irományok és – egész marék aranypénz hevert a földön. Megdöbbsentem. Tudtam, hogy a két testvérnek nem lehetett egy fillérje sem, mert mindenük odaveszett a *Wilhelmina* pusztulásakor. Lehajoltam, hogy fölszedjem a pénzt és az okmányokat, de mihelyt rátekintettem az utóbbiakra, azonnal rájuk ismertem: azok az okmányok voltak, melyeket Gibson kapitány a zsebében hordott a gyilkosság napján, s amelyek soha többé nem kerültek meg!

A teremben oly halálos csönd volt, hogy még a légy röptét is hallani lehetett volna. Flig Balt nagy lélegzetet vett és vakmerően folytatta:

– Ezt látván, nagyon megijedtem. Rögtön Hawkins úrhoz akartam sietni, hogy fölfedezzem neki a szörnyű gyilkosság tetteseit; de aztán habozni kezdtem. Megállított az a gondolat, hogy hátha Hawkins úr csak az én személyes bosszúmnak tartja az egész vádat s figyelmezteti rá a gyilkosokat, akiknek ily módon idejük és alkalmuk lesz a bűnjeleket eltüntetni. Elhatároztam, hogy várok a följelentéssel addig, míg a kikötőbe érünk, de viszont egy percig sem akartam tovább e gyilkosok parancsnoksága alatt szolgálni. Ez a tervem meghiúsult és jobb érzésű barátaimmal vasra verve

zártak be a hajófenékbe. Most volt tehát csak alkalmam, hogy nyilvánosan megvádolhassam a két testvért a gyilkosság elkövetésével, s ha van bűnöm, ez a bűn csak az lehet, hogy mindedig vártam.

E vallomás jegyzőkönyvbe vétele után a törvényszék elnöke azonnal fölfüggesztette a tárgyalást. Len Cannont és Flig Baltot egyelőre visszakísérték a tengerészeti hatóság börtönébe, de az elnök azonnal elrendelte a két Kip testvér letartóztatását is, akiket átkísértek a törvényszék fogházába.

Hiába tiltakoztak és erősítették ártatlanságukat – a közhangulat ellenük fordult... Nat Gibson már meg is volt győződve bűnösségükről, s még Hawkins úr is félrefordult, mikor a boldogtalanokat elvezették!

Még ugyanaznap különös dolog történt. A rendőrség házkutatást tartott a két Kip testvér lakásán, ahol *mindent megtaláltak*, ami a két szerencsétlen ember bűnösségét bizonyíthatta!

Ott voltak Gibson kapitány elveszett irományai, egész csomó piaszter, s ráadásul az a «krisz», vagy maláji tör is, mellyel Flig Balt és Vin Mod a gyilkosságot elkövették!... S a meggyilkolt kapitány sebén, melyről Hawkins úr fényképet készített, világosan látható volt, hogy csakis ettől, vagy ehhez hasonló fegyvertől eredhetett!

A dráma tehát teljes volt, s a valódi gyilkosoktól állított verembe ártatlanok estek... Mit használt e bizonyítékokkal szemben a két Kip testvér tagadása?... Semmit! Sőt még ártott is nekik annyiban, hogy a közvélemény még jobban meggyűlölte őket, mint oly megrögzött gonosztevőket, akik még töredelmet sem mutatnak, s nem akarnak lelkiismeretükön könnyíteni az őszinte vallomással.

Flig Balt ellenben valódi hőssé, ártatlanul meghurcolt vértanúvá lett a közönség szemében. Egész Hobart-Town egyértelműen és közös akaratlan követelte a «derék ember» szabadon bocsátását, ami meg is történt, mihelyt a Kip testvérek lakásán tartott házkutatás napfényre hozta a gyilkosság döntő bizonyítékait.

Az egész városban talán csak egyetlen ember volt, aki kételkedett a két Kip testvér bűnösségében. Ez Hawkins úr volt. De még ő sem merte hangosan nyilvánítani ezt a véleményét, hanem szorongva várta az események fejlődését... Nem hitte, nem hihette, hogy a két testvér, akiket oly őszinte, becsületes embernek tudott, ily szörnyű gyilkosságra vetemedtek.

A *Skydnam*, amely mint tudjuk felfogadta Kip Károlyt másodkapitányának, a tárgyalás után harmadnapra a két testvér nélkül indult vissza Európába. Ugyanaznap este Flig Balt és Vin Mod a rakparton beszélgettek, nézve a távozó hajót.

– Szerencsés utat, *Skydnam!* – kiáltott utána Vin Mod. – Ah, Balt mester, ez a Kip Károly egyszer elvette a helyedet a *James Cook* fedélzetén,

de most elvette másodszer is, és azt hiszem, hogy ezt a második helyet nem irgyled tőle, mi?

– Nem ám, mert alighanem akasztás lesz a vége!

– Csak a piasztereket sajnálom – sóhajtott Vin Mod.

– Voltaképpen mennyit is dugtál bele a ládájukba? – kérdezte Flig Balt.

– Valami százat.

– Ej, hisz akkor még nekünk is maradt?

– Éppen kétezer... Bőven elég arra, hogy a tárgyalás után kereket oldjunk.

– Csak az a kérdés, hogy elítélik-e őket?

– De el ám!... Hisz oly világos a bűnük, mint amilyen világos a mi ártatlanságunk! – felelte Vin Mod és durván röhögött.

S valóban: a két testvér «bűne» a napnál is fényesebben bebizonyult. Az egyetlen kétséges pont az volt, hogy a gyilkosságot csakugyan azzal a maláji törrel követték-e el, amelyet a két vádlott szállásán megtaláltak... De ez a kétség is eloszlott, pár nappal a tárgyalás előtt.

A «Gordon» postagőzös február 15-ikén érkezett meg Sydneyből Hobarttownba. Hawkins úrnak is hozott levelet Zieger úrtól, aki a következőket írta neki:

Kedves barátom!

E pár sorban csak arról akarok beszámolni, hogy minden kutatásunk, fáradozásunk, amit a szerencsétlen Gibson kapitány gyilkosainak kinyomozására fordítottunk, sikertelen maradt. Hamburg barátunk Keravarában, én pedig Új-Mecklenburgban lankadatlanul dolgoztunk a rémes titok földerítésén, de eredménytelenül. Most már szinte bizonyos, hogy a kapitányt nem a bennszülöttek gyilkolták meg, mert különben nyomára akadtunk volna, ha nem egyébnek, hát az elrablott pénznek, vagy legalább a kapitány okmányainak, amelyek szintén elvesztek.

Ehelyett azonban találtunk más valamit. Alig pár lépésnyire attól a helytől, ahol a gyilkosságot elkövették, ezt a mellékelt rézgyűrűt találtuk, amely valószínűleg tör markolatáról való. Lehet, hogy a gyilkosok vesztették el, illetőleg lepattant, vagy leesett arról a törőről, amellyel a kapitányt megölték. Mivel a gyilkos fegyver nincs meg, nem hiszem ugyan, hogy legyen valami haszna ennek a rézgyűrűnek de mégis kötelességemnek tartom elküldeni, mint bizonyítékát annak, hogy valóban fáradtam és mindent elkövettem a nyomorult gyilkosok kinyomozására.

Megígérvén, hogy kutatásaimat folytatni fogom, köszöntöm önt, ked-

ves barátom, családjával és Nat Gibsonnal együtt, s vagyok,

őszinte híve,
R. Zieger

A derék Zieger úr nem tudta, hogy a «gyilkos fegyver» már megkerült és a törvényszék birtokában van, nem tudta azt sem, hogy ez a rézgyűrű reá illik, s a dulakodás hevében pattant le róla... S mikor Hawkins úr, kötelességéhez híven, odavitte a gyűrűt a törvényszékhez, s látta, hogy csakugyan oda való a markolatára, szólni sem tudott, mert szinte megkövült rémületében...

És midőn Nat Gibson, tudomást szerezvén erről az új bizonyítékról, odament hozzá és megkérdezte:

– Nos, Hawkins úr: kételkedik-e még most is e nyomorultak bűnösségén?...

A hajótulajdonos felelet helyett szótlanul lehajtotta a fejét.

VI. FEJEZET

Az ítélet

Gibson kapitány gyilkosainak ügyében február 17-ikére tűzték ki a tárgyalást. Az egész város talpon volt e nevezetes napon, s a törvényszék nagyterme zsúfolásig megtelt. Akik nem értek be, s ezek voltak többen, az utcán tolongtak, s vad ordítással rázták öklüket, midőn a két vádlottat szuronyos katonák közt kivezették a törvényszék fogházából...

Megnyitván a tárgyalást, az elnök mindenekelőtt megkérdezte a két vádlottól, hogy bűnösöknek vallják-e magukat a terhükre rótt cselekmény elkövetésében.

– Nem vagyunk bűnösök! – felelte a két testvér egyszerre.

Most a jegyző fölolvasta a vizsgálat eredményeit és a vádiratot.

Aztán a vádlottak kihallgatására és a tanúk vallomásaira került sor.

Flig Balt megismételte vallomását. Az elnök kérdésére, hogy van-e valami megjegyzése erre a vallomásra, Kip Károly így felelt:

– Esküszöm, hogy a fedézetmester vallomása az első szótól az utolsóig hazugság!

A közönség méltatlankodva zúgott, úgyhogy az elnöknek csöngetéssel kellett elejét vennie a rendzavarásnak.

Most a királyi ügyész a bizonyítékokat kezdte felsorolni. Elmondta,

hogya a meggyilkolt kapitány sebei a «krisz»-tól, ettől a különös maláji törtől származtak, s hogy egy ilyen tört a vádlottak birtokában találtak, s végezetül, hogy a törről hiányzó rézgyűrűt is megtalálták, mégpedig a gyilkosság közvetlen szomszédságában...

A közönség izgatottan mozgolódott és feszülten figyelt.

– Ez a tör – folytatta a királyi ügyész – a vádlottaké volt, s ők maguk sem tagadják ezt... Igaz-e, Kip Károly?...

– Igaz – felelte Kip Károly. – A tör a miénk volt, de a *Wilhelmina* hajótörésekor elveszett. Megesküszünk rá, hogy abban a ládában, amit a hajóról elvittünk, nem volt ott ez a tör. Nem is tudjuk, hogyan került ismét a ládánkba, de ha odakerült, bizonyos, hogy csak az igazi gyilkosok csempészhették oda.

– Úgy van: az igazi gyilkosok – hagyta helyben a királyi ügyész is. – Csakhogy ezek az igazi gyilkosok – önök!

Erre Péter halászápadtan ugrott föl helyéről és dörgő hangon kiáltotta:

– A bátyám és én szörnyű véletlen áldozatai vagyunk!... Nem tudunk a gyilkosságról semmit, s ez a vád oly gyűlöletes, hogy ezentúl már egy szóval sem tartjuk érdemesnek védekezni ellene!

Az őszinteségnek akkora ereje nyilatkozott meg ebben a kijelentésben, hogy a közönség önkénytelenül is megdöbbsent és ingadozott. De hiába, – a bizonyítékok súlya ellenállhatatlanul billentette le az ítélet mérlegét a szerencsétlen vádlottak hátrányára!

A tanúkihallgatás tovább folyt. Hawkins úr és a matrózok, mit sem tudván a gyilkosság részleteiről, csak érdektelen vallomásokot tehettek. Végre a hajósínasra, Jimre került a sor.

– Jim – figyelmeztette az elnök a fiút –, mindent őszintén el kell mondanod, amit tudsz.

– Igen, uram – felelte Jim tisztelettel.

– Mit tudsz hát erről a törrel?... Láttad-e valaha?

– Igenis láttam – felelte Jim halkán és habozva.

A közönség izgatottsága tetőpontra hágott e szavak hallatára. Mindenki fölállt, sokan a székekre és padokra kapaszkodtak, hogy jobban lássanak. Még a két Kip testvér is arra felé fordult, hátha az utolsó percben jön a szabadító, a mentőtanú?...

– Jól nézd meg – szólt az ügyész, fölmutatva a tört – ez az a fegyver!... Azt mondod, hogy láttad?

– Láttam, igenis.

– Hol?...

– A Kip urak kabinjában...

– Vigyázz a szavaidra!... Hol láttad tehát?

– A Kip urak kabinjában – ismételte Jim halkán, de szilárdan.

– Mikor láttad?

– Akkor, mikor a *James Cook* Port-Praslinban horgonyzott.

És Jim elbeszélte, amit mi már tudunk: hogy azon a reggelen, mikor takarított, a két Kip testvér kabinján, az asztalon találta ezt a furcsa fegyvert, sőt a kezébe is vette, megnézegette és látta, hogy éles... Csak azt nem mondhatta el, hogy Vin Mod, aki a tört odacsempészte, rögtön ismét kilopta a kabinból, mihelyt Jim kiment onnan.

A hajósinas vallomása roppant izgalmat keltett, de a szenzáció még fokozódott, midőn az ügyész tovább folytatta a tanú kihallgatását.

– Figyelj ide Jim – mondta komolyan. – Erről a törtől hiányzik az utolsó rézgyűrű: ez ni, amelyiket most ráillesztek... Gondolkozzál: rajta volt-e akkor, amikor te láttad, vagy már akkor is hiányzott róla?

– Határozottan emlékszem, hogy még rajta volt – felelte Jim – mert jól megnéztem.

Ebben igaza is volt Jimnek: ő még a gyilkosság előtt látta a tört, s akkor rajta volt ez a rézgyűrű is. Arra persze senki sem gondolt, hogy a fegyver sem a gyilkosság előtt, sem utána nem volt a Kip testvérek birtokában. Itt csak a körülmények végzetes összejátszása volt világos: de a kéz, mely a pokoli cselszövényt szötte, láthatatlan maradt.

Most, mintha valami titkos sugallat ösztönözte volna, Nat Gibson hirtelen fölugrott és hevesen így szólt:

– Önök is tudják, uraim, hogy a Bismarck-szigetek táján kannibálok támadták meg a *James Cook*ot. A csata hevében egy golyó súrolta apám fejét, s kis híja, hogy meg nem ölte... Mindeddig azt hittem, hogy csak véletlen volt az egész, de most már meg vagyok győződve, hogy az is gyilkossági kísérlet volt, amelynek tettesei nem lehettek mások, mint azok, akiknek másodszor csakugyan sikerült e gázságot elkövetniük!

A két testvér úgy ugrott föl, mintha villámütés érte volna őket és Kip Károly elkeseredetten kiáltott föl:

– Hogyan!... Nat Gibson... Ön meri ezt mondani?... Ön?

De a hallgatóság hangosan zúgott és szinte fenyegetően emelte föl szavát a két testvér ellen. Ismét az elnöknek kellett közbelépnie, s a rendet és nyugalmat csak úgy tudta helyreállítani, hogy a terem kiürítésével fenyegette a közönséget, ha le nem csillapodik.

Most a közvádoló állott föl. Hálás és könnyű munkája volt, mert a bizonyítékok mind a vádlottak ellen szóltak, s az egész teremben senki sem volt, aki meg ne lett volna győződve a két testvér bűnösségéről... Röviden beszélt, és szigorú ítéletet kért, hivatkozott az esküdtszék megtorló hivatására és a halálbüntetés alkalmazását kérte a két vádlottra.

A védő, szegény, mit sem tehetett. A bizonyítékokkal szemben kénytelen volt szónoki fogásokhoz folyamodni. Hangoztatta a két testvér tiszta,

mocsoktalan múltját, megkísérelte bizonyítani, hogy semmi erkölcsi alapja sincs e szörnyű vádnak, s lehetetlen, hogy a Kip testvérek gyilkolták meg a kapitányt, aki életüket megmentette... De ezzel csak még jobban a vádlottak ellen ingerelte a közvéleményt. Mivel bűnösségükben senki sem kételkedett, csak annál nagyobb gonoszságnak tartották, hogy ekkora jószágért oly aljas hálátlansággal fizettek.

Az esküdtek, megkapván a kérdéseket, visszavonultak tanácskozni... Alig öt perc múlva már visszajöttek, s ez a gyors ítélethozatal rosszat sejtetett.

Az esküdtek elnöke fölolvasta a verdiktet: a tizenkét esküdt egyhangúlag igennel felelt minden kérdésre, s még az enyhítő körülmények alkalmazását sem engedte meg.

A törvényszék elnöke és a két szavazóbíró e verdikt alapján kimondta az ítéletet, melyet a közönség állva hallgatott meg:

«Kip Károly és Kip Péter, bűnösnek találtatván az előre megfontolt rablógyilkosság büntetésében, kötél általi halálra ítéltetnek.»

A közönség tapssal fogadta az ítéletet, a két szerencsétlen testvér pedig zokogva ölekezett össze.

VII. FEJEZET

A siralomházban

A halálos ítélet általános elégedettséget szült Hobarttownban. A lakosság nemcsak a gyilkosok méltó megbüntetését, a társadalom megtorló bosszúját látta benne, hanem faji önzésének kielégítését is, mivel a meggyilkolt kapitány angol nemzetiségű, a gyilkosai pedig hollandok voltak.

Hawkins úr volt az egyetlen ember egész Hobart-Townban, aki sajnálta a szerencsétleneket. Valami csodálatos ösztön azt súgta neki, hogy a két testvér nem lehet a gyilkos. Igaz, hogy a bizonyítékok mind ellenük szóltak: de Hawkins úr hiába kereste az okot, mely rávehette volna a két testvért a kapitány meggyilkolására.

...Miért tették volna?... Hisz nem volt rá semmi okuk, hogy eltegyék láb alól jötevőjüket, aki szerette őket!... Az a száz piaszter, amit náluk találtak, alig tizedrésze, sőt még annyi sem volt annak a pénznek, amit a kapitánytól elraboltak... Hová lett a többi?... S ha a két testvér volt a gyilkos: miért nem dobták a tengerbe a tört, amellyel a gyilkosságot elkövették?... Miért tartogatták otthon, a ládájukban, holott tudhatták volna, hogy árulójuk lehet?... S legfőképpen mi szükségük volt a kapitány irományaira?... Miért

nem égették el, ha már elhozták magukkal, hisz jól tudhatták, hogy semmi hasznukat nem vehetik!...

A két halálra ítélt ezalatt visszatért a börtönbe. Most már nem zárták őket külön cellába, mint a tárgyalás előtt. Miután kimondták rájuk a halálos ítéletet, közös szobába csukták őket, s legalább megvolt az a vigasztalásuk, hogy együtt lehettek.

Védőjük mindjárt másnap meglátogatta őket és jelentette nekik, hogy semmisségi panaszt adott be az ítélet ellen, s egyúttal a főtörvényszékhez is föllebbezett, hogy a halálos ítéletet enyhébb büntetésre változtassák.

A két testvér szomorúan hallgatta az ügyvéd biztatásait, de mit sem felelt... Voltaképpen mit törődtek azzal, hogy fölakasztják-e őket, vagy hogy egész életüket fegyházban töltik?... Így is, úgy is halottak ők már, és becsületüket, melyet az esküdtek ítélete megölt, föl nem támasztja semmi hatalom!

Kettőjük közül Péter volt a nyugodtabb. Igyekezett is tőle telhetőleg lelket önteni bátyjába, de Kip Károlyt végképp összetörte a gyalázat, a meg nem érdemelt büntetés súlya. Lelke mélyéig megrendült, ha arra gondolt, hogy az akasztófán fognak meghalni... az akasztófán, a legmegátalkodottabb gonosztevőkhöz hasonlóan!... és keserűen jajdult föl:

– Péter!... Péter!... Szegény apánk, ha még élne, belehalna ebbe a gyalázatba!

– Miért?... Ő nem hinné el, hogy gyilkosok vagyunk!

– És mégis!... És mégis!...

Ezalatt Hawkins úr, aki semmiképpen sem tudta elhinni, hogy a két testvér, akivel oly sokat érintkezett a *James Cookon*, elkövethette a szörnyű gyilkosságot, s különös lépésre szánta el magát. Kihallgatást kért Tasmania fő kormányzójától, aki személyesen ismerte és nagyra becsülte őt.

Sir Edward Carrigan február 25-ikén fogadta Hawkins urat, de sejtelve sem volt, hogy mit kíván tőle. Annál nagyobb volt a meglepetése, midőn Hawkins úr elmondta aggodalmait és kétségeit a Kip testvérek bűnösségét illetően...

A kormányzó éppúgy meg volt győződve a két testvér bűnösségéről, mint a tizenkét esküdt, akik elítélték őket. De mégis figyelemmel végighallgatta Hawkins urat, akinek ugyan egyetlen ténybeli bizonyítéka sem volt az elítéltek ártatlansága mellett, viszont egész csomó olyan körülményt tudott fölhozni, amelyek, ha nem döntötték is meg a két testvér bűnösségét, mindenesetre kétségesé tették...

– Látom, kedves Hawkins – szólta a kormányzó –, hogy ön nagyon megszerette ezt a két embert...

– Úgy van, kegyelmes uram, s tudom is, hogy megérdemlik nemcsak a

szeretemet, hanem a becsülésemet is, tiszteletemet is... Igaz, hogy a körülmények, a véletlen szörnyű összejátszása szinte kétségtelennek tűnneti föl bűnösségüket, de én meg vagyok győződve az ártatlanságukról, s hiszem is, hogy eljön a napja, mikor kiderül a bíróságnak ez a borzasztó tévedése.

Látszott, hogy a kormányzóra nagy hatást tettek Hawkins úr szavai. Igaz, hogy semmi pozitív tartalmuk nem volt, de a meggyőződés ereje mégis megragadta Sir Edward Carrigan szívét...

Kissé gondolkozott, s aztán így szólt:

– Értem az ön meggyőződését, kedves Hawkins... De most mondja meg, kérem, hogy mit kíván tőlem.

– A közbenjárását, kegyelmes uram.

– A közbenjárásomat?... De hisz én nem tehetek semmit!... A semmisségi panaszt, úgy tudom, benyújtották, várjuk meg tehát az eredményét...

– Azt vissza fogják vetni – felelte Hawkins úr. – A törvényszék eljárása, ítélete alakilag kifogástalan... Tehát nincs rá ok sem, hogy a semmisségi panaszt tárgyalás alá vegyék.

A kormányzó nem felelt: jól tudta, hogy igaza van Hawkins úrnak, aki így folytatta:

– Én tehát arra kérem a kegyelmes urat: méltóztassék hivatalból kegyelmet kérni a két elítélt számára... Valószínű: legalábbis valószínű, hogy nem bűnösök... Én azonban meg vagyok győződve, hogy ártatlanok... De ártatlanságuk kiderítésére idő kell: idő pedig nincs, ha végrehajtják rajtuk a halálos ítéletet... Ígérem, kegyelmes uram, hogy én a magam költségére és felelősségére titkon új nyomozást kezdek a valódi bűnösök kiderítésére, ha ez a két testvér kegyelmet kap... Gondolja meg, kegyelmes uram: hátha csakugyan ártatlanok?...

A kormányzó nem felelt azonnal. Hawkins úr szavai és kérése valóban gondolkodóba ejtették... Hátha csakugyan ártatlan a két elítélt, s a törvényszék végzetesen tévedett?

– Kedves Hawkins – mondta végre – ma még nem határozhatok. De szívesen látom holnap, vagy holnapután, akkorra talán mondhatok valamit...

Hawkins úr megköszönte a kormányzó kegyességét és harmadnap ismét kihallgatásra jelentkezett. Sir Edward Carrigan nagyon szívesen fogadta és mindenekelőtt megkérte, hogy tartsa titokban az egész dolgot, aztán pedig kijelentette, hogy Hawkins úr aggodalmaitól ösztönözve még tegnap hivatalos sürgönyt küldött az igazságügyminiszterhez Londonba, kérvén őt, hogy járjon közbe a királynőnél a két halálra ítélt megkegyelmeztetése dolgában...

Hawkins úr alig tudta megköszönni a kormányzó jóságát és boldogan

ment haza. Most már volt ideje, hogy megkezdhesse az új vizsgálatot, mely esetleg kideríthetné a két testvér ártatlanságát...

Március 7-ikén híre járt, s ez igaz is volt, hogy a semmítőszék elvetette a két testvér semmisségi panaszát. Most már csak az igazságügyminisztériumhoz kellett fölterjeszteni az ítéletet, hogy a végrehajtás idejét meghatározza...

Az igazságügyminisztérium azonban késlekedett a jóváhagyással. Eltelt egy hét, s a rendelet még mindig nem érkezett meg, eltelt még egy hét, s a közönség már nyugtalanodni kezdett, nem tudván mire vélni e késedelem okát, mert azt senki sem gyanította, hogy maga a kormányzó adott be kegyelmi kérvényt a két halálra ítélt érdekében...

Végre március 25-ikén távirat jött Londonból, az igazságügyminisztertől. Arról értesítette benne Tasmania főkormányzóját, hogy Anglia királynője megkegyelmezett a halálra ítélt Kip testvéreknek s büntetésüket életfogytig tartó kényszermunkára változtatta.

VIII FEJEZET

Port-Arthur

Egy hónappal később a két testvér már Port-Arthur fegyenctelepén dolgozott, az angol felügyelők korbácsi alatt. Szétválasztották őket. Mindegyiküket más csapatba osztották be, s nem csak hogy szót sem válthattak egymással, de még csak látni is ritkán látták egymást.

A XVII. század közepéig Tasmániában csak a bennszülöttek laktak, akik kevéssel voltak különbek a fenevadaknál. Ebben az időben az angolok, hogy némi hasznát vegyék a termékeny szigetnek, fegyencgyarmatokat alapítottak rajta: s e gyarmatok lakói egy szikrával sem voltak jobbak és különbek, mint az emberevő pápuák.

Ausztráliának és Tasmániának legvirágzóbb gyarmatait fegyencek népesítették be először, ők alapították Botany-Bait, Sydneyt, Melbournet és Hobartownt, s 1842-ben Port-Arthurt is, mely ma már éppúgy megszűnt fegyenctelep lenni, mint a többi város.

Történetünk idejében Port-Arthur katonai parancsnoka, s a fegyenctelep igazgatója Skirtle kapitány volt, aki csinos kőházban lakott a part egyik magaslatán, ahonnan leláthatott egész a tengerig.

A telepnek két osztálya volt: az egyik voltaképpen csak javítóintézet fiatal bűnösök számára, s ebben néhány száz 12-16 éves gonosztevő suhanc lakott, akiket mindenféle hasznos mesterségre tanítottak. Bünteté-

sük kitöltése után oda mehettek ahová akartak: de legtöbbjük a szigeten maradt, megszokta a munkát és felnőtt korára becsületes ember lett; ők voltak a később nagy virágzásra jutott kereskedelmi és iparos kikötő legelső lakosai.

A telep másik osztályában volt az angol társadalom söpredéke: csupa rabló, gyilkos és megrögzött tolvaj, legtöbbjük életfogytig tartó rabságra ítélve: szilaj, sötét lelkű emberek, született gonosztevők, akiknek elemük a bűn, a vér, az erőszakosság –, úgyhogy alig egy tizedrészük végezte életét természetes halállal, mert legtöbbjük még a fegyházban is lázongott, gyilkolt, erőszakoskodott, s ezeket aztán úgy lőtték le, mint a veszett ebekeket.

Mert e féktelen söpredék közt csak a legkegyetlenebb szigorúsággal lehetett rendet tartani. A legcsekélyebb fegyelmezetlenségre is szörnyű büntetéseket szabtak ki, s ha a testi fenyíték, a sötétzárka nem használt, halállal is büntették az engedetleneket.

Természetes, hogy nagyon vigyáztak a fegyencekre azért is, hogy meg ne szökhessenek. A kikötőbe, ahol esetleg hatalmukba keríthettek volna egy csónakot, sohasem bocsátották őket, még fegyveres őrk felügyelete mellett sem. Hogy pedig a szárazföldön se szökhessenek meg a sziget belsejébe, arról szintén gondoskodtak az angolok.

A fegyence telep ugyanis félszigeten épült, azon a keskeny földnyelven, mely a félszigetet a sziget belsejével összekötötte, erős cölöpöket vertek be keresztben, 10-15 lépésnyire egymástól. E cölöpök mindegyikéhez kutyaólat építettek, s egy-egy hatalmas, szilaj vérebet láncoltak hozzá, mégpedig oly hosszú láncon, mely bőven elért egyik cölöptől a másikig. Aki tehát erre akart szökni, a vérebek legott darabokra tépték volna.

Skirtle kapitány, a fegyence telep katonai parancsnoka, vagy ötvenéves férfi volt és tíz év óta lakott a szigeten, nejével és két gyermekével; a tizennégy éves Williammel meg a tizenkét éves Bellyvel. Mindennap kora reggel a fegyence telepre szokott menni, s rendszeren ott is maradt estig; ott-hon hagyott családjá pedig a nap legnagyobb részét sétálgatva töltötte a gyönyörű árnyas őserdőben, mely a házukon túl kezdődött.

A két Kip testvért április 5-ikén vezették a kapitány elé. Miután beírták a nevüket a törzskönyvbe, külön választották őket, s mindegyiket más-más csapatba osztották be. Aztán megkezdődtek a sanyarúság nehéz napjai: kora hajnalban kihajtották őket, s késő estig lankadatlanul dolgozniuk kellett azon az országúton, melyet az angol kormány a sziget belseje felé építtetett.

Hetenként csak egyszer láthatták egymást: vasárnap, a kápolnában, ahol istentiszteletre gyűltek össze mindannyian. De ekkor sem beszélhettek egymással, nagyon távol álltak, s különben is a beszéd a legszigorúbb-

ban tiltva volt a fegyencek közt.

A két testvér szenvedései leírhatatlanok voltak. Nem annyira a testi szenvedések és nélkülözések gyötörték őket, mint inkább a lelki fájdalom, amely még amazoknál is jobban emészt. Kip Károly, aki erősebb testalkatú volt, mint az öccse, elég jól tűrte a nehéz rabságot, de Péter nagyon lefogyott, s úgy látszott, hogy már nem sokáig bírja a sok szenvedést...

Ez a gondolat és aggodalom majdnem elvette Kip Károly eszét. Késébeesésében vakmerő tette szánta el magát. Mikor Skirtle kapitány legközelebb személyesen tartott szemlét a rabok fölött, kilépett a sorból, s alázatosan kérte, hogy osszák be abba a csapatba, ahol az öccse is dolgozik...

Ez a vakmerőség könnyen a torkára forrhatott volna, mert a fegyelemnek ily megsértését nem szokták megtorlatlanul hagyni... De Skirtle kapitány ezúttal mégsem büntette meg Kip Károlyt. Tudta a két testvér egész esetét, tudta, hogy Hawkins úr, sőt maga Tasmánia főkormányzója is kétkedik bűnösségükben: s bár ő maga csak két elítéltet látott bennük, mint ember, mégis sajnálta őket... Nem büntette meg hát Kip Károlyt, de nem is felelt semmit a kérelmére: csak intett neki, hogy lépjen vissza a sorba... később lehet, hogy megteszi, egyelőre még nem látta idejét a kérelem teljesítésének.

Körülbelül fél esztendő múlt el, amióta a két testvér Port-Arthurban sínylődött. A tél vége felé közeledett és egyre-másra szép napok következtek.

Szeptember 15-dikén a kapitány egész családjával ott sétálgatott a parton, ama keskeny földnyelv közelében, ahol a véredek meg voltak láncolva. Pár száz lépésnyire tőle két csapatban dolgoztak a fegyencek: egy részük a követ törte, más részük homokot és követ talicskázott az út feltöltésére.

Egyszer csak az egyik véredek hirtelen dühös ugatásra fakadt és óriási ugrással szökött előre: valamelyik fegyenc közelebb talált hozzá menni – ez hozta dühbe. A fegyenc sietve menekült vissza társaihoz, a kutya azonban annál mérgesebben tépte, nyúzta a láncát... Majd ismét nekirugaszkodott – s a lánc elszakadt!

A fegyencek rémülten ordítottak föl: a veszett fenevad egyenesen feléjük rohant! Az őrtálló katonák lekapták puskájukat és szembe fordultak a közelgő véredekkel, mely meghökkenve állt meg, s aztán vad csaholással jobbra kanyarodott, egyenesen az erdőszélnek, ahol Skirtle kapitány sétálgatott a családjával!

– Gyorsan, be az erdőbe! – kiáltott föl a kapitány, s megfogván felesége kezét, sietve húzta maga után a félholt asszonyt, míg a két gyermek lélekszakadva szaladt a nyomukban.

De alig érték el az első fákat, mikor a kutya már sarkukban volt... Hörgött dühében, széles, tajtékos nyelve kilógott szájából s a fogait rémesen csattogtatta... Egyetlen ugrással ledöntötte Skirtle kapitány fiát, aki rémes sikoltással roskadt össze.

A kapitány rá akarta vetni a fenevadra, de két izmos kar visszarántotta... Távrolról a katonák kiabálva közeledtek: de mi lesz addig, amíg ide érnek?...

Az lett, hogy a fegyenc, aki visszarántotta a kapitányt, rárohant a vérebre, amely hörögve marcangolta a bátor férfi bal karját – és a hegyes csákányt kétszer egymás után belevágta a vérszomjas állat torkába...

Mire a katonák odaértek, a véreb már utolsót hörgött, a kapitány felesége sírva és kacagva ölelgette fiát, míg a kapitány végignézett megmentőjükön, akinek bal karjából egyre csurgott a vér...

A bátor fegyenc Kip Károly volt. A kapitány éppen közeledni akart hozzá, hogy megköszönje, amit értük tett, mikor egy másik fegyenc kitört a sorból, odarohant és zokogva kiáltozta:

– Károly!... Károly!...

Kip Péter volt, akit a katonák hiába igyekeztek visszatartani... Hét hónap óta most történt először, hogy a két fegyenc ily közel került egymáshoz... Szótlatlanul, de keserves zokogással ölelték meg egymást, és a kapitány intésére a katonák visszavonultak... a fájdalom láttára még az ő szívük is megmozdult.

IX. FEJEZET

Ismét együtt

Kip Károlyt annyira elgyöngítette a nagy vérveszteség, hogy ajultán vitték be a fegyenctelep kórházába. A kapitány engedelméből Péter is vele mehetett, hogy ápolja bátyját, míg fölépül. Ezt a kegyet a két testvér legnagyobb részben a kapitány feleségének köszönhette, aki látván a két testvér ragaszkodását, összetett kezekkel kérte férjét, hogy gyermekük életének megmentéséért legalább annyit engedjen meg nekik, hogy együtt szenvedhessenek!...

A kapitány habozás nélkül meg is engedte ezt... Sőt, ha a szívére hallgathat, többet is megengedett volna: de, fájdalom! ő csak a törvény végrehajtója volt, és kötelességének, hivatalos esküjének teljesítése azt követelte tőle, hogy úgy bánjék a két testvérrel, mint Gibson kapitány elítélt gyilkosaival. E naptól kezdve tehát ugyanabba a csapatba osztották be a

két testvért: együtt dolgoztak egész nap, egy szobában, egymás mellett alhattak éjszaka, s nem is küldték ki őket többé az utat építeni, hanem könnyebb munkára fogták őket, sőt mivel írástudó, tanult emberek voltak, remélhették, hogy előbb-utóbb bejutnak a központi irodába, ahol a jobb viseletű, szelídebb fegyenceket szokták alkalmazni.

A két testvér folyton arról a rettenetes bírói tévedésről beszélgetett, amelynek áldozatul estek. Mind a ketten remélték, hogy ártatlanságuk előbb-utóbb kiderül, s elmúlik tőlük a szenvedésnek és gyalázatnak ez a pohara.

– Bízunk Istenben, bátyám! – mondogatta Péter, aki erősebb hitű volt. – Majd meglátod, hogy a véletlen kideríti ártatlanságunkat, s az igazi gyilkosok hurokra kerülnek.

– Adná az ég! – sóhajtott Károly szomorúan. – De hogyan remélhesük, hogy a pápuák ezrei közt, akik elszórtan élnek az erdőben, annyi idő múlva megtalálják a gyilkosokat?

– De bizonyos vagy-e abban – kérdezte Péter fojtott hangon –, hogy a gyilkosok pápuák voltak?

Kip Károly meghökkenve nézett öccsére és hevesen kérdezte:

– Mit akarsz ezzel mondani?... Beszélj!... Talán gyanakszol, hogy európaiak... valamelyik hivatalnok, vagy kereskedő követte el ezt a rémes bűntettet?

– Nem bátyám!... Nem!

– Hát kicsoda?... Talán hajóslegények?... Ah, igaz!... A kikötőben több hajó is horgonyzott akkor!...

– Úgy van, s köztük volt a *James Cook* is – felelte Péter.

– A *James Cook*!... A mi hajónk?...

– A mi hajónk! – ismételte Péter nyomatékkal.

És ekkor elmondta gyanúját Károlynak: az nap délután, mikor Gibson kapitányt meggyilkolták, Len Cannon és cimborái szabadságot kértek és kimentek tivornyázni a szárazföldre... Bizonyosan tudták – mert hisz nem volt titok! –, hogy a kapitány este nagy összeg pénzt visz Hamburg úrnak... Vajon nem leshették-e meg, midőn Keravara erdejében Hamburg úrhoz ment?...

S vajon nem ők voltak-e a gyilkosok?

Kip Károly szorongva hallgatta testvére gyanúit. Agyában mintha új világozottság támadt volna... Pár pillanatig gondolkodott, de aztán csüggedten felelt:

– Ha így lenne is, hogyan magyarázod meg, hogy a mi törünkkel gyilkolták meg a kapitányt?... Mert az bizonyos, hogy a krisz, mellyel a kapitányt megölték, a miénk volt.

– Úgy van, a miénk volt... de ellopták!

– Ellopták?... Hol?...

– A *Wilhelmina* fedélzetén, mikor fölmentünk rá, hogy elhozzuk, ami még megmenthető volt.

– S ugyan ki lopta volna el?

– Valamelyik matróz, aki szintén velünk volt a hajóroncson.

– És kik voltak ott, Péter... Emlékszel-e még rájuk?...

– Csak úgy homályosan... Len Cannon, azt hiszem, ott volt... De egész bizonyosan nem állíthatom... De akár ő, akár más megtalálhatta és ellophatta azt a tört... Később, mikor elhatározták a kapitány meggyilkolását, ezzel ölték meg, s aztán visszaopták a mi poggyászunkba...

Amint látjuk, Péter közel járt a valósághoz, bár a gyilkosok személyében tévedett. De mindez csak föltevés volt, a két testvér, a maga ártatlanságának tudatában elhihette, hogy így történt a dolog, de mivel egész seereg gyanús körülmény és bizonyíték szólt ellenük, másokkal nem hitetheték volna el ezt a puszta föltevést... Hallgattak tehát róla, remélve az igazság kiderülését.

Eközben Skirtle kapitány közbenjárására a két Kip testvér bejutott a fegyház irodájába, ahol sokkal jobbra fordult a sorsuk. Nem kellett többé követ törniök, földet talicskázniuk a forró nap hevében a többi gonosztevővel, hanem írtak, másoltak, a fegyház számadásait vezették, ami sokkal könnyebb és művelt emberhez illőbb munka volt. Csak egy dolog bántotta őket: az, hogy éjszakára ezentúl is a közös hálótermekbe zárták őket a gyilkosokkal és rablókkal.

A két testvér sorsának jobbra fordulása heves irigységet keltett. Valósággal gyűlölni kezdték őket, s esténként, midőn a két testvér közéjük jött, hangos morgással, elfojtott szitkokkal fogadták őket... Látszott, hogy csak az alkalmat lesik, hogy kitölthessék rajtuk a bosszújukat.

Volt azonban két fegyenc, akik határozottan pártját fogták a testvéreknek. Mind a kettő ír volt, harmincöt-negyven évesek: az egyiknek O'Brien, a másiknak MacCarthy volt a neve. Senki sem tudta, hogy mi volt a bűnük, s ők maguk soha sem beszéltek róla, sőt mindig külön váltak, félre vonultak a többiektől, s mivel roppant erejük volt, mindenki félt tőlük.

Ezért, midőn egy este vagy húsz fegyenc meg akarta rohanni a két Kip testvért, s a két ír a védelmükre kelt, a gazemberek ijedten hátráltak vissza, s még a haja szálát sem merték meggörbíteni a két szerencsétlennek... Kip Károly és Péter hálás szívvel akarták megköszönni a védelmet a két írnek, de ezek mogorván csak annyit feleltek, hogy kötelességük volt védelmezni a gyöngéket a sok támadó ellen – s ezzel hátat fordítottak nekik.

Kip Károly csüggedten fordult Péterhez:

– Látod... még a kezünket sem fogadták el...

– Nem tudom, mi lehet a bűnük – sóhajtott Péter – de bizonyos, hogy nem gyilkosok, mert nem akarták megszorítani a kezünket...

– Azt hitték, hogy vér tapad rajta! – kiáltott föl Károly elkeseredve.

Skirtle kapitány megtudván a fegyencek háborgását, elrendelte, hogy a két Kip testvért külön cellába zárják éjszakára, nehogy zendülés, vagy verekedés támadjon a fegyházban.

Így múlt el az első esztendő, s mialatt a két testvér hol csüggedve, hol reménykedve szenvedett a fegyházban, kint a világban volt valaki, aki nem feledkezett meg róluk. Ez a valaki Hawkins úr volt, az egyetlen ember, aki nem akart hinni a két Kip testvér bűnösségében. Egyre levelezett Zieger úrral és Hamburg úrral, sürgetvén őket, hogy nyomozzanak teljes erővel, fáradhatatlanul, mert az igazi gyilkosok nem lehetnek a Kip testvérek...

S mivel e nyomozásokból nem derült ki, hogy a bennszülöttek követték, vagy követhették el a gyilkosságot, lassankint Hawkins úr is a *James Cook* legénységére kezdett gyanakodni és a Flig Balt neve nemegyszer tódult ajkára... De mindez csak pusztá gyanú és föltevés volt, bizonyítékok nélkül...

E gondolatok nyomása alatt Hawkins úr nagy dologra szánta el magát. Elhatározta, hogy meglátogatja a két testvért Port-Arthurban... Valami azt súgta neki, hogy magatartásukból kiolvashatja, vajon igazán bűnösök-e, vagy ártatlanok.

A két Kip testvér roppant izgatott lett 1887 március 19-ikén, midőn a felügyelő megmondta nekik, hogy Skirtle kapitány hivatja őket... Mi történhetett?... Ezer gondolat és föltevés cikázott át agyukon, de úgyszólván még reménykedni sem volt idejük, mert sietniük kellett, és pár perc múlva már ott álltak a kapitány szobájában, ahol Hawkins úr várta őket.

A két testvér szíve megdobbant az örömtől. Azt hitték, hogy Hawkins úr ártatlanságuk bizonyítékait hozza, de csalódtak.

– Uraim – kezdte a hajótulajdonos –, azért jöttem Port-Arthurba, hogy értesítsem önöket egynémely fontos dologról. Utólagos jóváhagyásuk reményében kezembe vettem gröningeni kereskedőcégük üzleteit és sikerült szerencsésen elvégeznem a fölszámolást. Az eredmény nem túlságosan fényes, de mindenesetre nagyon kedvező: néhány ezer holland forint tőkénk maradt, melyet egyelőre én kezelek.

A két testvér, noha más, jobb hírt várt, mégis lelke mélyéig meg volt hatva. Hawkins úr ezzel az érdeklődéssel azt bizonyította be nekik, hogy nem hisz a bűnösségükben – egy ember tehát mégis volt, aki ártatlanoknak tartotta őket!

Kip Károly volt kettőjük közt az erősebb, ő szólalt meg először, de az ő hangja is reszketett, mikor így felelt:

– Köszönjük a jóságát, Hawkins úr, bár meghálálni nem tudjuk. De mél-

tók vagyunk rá!... Esküszöm a magam és Péter nevében is, hogy méltók vagyunk rá, mert ártatlanok vagyunk!

A két testvér mély fájdalommal emelte égre összekulcsolt kezét, mintha onnan fölülről várna csodát, mely igazolja tagadásuk őszinteségét.

Skirtle kapitány megindultan nézte a két szerencsétlen testvért, de nem szólt. Neki, mint a törvény hivatalos végrehajtójának, nem volt szabad kételkednie az ítélet jogosságában, mely gondjaira és őrizetére bízta a két fegyencet... Ámde Hawkins úr nem volt hivatalnok, s a két testvér mély fájdalmának láttára kitört belőle az őszinteség.

...Nem, ő sem hitte, hogy Gibson kapitányt a két Kip testvér gyilkolta meg!... Fájdalom, eddigi nyomozásai semmi eredményre sem vezettek: a gyilkosok úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket... Mindamellet csak legyenek türelmesek: ő hiszi, hogy előbb-utóbb ráakadnak az igazi gyilkosok nyomára s akkor végre ütni fog a szabadulás órája...

A szabadulás órája!... Oly szédítő volt ez a gondolat, hogy a két testvér szinte hinni sem mert benne. Hisz mindenek előtt meg kellene találni az igazi gyilkosokat – de hát kik lehetnek azok?... A bennszülöttek nem, legalább Hamburg és Zieger urak a leghatározottabban mondták ezt, pedig lázasan nyomoztak, kutattak mindenfelé... De ha nem bennszülöttek voltak, akkor csakis a *James Cook* matrózaiból kerülhettek ki a gyilkosok.

Ezt a föltevést maga Hawkins úr kockáztatta meg, s arra alapozta, hogy ha Jim csakugyan látta azt a végzetes kriszt a két testvér kabinjában, ez csak úgy történhetett, hogy valaki belopta oda, s aztán megint visszalopta... De ugyanez a valaki ismét belophatta a tört a két testvér holmija közé Hobartownban, azzal a pár száz piaszterrel együtt, mit a Gibson kapitánytól elrabolt pénzből a két testvér poggyászában találtak.

Szinte bizonyos volt most már, hogy a gyilkos még a *Wilhelmina* roncsairól hozta el azt a maláji tört, mellyel Gibson kapitányt leszúrta... De ki volt hát ez a gyilkos?... Abban a csónakban, amely a *Wilhelminára* vitte a két Kip testvért, Nat Gibsonon kívül még három matróz volt...

– Hobbes és Wickley – mondta Kip Károly. – Erre a kettőre határozottan emlékszem.

– És Len Cannon? – kérdezte Péter.

– Az nem volt ott.

– Nem – hagyta helyben Hawkins úr is. – Len Cannon nem volt ott... de ott volt Vin Mod...

– Ah, ez a furfangos zsvány! – kiáltott föl Kip Károly hirtelen. – Most már mindent értek, hiszen ez is egy követ fújt Flig Balttal és a többi zendülővel!...

Ebben az időben azonban már sem Flig Balt, sem Vin Mod nem volt Hobartownban, s ki tudja, hová széledtek el cinkosaikkal együtt?...

X. FEJEZET

A féniek

A féniek politikai szövetsége 1867-ben alakult azzal a cézzattal, hogy Írországot fölszabadítsa Anglia zsarnoki uralma alól.

Két század óta folyt már a küzdelem Írország katolikus lakossága és a protestáns Anglia között, de minden erőlködést, lázongást vérbe fojtott az angol katonaság. Nem sokat segített a szerencsétlen ország sorsán O'Connell Dániel sem, aki 1829-ben képviselő lett a londoni parlamentben, s ország-világ előtt nyíltan megvádolta Angliát brutális zsarnokságáért.

A liberális képviselő 1847-ben halt meg, s ettől fogva az egyetlen védelmezőjétől is megfosztott Írország sorsa még szomorúbb lett. Az elnyomás, az igazságtalanságok szakadatlan sora annyira elkésérítette az íreket, hogy 1867-ben nyíltan kitűzték a zendülés zászlaját, de az angolok ismét diadalmaskodtak, s az összeesküvés öt vezérét, Allent, Kellyt, Dearyt, Laskint és Gorldot nyilvánosan fölakasztották Manchesterben, november 28-ikán.

Ettől fogva egyre-másra támadtak az összeesküvések, és megalakult a féniek titkos szövetsége, melynek az volt a célja, hogy minden jogos és jogtalan eszközzel küzdjön az angol zsarnokság ellen. A bombavetések és politikai gyilkosságok napirenden voltak, az angol tisztviselők, főhivatalnokok és rendőrök élete örökös veszélyben forgott, s alig múlt el nap, hogy valami nevezetes, rémes dolog ne történt volna Írországban.

Természetes, hogy az angol rendőrség minden erejét megfeszítette, hogy nyomára jusson e titkos szövetségnek, s ahány tagját csak elfogták a fénieknek, mind börtönbe került, vagy életfogytig tartó deportálásra ítéltett. Ez utóbbiak közt volt O'Brien és MacCarthy is – az a két ír, akik Port-Arthurban töltötték ki büntetésüket, s megvédték a Kip testvéreket a fegyencek bántalmazásai elől.

Minden bűnük az volt, hogy féniek voltak, s részt vettek az 1879-iki dublini összeesküvésben, mely azonban megghiúsult, mivel tagjai közt áru-lók is voltak.

A két politikai elítélt sohasem vegyült el a fegyencek közt, ők hazájuk szabadságáért szenvedtek, tehát semmi közük sem volt e bűnözőkhöz. Viszont tudták azt is, hogy barátaik nem fogják veszni hagyni őket, s előbb-utóbb módját ejtik megszabadításuknak...

A szabadítás azonban sokáig késett, nyolc év óta sínylődött már a két

szerencsétlen fogoly Port-Arthurban, midőn végre az első üzenet megérkezett, hogy legyenek résen... barátai még az év vége előtt megszabadítják őket.

Ezt az üzenetet egy honfitársuk hozta, aki csupa önfeláldozásból besoroztatta magát a fegyházőrök közé, és már tizennyolc hónap óta szolgált Port-Arthurban. Farnham volt a neve, és sokkal emberségesebben bánt a fegyencekkel, mint a többi felügyelő, akik a legcsekélyebb okért is korbácsolták vagy vasra verették őket.

Farnhamtól tudta meg a két politikai elítélt, hogy amerikai barátai elhátározták kiszabadításukat, csak még a kedvező alkalomra várnak. Ez az alkalom egyelőre még nem kínálkozott, s a két ír már-már aggódni kezdett, midőn végre április 20-ikán Farnham a következőket mondta nekik:

– Midőn Port-Arthurból hazafelé jöttem a fegyházba, megállított az úton valaki. Megmondta a nevét és a jelszót. Walter a neve, és San Franciscóból küldték azzal az üzenettel, hogy körülbelül két hét múlva Hobarttownba érkezik az *Illinois* nevű gőzös, a foglyok megszabadítására. A közelebbi részleteket annak idején Walter fogja közölni velem. Türelem tehát!...

A két ír öröme leírhatatlan volt: végre üt a szabadulás órája, és testvéreik nem feledkeztek meg róluk!

– De hogyan és mikor tudjuk meg a részleteket? – kérdezte MacCarthy.

– Walter azt mondta – felelte Farnham –, hogy kis cédulára írja, begyöngyöli egy falevélbe s majd elejti valahol, ahonnan én fölvehetem.

– S miért nem szóval mondja el?...

– Mert az gyanús lehetne és más is meghallhatná.

A két ír megnyugodott és bizalommal várta a jövőt.

Május 3-a volt, a második hét utolsó napja, amióta Walter találkozott Farnhammal. Ez idő alatt azonban nem mutatkozott, újabb értesítést sem küldött, s a két elítélt aggódni kezdett.

...Nem jött-e közbe valami, ami gátolja a szökést?... Vagy talán az *Illinoist* érte baj útközben, s meg sem érkezett Hobarttownba?...

Aznap meglehetősen hűvös idő volt, s a fegyencek, több csapatra osztva, az örök felügyelete mellett dolgoztak az úton. Egy részük az erdő szélén fákat vágott ki, más részük ezeknek törzseit nyeste és hántogatta le, míg egy harmadik csapat elszállította a gerendákat, melyekből hidat kellett vernük egy kis patakon.

A két Kip testvér szintén együtt dolgozott velük ezen a napon. Mivel az irodában részint ők maguk tervezték, részint lemásolták az új út irányát, az volt a teendőjük, hogy megjelölték azokat a fákat, melyeket ki kellett vágni.

Az írek, akik abban a csoportban voltak, amelyre Farnham ügyelt föl, a tengerpart mentén dolgoztak, és folyton nyugtalanul vizsgálták a láthatárt.

De hajó sehol se látszott!

– Mi történhetett?

Farnham is fölötte nyugtalan volt. Kétszer is fölment a legmagasabb dombra és körülnézett, de sehol semmit sem látott. A tenger sima volt, de közel és távol egyetlen hajó sem ringott rajta!

Aggódva jött le másodszer is, és szórakozottan tekintett le az országútra, mely alig száz lépésnyire a domb aljában vezetett Port-Arthurba. Az országúton többen mentek... köztük egy gyalogos, afféle vándorlegény, aki füttyörészve állt meg vele szemben...

Farnham megrázkódott és megdobbant a szíve.

Megismerte: Walter volt!

Walter is megismerte őt. Hanyagul a zsebébe nyúlt, elővette a pipáját, lassan megtömte és rágyújtott. De mikor a gyújtót kivette a zsebéből, mintha véletlenül történt volna, kirántott egy darab papirost is... Mohón lehajolt érte, fölvette és ismét a zsebébe tette.

Farnham jól látta mindezt, s alig észrevehetően biccentett a fejével.

Walter meglátta a jelet... Megfordult és szórakozottan ballagott az erdő felé... Ott hirtelen megbotlott és az orrára bukott... A főfelügyelő hangosan elkacagta magát az ostoba fickón, aki lomhán tápászkodott föl, megtapogatta magát, hogy nem törte-e csontját, s aztán kissé sántítva elbicegett Port-Arthur felé.

Azt persze nem látta a főfelügyelő, hogy Walter, mielőtt föltápászkodott, egy nagy falevélbe göngyölte, s a fatörzs elé dobta azt a kis papirost, amit az imént Farnhamnek megmutatott.

De Farnham jól látta ezt...

Most már minden gondja az volt, hogy megkaparinthassa az üzenetet... De hogyan? A helyét nem hagyhatta el, mert ezzel gyanút keltett volna. Meg kellett várnia, míg csapatja elvégzi a munkát ott, ahol van, s aztán úgy intézi a dolgot, hogy őt küldjék oda, ahol Walter elejtette a papirost...

De másként történt!

A két Kip testvér, aki elől járt és a kivágandó fákat jelölte ki, most ért arra a helyre, ahol az üzenet feküdt. Ugyanekkor Farnhamet a főfelügyelő azzal az utasítással küldte a domb túlsó oldalán dolgozó csapathoz, hogy vezesse át ide a fegyenceket, hogy segítsenek a többieknek a fákat kivágni...

Farnham elment, s félóra múlva vissza is tért a csapattal. Most egyenesen az erdő szélére vezette őket, ő maga szép lassan, hogy föl ne tűnjék, sorra vizsgálta a kivágandó fákat, s így jutott el ahhoz is, amely előtt Walter az üzenetet elejtette...

Fürkészve nézett körül a gazonos földön, de kis híja volt, hogy össze nem roskadt ijedtében: a falevél, melybe Walter a levelet göngyölte, ott volt, de a levél már nem volt benne!

XI. FEJEZET

Az üzenet

A levél tartalma ez volt:

Holnapután, május 5-ikén, mihelyt alkalom nyílik, szökjete el a többiektől és legyetek a Saint-James foknál, az öböl (Stormbay) nyugati partján, ahová a gőzös csónakot küld értetek. Ha az idő rosszra fordulna s a gőzös nem jöhetne azonnal, ne aggódjatok, csak várjatok türelmesen mind a hárman.

Isten óvja Írországot és segítse meg amerikai barátaitokat.

A levélen nem volt sem cím, sem aláírás, sőt még annak az amerikai gőzösnek a neve sem, amelyik eljött a szökevényekért. De abból, hogy „Írország”-ot emlegette, kétségtelen volt, hogy csakis MacCarthy és O'Brien megszöktetéséről lehetett szó.

Hová lett ez a levél és kinek a kezébe került, hogy Farnham már nem találta ott, mikor a fa alá ért?...

Amint mondtuk, a két Kip testvér a fegyencek előtt járt és megjelölte a kivágandó fákat. Mikor Péter odaért ahhoz a fához, amely alatt Walter a levelet elejtette, előbb körüljárta, s aztán le akarta bántani a háncsát, hogy lássák a jelet...

De ekkor, két gyökér között megpillantotta a zöld levelet, melyből kifehérett a beléje rejtett papiros csücske. Ösztönszerűen lehajolt érte, s csak most látta, hogy írás is van rajta...

Egy szempillantás alatt elolvasta, majd fürkészve tekintett körül, s látván, hogy senki se néz arra, hirtelen zsebébe rejtette a levelet.

Most odaért Károly is, és mialatt tovább végezték dolgukat, Péter mindent elmondott neki:

– Szökésről van szó... szökésről! – mondta Károly halkán. – Rablók és gyilkosok akarnak megszökni, míg mi, akik ártatlanok vagyunk...

– Ezek nem rablók, és nem gyilkosok! – felelte Péter. – A két ír politikai fogoly: O'Brien és MacCarthy... Senki más nem lehet, csak ők!...

– De ők csak ketten vannak – szöjt Károly – a levél pedig háromról beszél... Ki hát a harmadik?

– Alighanem az, aki a levelet hozta... vagy pedig...

E pillanatban Péter észrevette, hogy a két ír fegyenc gyorsan vált néhány szót az egyik őrrel... Farnhammal, aki azt súgta nekik, hogy Walter itt járt és levelet hagyott az egyik fa alatt...

– Vagy pedig – folytatta Péter halkán, mintha egyszerre világosság gyúlt volna agyában – Farnham a harmadik... a felügyelő, aki szintén írósági és talán elősegíti a szökésüket!

A két testvér gondolatokba mélyedve folytatta munkáját, és szinte észre sem vette, hogy már alkonyodik. Hat órakor a főfelügyelő megfújta a síp-ját, s az örök összeterelték a fegyenceket. A napi munkának vége volt, vissza kellett menniük a fegyházba.

A fegyencek négyes rendekben indultak hazafelé, s a két Kip testvér a hosszú sor legvégén volt. Farnham és az írek legelől mentek, és halálos aggodalom szorította mindhármuk szívét: most már O'Brien és MacCarthy is tudták, hogy a levél eltűnt.

Elveszett, vagy rossz kézbe került!... Mind a két esetben vége volt reménységüknek, s ha esetleg valamelyik felügyelő találta meg a levelet, akkor jaj nekik!

A két Kip testvér éppoly izgatott volt, mint az írek és Farnham, kettőjüknek a szökés, a menekülés járt az eszében, s végtelen keserűség szállta meg őket, hogy a levél nem nekik szólt.

– Mindamellet – szólt Károly halkán – embertelenség lenne eltitkolni a hírt azok előtt, akiknek szól, kivált O'Brien és MacCarthy előtt, akik védelmeztek bennünket, mikor ez a banda ránk támadt...

– Igazad van. Károly – felelte Péter. – Holnap valami módon kezükbe adom a levelet.

– S miért ne szökhethénk meg velük együtt mi is? – kérdezte Károly fojtott hangon, megragadva bátyja kezét. – Ha átadjuk nekik a levelet, nem tagadhatják meg tőlünk ezt a szívességet.

Péter habozva gondolkozott pár pillanatig, s aztán így felelt:

– Igazad van. Károly... Mi is megszökhethénk velük. De akkor mindenki azt hinné, hogy valóban bűnösök vagyunk... Még Hawkins úr is... És a nevünkön örökre rajta tapadna ez a gyilkosság, amelyben ártatlanok vagyunk... Nem, nem! Csak hagyjuk szökni őket, mi pedig maradjunk itt és tűrjük békességgel a szenvedést, míg kiderül ártatlanságunk.

Károly lehajtotta fejét és nem felelt. Érezte, hogy Péternek igaza van: ha megszöknek, soha senki el nem hiszi, hogy ártatlanok, még ezek a féniek sem, akik bizonyára csak a kényszerítő körülmények hatása alatt tűrnék el, hogy velük szökjenek... Jobb hát, ha tovább várják ügyük jobbra fordulását!

Ezalatt O'Brien, MacCarthy és Farnham halálos aggodalmakat szenvedtek. Mind a hárman szentül hitték, hogy az elveszett levél már Skirtle kapitány kezében van, aki bizonyára kikutatja, kik voltak a szökevények, s akkor csak megkettőzteti a szigorúságot, sőt elválasztja a két politikai foglyot és sötétzárkába csukatja őket, Farnhamet pedig haditörvényszék elé

állítja!...

Ők sem aludtak egész éjjel, minden pillanatban várták, hogy értük jönnék és vasra verik őket... de nem történt semmi.

Másnap vasárnap volt, amikor a fegyencek sohasem mentek ki dolgozni, hanem istentiszteletet hallgattak, s azután az udvarokon sétálgattak. Skirtle kapitány, mint rendesen, szintén jelen volt, de semmi jel sem mutatja, hogy tud valamit... Farnham és a két ír reménykedni kezdett: hátha a szél kapta föl és fújta el azt a levelet, s úgy elvitte, hogy nyoma veszett és senki sem találta meg...

Istentisztelet után a fegyencek ebédelni mentek, s ez alkalommal a két Kip testvér nem férközhetett az írek közelébe. Ebéd után pedig oly heves zápor kerekedett, hogy nem lehetett kimenni az udvarra, és sem Károly, sem Péter nem tudták módját ejteni, hogy a levelet átadják az íreknek.

Pedig az idő sürgetett: ma negyedike volt, s az üzenet másnapra, ötödikére tűzte ki a szökést. Ha tehát ma estig nem értesítik az íreket, akkor megfosztják őket a szabadulás lehetőségétől.

A két Kip testvér éppoly izgatott volt, mint az írek és Farnham. Oly buzgón óhajtották, hogy kiderüljön az ég, mintha csak a tulajdon menekülésükről lett volna szó... És Isten, mintha csakugyan megszánta volna őket, kevéssel öt óra után szétűzte a fellegeket, a nap kisütött, s a fegyenceket kibocsátották az udvarra.

Mivel a levél Péternél volt, neki kellett megkísérelnie a közeledést az írekhez. Ez nem lett volna nehéz, mert a fegyenceknek szabad volt egymással beszélgetniük, de az írek mindenkitől félrevonultak és rendesen kerülték az érintkezést a többiekkel; nem akartak összekeveredni a rablókkal, úgyhogy könnyen feltűnhetett, ha most Péter mindenáron szóba akar állni velük.

Péter mindamellettt iparkodott feltűnés nélkül közel férközni a két írhez, akik csüggedten ültek egy fa alatt... De ekkor ismét új nehézség merült föl. Farnham folyton ott járt-kelt a két ír körül, s egy percre se vette le róluk a szemét... Péter meghökken: hátha csalódott, és Farnham nem barátja, hanem veszedelmes ellensége a két politikai fogolynak?...

Megállt, nem mert közelebb menni, pedig már alig volt tőlük tíz lépésnyire. De Farnham közvetlenül az írek mellett állt, és gyanúsán nézegetett körül... Szerencsére e pillanatban egy ór hívta Farnhamet: Skirtle kapitány akart vele beszélni. Farnhamnek arra sem volt ideje, hogy megsúgja, mi történt: azonnal mennie kellett...

Most volt itt az idő! Kip Péter gyorsan odalépett a két írhez és megragadta O'Brien kezét, aki az első pillanatban vissza akarta rántani... de mielőtt érezte a papirost, amit Péter belecsúsztatott, szinte megdermedt és mozdulni sem tudott.

– Ezt a levelet tegnap találtam – mondta Péter halkán. – Mostanig nem volt rá alkalmam, hogy átadhassam... Nem tud róla senki, az öcsémén kívül... Holnapig még van idejük...

Se O'Brien, se MacCarthy nem tudtak szólni. És Kip Károly, aki ezalatt lassan odajött, közelhajolva hozzájuk, halkán mondta:

– Mi nem vagyunk gyilkosok, s most azt is láthatják, hogy árulók sem vagyunk!

XII. FEJEZET

A Saint James-fok

Másnap este, valamivel hét óra után, három vakító villanás világította meg az alkonyat homályát a fegyház magas falairól, s ezt a villanást erős dörrenések követték. A jelzőágyú szólalt meg, s hangjára megelevenedett az egész Tasman-félsziget... A kutyákat elbocsátották láncaikról, s nem lesz egy bokor vagy cserje sem, melyet a rendőrök át ne kutatnának.

Ez a három ágyúlövés azt jelentette, hogy fegyencek szöktek meg.

A fogház igazgatója mindent megtett, hogy meggátolja a szökevényeket a félsziget elhagyásában. A tenger felé egyelőre nem menekülhettek, mert oly heves volt a hullámverés a szirtes partokon, hogy sem csónak, sem hajó nem jöhetett értük a nyílt tengerről; valószínű volt tehát, hogy az erdőbe fognak menekülni, ahonnan könnyűszerrel visszavihetik őket a fogházba.

Este hét órakor, mikor a rabok a munkából hazatértek, az ötödik csapatból kettő hiányzott: O'Brien és MacCarthy. Rögtön értesítették Skirtle kapitányt, aki azonnal tisztában volt azzal, hogy ezek a politikai foglyok csakis úgy vállalkozhattak a szökésre, hogy barátaik kívülről biztatták és segítették őket.

Feltűnő volt, hogy Farnham, akire az ötödik csapat őrizetét bízta, szintén nem tért vissza a fegyházba; de sem a főfelügyelő, sem a kapitány nem gyanakodtak rá: sőt inkább sajnálták, mert azt hitték, hogy a két szökevény bizonyára eltette láb alól.

A szökésről természetesen tudott az egész fegyház. De míg a nyomorult gonosztevők lelkük mélyéből irigyelték a két írt, addig a két Kip testvér aggódva gondolt rájuk és sajnálta őket.

Bizonyos volt, hogy a viharos tengeren nem menekülhetnek, s a szerencsétleneknek ott kell tölteniük az egész éjszakát a Saint James-fokon, ahol az üzenet értelmében várniuk kellett a szabadító csónakot.

– Sőt a holnapot is, az egész nappal – mondta Károly –, mert fényes nappal nem jöhet értük a csónak. S ki tudja, hogy holnap estig lecsendesül-e a tenger...

Ezért aggódtak a szökevények is. Midőn alkonyat felé, kevéssel előbb, mint a raboknak sorba kellett állniuk, hogy visszamenjenek a fegyházba, Farnham egy távolabb eső fához vezette őket, melyet ki kellett volna vágniuk, senki sem gyanakodott rájuk. Ott dolgoztak az erdőszélen, Farnham felügyelete alatt, amint ez már annyiszor megtörtént.

Midőn azonban a főfelügyelő megfújta sípját, hogy összehívja a fegyenceket, a két ír és Farnham, ahelyett, hogy a gyülekezőhelyre mentek volna, beljebb osontak az erdőbe, s megvárták, míg a csapatok szép rendben hazamentek.

Ekkor előbújtak a sűrűből, a két ír ölébe vette a lábaira vert bilincseket, s mind a hárman futva igyekeztek a Saint James-fok felé, ahová félhét tájban érkeztek meg.

Már sötétedett, s a parton és a tengeren semmi nyoma sem volt az életnek, hajónak, csak a zúgó szél korbácsolta a habokat, melyek tajtékozva paskolták a parti szirteket.

– Farnham – kérdezte O'Brien aggódva –, csakugyan ez a Saint James-fok?

– Ez – felelte Farnham, és csüggedten tekintett a tengerre, mely dübörögve tajtékozott a lába alatt.

A Saint James-fok keskeny, magas szirt volt, mely pár száz lábnyira félkör alakban nyúlt be a tengerbe, s észak felé kis öblöt alkotott. Roppant szikladarabok heverték rajta össze-vissza, s itt-ott mély üregeket, szakadékokat vájtak benne a fölcsapó hullámok. Egy ily szakadékban húzódtak meg a szökevények, és izgatottan tanácskoztak, hogy mit kell tenniük.

– Ebben az ítéletidőben nem számíthatunk arra, hogy az *Illinois* megközelítse a partokat – mondta Farnham.

– S lehet, hogy a vihar holnap sem szűnik meg...

– Csitt! – szólt hirtelen MacCarthy. – Mi ez?...

A habok viharos zúgásán át is lehetett hallani a három tompa dörrenést... A fegyházban ágyúztak!

– Most már tudják, hogy megszöktünk! – szólt O'Brien.

– De nem tudták, merre! – mondta MacCarthy.

– Le a láncokkal! – kiáltott föl Farnham.

Elővett egy kítűnő acélreszelőt, és fél óra alatt megszabadította két társát a nehéz bilincsektől, melyeket hét hosszú évig viseltek.

Aztán ismét kimentek mind a hárman a barlangból, s a sziklákon mászkálva kutatták, lesték a haragos tengert, hogy nem látják-e valahol a közelgő hajó lámpafényét.

Sehol semmi!

Megint visszamentek a barlangba tanácskozni.

Csak egytől félhettek: hogy a vihar nem csillapodik másnap sem, s akkor rájuk akadnak az üldözők. Bizonyos, hogy legelőször az erdőt fogják átkutatni, s csak akkor jönnek erre, a sziklás partok felé, ahol nem is sejtetik őket...

Eleségük volt két napra való, mert Farnham, aki már gondolt a szökésre, lassanként mindenféle konzervet, sőt kenyeret is rejtett el abban a barlangban, ahol meghúzódtak. De, ha a hajó nem jön idejében a megszabadításukra, akkor a fegyházőrök esetleg átkutathatják ezt a kopár sziklát is, és a véredek hamar a nyomukra akadhatnak...

E beszélgetések során szó esett a két Kip testvéréről is. O'Brien említette őket először, s mély meggyőződéssel kiáltott föl:

– Nem, én nem hiszem, hogy gyilkosok!

– Én sem hiszem – felelte MacCarthy.

– Bizonyos, hogy derék emberek – tette hozzá Farnham –, mert nem árultak el bennünket. Pedig, ha azt a levelet a kapitánynak adják, sokat lendíthettek volna a sorsukon.

– Azt kellett volna mondanom – folytatta O'Brien –, mikor átadták a levelet, hogy szökjenek ők is velünk... A boldogtalanok! Egész életüket itt kell tölteniük, holott szentül hiszem, hogy ártatlanok!

A vihar egész éjszaka tartott, és a hajónak nyoma sem volt. Éjfél tájban, a dagály tetőpontján, megkettőződött a vihar ereje, és a habok elárasztották a barlangot is, úgyhogy a menekültek térdig vízben jártak. Szerencsére apály kezdetével csökkenni látszott az orkán ereje, s mire a nap fölkel, a szél is megszűnt, s a tenger csillapodni kezdett.

Most már megkísérelhette volna a csónak a közeledést a nyílt tengerből, de csónak nem volt sehol. A menekültek különben is tudták, hogy alkonyat előtt nem számíthatnak csónakra, s ezért egyelőre megreggeliztek. Csak az volt a kérdés, elindult-e az *Illinois* Hobarttownból tegnap éjjel a nagy viharban?

– El – mondta Farnham. – Walter szombaton adta át az üzenetet, s bizonyos, hogy még azon az éjszakán visszament Hobart Townba. Mihelyt a hajóra ért, azonnal értesítette a kapitányt, hogy hétfőn este már itt leszünk a Saint James-fokon.

– Én is azt hiszem, hogy így történt – hagyta helyben O'Brien. – Mert ha Walter nem utazott volna el Hobart Townba, bizonyos, hogy utánunk jött volna ide... Tehát csak türelem: estére bizonyosan itt lesz a csónak.

– Adja Isten! – felelte MacCarthy.

Délután egy óra tájban megrettenve ugrottak föl mind a hárman. Fönt, a szirt tetején, vagy száz lábnyira a barlang fölött, ahol rejtőztek, hangos

beszédet és kutyaugatást hallottak.

– A fegyházőrök!... A véredek! – kiáltott föl Farnham.

Mindhármuk szívében megfagyott a vér...

Ha a kutyák megtalálják a nyomot és lejönnek a szirt tetejéről, akkor végük van. Hogyan is állhatnának ellent vagy egy tucat fegyveres őrnök, mikor nekik semmi fegyverük sem volt?...

S mi sorsuk lesz aztán?... Kettős lánc és magánzárka a két írnek, az akasztófa Farnhamnek, aki elősegítette a szökésüket!

Mind a hárman mozdulatlanul álltak a barlangban. El voltak szánva, hogy inkább a tengerbe ugranak, s ott halnak meg, semhogy ismét elfogassák magukat... Eközben egyre hallották a kutyák dühös csaholását és az üldözők beszélgetését.

– Erre, erre! – mondta az egyik.

– Eresszétek el a kutyákat!...

– Át kell kutatni az egész szirtfokot, hátha itt vannak mind a hárman! – kiáltott a főfelügyelő.

Mind a hárman... A fegyházban tehát már azt is tudták, hogy Farnham szintén megszökött a fegyencekkel.

– Ugyan, mit keresnének itt a sziklák közt? – szólt békétlenül az egyik őr. – Csak volt annyi eszük, hogy nem ide bújtak!

– Azért mégis megnézhetjük! – erősködött egy másik.

A három szökevény összenézett.

Szerencsére a déli dagály elöntötte a szirtfok alját, úgyhogy száraz lábbal nem lehetett megközelíteni annak a barlangnak a száját, amelyben a szökevények rejtőztek. Legalább két óráig kellett volna várniuk, míg az ösvényen járni lehet, s a főfelügyelő türelmetlen volt.

A kutyák ugyan dühösen ugattak, sőt az egyik bele is ugrott a vízbe, de a főfelügyelő ügyet se vetett erre.

– Vissza az erdőbe! – parancsolta hangosan. – Nem rejtőzhetnek másutt, mint ott!

Ezek voltak az utolsó szavak, melyeket a szökevények hallottak... Aztán eltávozott az egész csapat, és megint néma lett az elhagyott sziklapart.

XIII. FEJEZET

A menekülés

A veszély csak távolodott, de nem szűnt meg. A szökevények tudták, hogy nem sokáig maradhatnak rejtve a sziklaparton, mert bizonyos, hogy a fegyházőrök, ha nem találják meg őket az erdőben, ismét a tengerparton keresik a nyomukat.

Izgatottan lesték tehát az *Illinois* megérkezését. Kimenni ugyan nem mertek a barlangból, nehogy meglássák őket, de belülről is jókora darabot láthattak a tengerből, s megpillanthatták a hajót, mihelyt föltűnik a szemhatáron.

Ám a hajó csak nem mutatkozott. A vihar lassanként egészen elcsön-desült, és a lomha hullámok fáradtan csapdosták a szirteket, de a gőzös-nek nyoma sem volt sehol. A három szökevény leírhatatlan aggodalommal figyelt, hallgatózott és kémlelte a sík vizet... Minden pillanatban úgy rémlett nekik, hogy üldözőik lépteit, a véredek csaholását hallják a sziklák között, s a hajónak, sőt még a füstjének sem látták semmi nyomát a szemhatáron!

– Talán az *Illinois* nem is tudja, hogy megszőktünk! – aggódott MacCarthy.

– Hogyne tudná! – felelte Farnham. – Bizonyos, hogy Skirtle kapitány azonnal táviratozott Hobarttownba, sőt talán rendőrséget is kért a nyomozásunkra. Ott tehát már az egész város tud a szökésről. Különben is kétségtelen, hogy Walter szintén ott van, és hírt vitt arról, hogy üzenetét itthagytá nekünk.

– De akkor hol a hajó? – tört ki O'Brien. – Most már öt óra van... Nem-sokára sötét lesz és nem is lehet majd látni az öböl szirtjeit... Hogyan küldhetnek hát értünk csónakot?

E pillanatban Farnham, aki le nem vette szemét a tengerről, ujjongva kiáltott föl:

– Füstöt látok!

S valóban, északkelet felé, ahol a lenyugvó nap vörösre festette az eget, sötét vonalka kanyargott fölfelé, amit csak hajónak a kéménye ont-hatott.

– De ez az?... Az *Illinois*? – kiáltott föl O'Brien, s bizonyára kirohant volna, ha Farnham vissza nem tartja.

Ezeken a vizeken rendszeren sok gőzös megfordul, s kérdés volt, hogy csakugyan az *Illinois*-e az a hajó, melynek a füstjét látják?... A három szö-kevény izgatottan, lélekzetét is visszafojtva leste a hajót... A füst szemmel

láthatólag délkeletnek tartott; tehát feléjük közeledett s fél óra múlva már látniuk kell a gőzöst is.

De egyszer csak O'Brien kétségbeesetten kiáltott föl:

- Végünk van!... Ez nem az *Illinois*.
- Miért nem az? – kérdezte Farnham.
- Nézz oda!...

A füst iránya megváltozott: a hajó nem közeledett feléjük, sőt úgy látszott, hogy ki akar menni a nyílt tengerre az öbölből!

Tehát nem lehetett az *Illinois*.

A három szökevény csüggedten nézett össze... Talán az *Illinois* el sem indult?... Nem, az nem lehet! Hisz még nincsen alkonyat, lehet, hogy még az éjszaka előtt itt lesz a gőzös s akkor mentve vannak!... De ez a remény oly gyöngye volt bennük, hogy már egyikük sem szólt, s az idő némán, hálós csöndben telt.

A nap lassankint aláhanyatlott a szemhatár mögött. Ebben az évszakban hamar szokott sötétedni napnyugta után, s mivel a hold is utolsó negyedében volt, s az eget is fellegek borították, az éjszaka fölötté sötétnek ígérkezett.

O'Brien, nem tudván magát tovább türtőztetni, kirohant a barlangból, mit sem törődve azzal, hogy az alkonyat félhomályában még megláthatják. Egyenesen a szirt gerincére kúszott, pár pillanatig feszülten nézett a homályosodó tengerre, aztán előrenyújtotta a nyakát, mintha hallgatóznék... s végre hirtelen, hevesen fölkiáltott:

- Ide hozzám!... Ide hozzám!...

MacCarthy és Farnham lélekszakadva rohantak föl hozzá és elfulladva kérdezték:

- Mi az?... Mi történt?...
- Úgy tetszett, hogy... Hallom az evezőket!
- Honnan?... Merről!
- Onnan... A gát mögül...

És O'Brien északnyugat felé mutatott.

A csónakot csakugyan onnan várták, s most MacCarthy és Farnham is léleketüket visszafojtva figyeltek... Ők is hallani vélték az evezők ütemes csobbanásait...

- Úgy van... ez csónak! – kiáltott föl Farnham.
- Az *Illinois* küldte! – felelte O'Brien.

E pillanatban nem volt más teendőjük, mint lemenni a partra, s megvárni a csónakot, míg a sziklákat megkerülve odaér hozzájuk.

Hat óra volt... A távolban hallották a főfelügyelő sípját, mely gyülekezésre és hazatérésre szólította a kint dolgozó fegyenceket... De mit törődtek ők most ezzel!

Lerohantak a nyaktörő úton, s mire leértek a partra, nemcsak a közelgő csónakot pillantották meg, hanem a gőzöst is, mely alig egy mértföldnyire volt tőlük... Örömben ujjongani, kiabálni kezdtek: de ugyanekkor zúzvaros lármát, vad csaholást hallottak a hátuk mögött.

– A véredek! – kiáltott föl MacCarthy.

S megfordulva rémülten látták, hogy egy tucatszerű fegyházőr rohan feléjük a parton, rájuk uszítva a véredek!... Üldözőik akkor pillantották meg őket, mikor a szikláról leszaladtak, s most kiabálva futottak utánuk:

– Erre, erre!...

– Itt vannak mind a hárman!

– El kell vágni az útjukat!...

– Vigyázzatok!... Csónak jön értük!...

Minden attól függött, hogy a csónak ér-e előbb a parthoz, vagy az üldözők tudnak gyorsabban lefutni a szakadékos parton... Pár perc alatt el kellett dölnie a három szökevény sorsának, és a két Kip testvér, aki a zajos lármára odaszaladt a szirt tetejére, dobogó szívvel várta az események fejlődését.

A csónakban ülők erejük teljes megfeszítésével eveztek, s a csónak szinte repült a vizén, de a fegyházőrök közelebb voltak, s a szökevények helyzete válságosra fordult...

– Végük van! – kiáltott föl Kip Károly.

S mintha valami titkos ösztönnek engedne, széleseben lerohant a szirt gerincéről, a fegyházőrök után. Péter természetesen habozás nélkül követte bátyját.

A szökevények belerohantak a tengerbe és úszva akarták elérni a csónakot, mely nyílseben közeledett feléjük... De már késő volt: a fegyházőrök utánuk eredtek, körülfogták őket a vízben és kiteszkolták a szerencsétleneket a szárazra... Mire az amerikai csónak partot ért, a három szökevény meg volt kötözve, s a fegyházőrök durván lökdösték őket előre...

E pillanatban ért oda a két Kip testvér. Habozás nélkül rávetették magukat a fegyházőrökre, akiket meglepett ez a váratlan támadás. Az első percben azt hitték, hogy a kint levő fegyencek fölláztak, s ez a gondolat megfosztotta őket erejüktől és bátorságuktól...

Ugyanekkor a csónak nagy roppanással partot ért s az amerikaiak hanyatt-homlok ugráltak ki belőle.

– Előre! – kiáltott föl Walter, aki az élükön járt.

– Írországéért! – üvöltöttek a matrózok.

Véres küzdelem kezdődött a sziklás parton és a revolverek dolgozni kezdtek... Az amerikaiak mindenekelőtt a véredek lőtték agyon, amelyektől jobban féltek, mint a fegyházőröktől, s aztán vad elszántsággal rohantak rá az őrökre.

Ezek azonban számra is többen voltak, meg jobban is védhették magukat, mint az amerikaiak, mert a sziklák mögül lövöldözhetek rájuk... Mindkét részről elbukott egy-két ember, de szerencsére egyik sem kapott halálos sebet. Annyi azonban bizonyosnak látszott, hogy az amerikaiak nem sokáig védhetik magukat, nem üldözhetik a fegyházöröket, akik folyton tüzelve vonultak visszafelé a sziklák közt, s magukkal hurcolták a szökevényeket is.

Ekkor azonban váratlan segítség érkezett a tengerről. Az *Illinois* kapitánya, meghallván a lövöldözést, teljes gőzerővel sietett a part felé, s még egy csónakot eresztett le a vízre. Ebben tizenöt matróz ült, s ez a csapat éppen az utolsó pillanatban érkezett.

Az amerikaiak újult erővel rohanták meg a fegyházöröket, akik nem bírták megállni helyüket az ellenség előtt. Ott kellett hagyniuk a szökevényeket, s menekülniök kellett.

E pillanatban a két Kip testvér odakiáltott O'Briennek:

– Meg vagytok mentve!

– Ti is! – kiáltott vissza O'Brien.

S mielőtt még idejük lett volna tiltakozni, O'Brien intésére három matróz fölkapta a két Kip testvért, beemelte őket a csónakba és gyorsan visszavezett velük a hajóra.

Félóra múlva az *Illinois* teljes gőzerővel szelte a Csendes-óceán hullámain.

XIV. FEJEZET

További események

Míg Port-Arthurban ezek történtek, Hobarttownban Hawkins úr fáradhatatlanul iparkodott összegyűjteni minden adatot és bizonyítékot, amely esetleg kideríthetné a két Kip testvér ártatlanságát. Mióta a fegyházban találkozott velük, még jobban meggyőződött arról, hogy nem ők a gyilkosok, s ez a hite csak annál jobban ösztönözte, hogy kiszabadítsa őket a fogságból.

Mindenekelőtt azt kellett tisztáznia, hogy abban a fogadóban, ahol a két Kip testvér lakott, nem fordult-e meg ugyanakkor Vin Mod is, vagy valamilyen cinkostársa, aki a maláji tört, s a kapitánytól rabolt piaszterek egy részét becsempészhette a két testvér poggyásza közé?...

De a fogadós, akit Hawkins úr több ízben kikérdezett, nem emlékezett semmiféle gyanús vendégre – sőt már azt is elfelejtette, hogy ugyanakkor,

mikor a két testvér nála lakott, az övékkel szomszédos szobának is volt lakója. Hawkins urat ugyan bántotta ez a dolog, de azért nem csüggedt.

Május 7-ikén azonban váratlan hír terjedt el a városban.

A kormányzó táviratot kapott, hogy Port-Arthurból két politikai elítélt, a rájuk vigyázó felügyelővel együtt megszökött egy gőzösön, melyet amerikai cinkosaik küldtek értük – s ez alkalommal két másik elítélt is megugrott velük.

Ez a másik két fegyenc a két Kip testvér volt.

Hawkins úr nem akarta elhinni a hírt.

Rögtön fölsietett a kormányzóhoz, aki azonban megerősítette a két testvér szökésének a hírét és sóhajtvá mondta:

– Lássa, hogy csalódik néha az ember!... Ön azt hitte, hogy ártatlanok, s már-már magam is kezdtem kételkedni a bűnösségükben, de a szökésük igazolta az ítéletet. Ha nem lennének bűnösök, nem szöktek volna meg, hanem megvárták volna perük újrafölvételét; de úgy látszik, semmi okuk sem volt ezt remélni.

Hawkins úr nem tudott mit felelni, ő maga ugyan még most is meg volt győződve a Kip testvérek ártatlanságáról, de érezte, hogy ez a szökés nagyon is ellenük szól, s a kormányzónak igaza van, ha bűnösnek hiszi őket.

A kormányzó ezután elmondta Hawkins úrnak azt is, hogy már megállapították: a szökevények az *Illinois* amerikai gőzösön menekültek el. Ugyanis kiderült, hogy május 5-ike és 7-ike közt csak ez az egyetlen gőzös fordult meg Hobarttownban, s miután ennek a szökés után nyomaveszett, kétségtelen, hogy a fegyencek a fedélzetén vannak. Most már az angol kormány megvárja, hol és mikor köt ki az *Illinois*, s akkor azonnal kérni fogja a szökevények kiadatását az amerikai kormánytól.

Hawkins úr csüggedten ment haza. Május 25-ikén kellemes meglepetés érte: Zieger úr látogatta meg a feleségével.

Zieger úr úton volt, mikor a két Kip testvér megszökött, s így még semmit sem tudott a dologról. Mikor meghallotta, ő is nagyon megdöbbsent.

– Ez igazán lesújt! – mondta a fejét csóválva. – Én magam sohasem akartam azt hinni, hogy ők a gyilkosok... de most?!...

– Most sem szabad ezt hinnie – felelte Hawkins úr komolyan. – Nekem szilárd hitem, hogy ártatlanok.

Zieger úr kissé elgondolkozott s aztán így szólt:

– Nem tudom, mit feleljek... Annyi bizonyos, hogy a bennszülöttek ártatlanok... Sem Hamburg úr, sem én nem találtunk a legcsekélyebb nyomra sem amely azt bizonyítaná, hogy a bennszülötteknek részük volt ebben a szörnyű gyilkosságban.

– Ebben igaza van – hagyta helyben Hawkins úr. – Nem is bennszülöt-

tek gyilkolták meg, hanem...

És elmondta gyanúját, föltevéseit, hogy Gibson kapitányt Flig Balt és Vin Mod gyilkolták meg, s ők csempészték be a lopott piasztereket és a maláji tört a két testvér poggyásza közé.

– Csak az a baj – tette hozzá a fejét csóválva –, hogy Flig Baltnak és Vin Modnak nyomuk veszett. Senki sem tudja, mi lett velük, mióta Hobart-Townból eltávoztak.

– De én tudom – felelte Zieger úr.

– Nos, hol vannak hát?...

– Három hónappal ez előtt Port-Praslinban voltak s elszegődtek a *Kaiser* nevű német háromárbcos hajóra, mely két héttel később elvitorlázott.

– S aztán?...

– Aztán nem hallottam többé a hajóról...

– Akkor bizonyos, hogy a gazemberek elfoglalták és valahol kalózkodnak vele! – sóhajtott Hawkins úr csüggedten.

Elmúlt három hét, s ekkor megjött a hír Hobarttownba, hogy az *Illinois* gőzös kikötött San-Franciscóban, ahol a féniek politikai szövetsége nagy ünnepélyel és diadallal fogadta MacCarthyt, O'Brient és Farnhamot, szent ügyüknek e három vértanúját, akik megszabadultak az angolok zsarnokságától.

Ugyanakkor azt is hírül hozta a távíró, hogy a két Kip testvérnek nyoma veszett, s mikor az amerikai rendőrség keresni kezdte őket az angol kormány sürgetésére, már sehol sem találták őket.

E hírre Hawkins úr végképp lemondott arról, hogy a két testvér perének újfrafölvételét sürgesse. Mire való is lett volna ez – miután azok, akiknek a becsületét és ártatlanságát kereste, önmaguk ítélték el magukat a közvélemény szemében, midőn megszöktek a büntetés és az esetleges rehabilitáció elől?...

Ámde hat héttel később, július 25-ikén, az a hír terjedt el a városban, hogy a két Kip testvér visszajött Hobarttownba és – önként jelentkezett fogságra a királyi ügyésznél!

XV. FEJEZET

Az ártatlanság kiderül

A szinte hihetetlen hír kezdetben légből kapott koholmánynak tetszett, de a részletek csakhamar egész teljességében megerősítették. A Kip testvérek San Franciscóból jöttek a *Standard* gőzös fedélzetén, s mihelyt meg-

érkeztek a kikötőbe, azonnal a királyi ügyészhez siettek és följelentették magukat.

Ez a dolog kétségtelenné tette, hogy ártatlanok. Mert miért is jöttek volna vissza, ha bűnösök?... Hiszen, ha nem remélték, hogy büntetlenségük kiderül, valósággal örülség volt visszatérniük a fegyházba, mikor tudták, hogy éltük fogytáig ott kell szenvedniük!

A közvélemény egyszerre megváltozott és az egész város hangosan követelte a két testvér perének újrafölvételét... Igen ám: de mily alapon?... A törvény határozottan megszabja, hogy a pörök újrafölvételének csak akkor lehet helye, ha fontos bizonyítékok merülnek föl arra, hogy az elmarasztaló ítélet igazságtalan, illetőleg bírói tévedés volt.

Ilyen bizonyítékok pedig nem voltak.

Hawkins úr, mihelyt a két testvér visszaérkezésének hírére megtudta, azonnal a királyi ügyészhez sietett és engedelmet kért tőle, hogy a foglyokkal beszélhessen. Természetesen rögtön bebocsátották, s ott tudta meg részletesen, hogy mi történt a két testvérrel.

Kip Károly elmondta, hogy ők nem akartak megszökni. Igaz, hogy elősegítették a két ír menekülését, de nekik eszük ágában sem volt, hogy velük tartsanak. Erőszakkal hurcolták el őket, hálából a tett szívességükért... Ők azonban, mihelyt San Franciscóba értek, azonnal elváltak az írektől, s első gondjuk volt hajót keresni, amelyen visszatérhetnek Hobartownba. Így váltottak jegyet a *Standardra*, s mihelyt ez a gőzös horgonyt vetett a kikötőben, azonnal jelentkeztek az ügyésznél.

– Uram – tette hozzá Péter – ön már régen tudja, hogy nem mi vagyunk a gyilkosok. De azt akartuk, hogy ország-világ tudja meg ezt. Azért jöttünk vissza önként, jó szántunkból a börtönbe.

Hawkins úr alig tudott szólni nagy fölindulásában.

– Úgy van, uraim – mondta aztán –, én tudom, hogy önök ártatlanok, s hiszem, hogy nemsokára ország-világ szintén bizonyos lesz ebben... Egyelőre engedjék meg barátaim, hogy megszorítsam a kezüket, tiszteletem és őszinte barátságom jeléül...

A két testvér könnyekre fakadt és hálás szeretettel szorított kezét Hawkins úrral.

E találkozás után Hawkins úr egyenesen Nat Gibsonhoz sietett. A fiatalember, bár szintén tudott már a két Kip testvér visszatértéről, hallani sem akart róluk. Még mindig szentül hitte, hogy ők gyilkolták meg apját, s a fájdalom vak elkeseredésében, heves szavakkal tett szemrehányást Hawkins úrnak, hogy miért pártolja őket annyira, mikor a vizsgálatból és a tárgyaláson határozottan kiderült, hogy ők a gyilkosok?...

Hasztalan volt Hawkins úrnak minden igyekezete: Nat Gibson makacosságán nem diadalmaskodhatott. A fiatalember szívében annyira meggyö-

kerezett már a bizonyosság a két testvér bűnössége felől, hogy ártatlanságukról csak az igazi gyilkosok kézrekerítése győzhette volna meg.

De hol voltak és mindenekelőtt: kik voltak az igazi gyilkosok? Hawkins úr leverten távozott Nat Gibsontól és egyenesen a kormányzóhoz ment. Sokáig beszélgetett vele a két testvér esetéről, s a kormányzó, Hawkins úr kérésére beleegyezett, hogy elrendeli a pótvizsgálatot Gibson kapitány meggyilkolásának ügyében; a két Kip testvér pörének újravételét azért nem rendelhette el, mert ehhez hiányoztak az új bizonyítékok.

A vizsgálóbíró tehát újra kezdte a nyomozást.

A fogadós megesküdött rá – amint igaz is volt –, hogy Vin Mod és Len Cannon, meg a gyanús matrózok mind nála laktak, s állandóan ott is dorbézoltak egész addig a napig, míg a két Kip testvért le nem tartóztatták. Az egyetlen gyanús körülmény, ami ellenük szólt, az volt, hogy sokat költöttek, de ezt nem lehetett fontos és perdöntő bizonyítéknak tekinteni. Hawkins úr ugyan meg volt győződve, hogy a gazemberek a Gibson kapitánytól rablott pénzből tivornyáztak, de bebizonyítani nem tudta, s legfőképpen azért nem, mert Vin Modnak és társainak teljesen nyomuk veszett, mióta a *Kaiser* nevű német hajón elvitorláztak.

Egy hónap múlt el az új vizsgálat megkezdése óta, s a két testvér reményei egyre fogytak... Minek is jöttek vissza Amerikából, s minek álltak újra a törvényszék elé, mely egyszer már elítélte őket, noha ártatlanok voltak?...

– És talán másodszor is elítél! – sóhajtott föl Kip Károly keserűen.

– Bátorság, Károly, bátorság! – biztatta őt Péter. – Bízunk ügyünk igazságosságában!

De nem sok reményük és okuk lehetett a bizalomra. A vizsgálóbíró, látván az új nyomozás sikertelenségét, már-már azon volt, hogy ismét lezárja a vizsgálatot s átadja az egész percsomót az ügyésznek indítványtétel végett, mikor egyszerre csak különös dolog történt.

Zieger úr, aki ismét átrándult Port-Praslinból, azzal a kéréssel fordult Hawkins úrhoz, hogy adjon neki egy arcképet Gibson kapitányról, amelyet föl akar akasztani dolgozószobájában.

Emlékezünk, hogy a végzetes gyilkosság után maga Hawkins úr készített fényképet, mégpedig igen nagy gonddal, a szerencsétlen kapitányról, s arra is emlékezünk, hogy a felvételkor Gibson kapitány szemei nyitva voltak, mintha csak élt volna...

Ez a kép, melyet a halál kezének érintése csodálatosan nyugodttá tett, a legjobb képe volt a megboldogult kapitánynak, s Hawkins úr elhatározta, hogy megnagyobbíttatja ezt a képet Zieger úr számára. Elővette hát a kép negatívlemezét, s mivel neki magának is voltak kitűnő nagyító készülékei, augusztus 27-ikén hozzá fogott a kép elkészítéséhez.

Nagy gonddal végezte a dolgát, s mivel az idő kedvező volt, pár perc alatt megcsinálta az új fölvetelt, mely a boldogult Gibson kapitány arcát a természetes nagyságnál valamivel nagyobb méretben mutatta. Aztán előhívta a képet, rászögezte egy festőállványra és délutánra meghívta magához Nat Gibsont meg Zieger urat.

Lehetetlen leírni a nagy fölindulást, mely Nat Gibsont elfogta, midőn apjának arcát megpillantotta... Oh, ez volt ő: az áldott, jó szívű, derék kapitány, akit mindenki szeretett, aki csak ismerte!... A megszólalásig hű kép volt ez, csak a szemei voltak nagyobbak... mintha a gyilkosság pillanatában jobban kitágultak volna, hogy lássák a reá törő orgyilkosokat...

Nat Gibson zokogva állt meg a kép előtt és sokáig nézte, mély fájdalommal...

Aztán letörölte könnyeit, odalépett hozzá, hogy megcsókolja a homlokát...

Lassan közel hajolt a képhez... majd hirtelen megállt... még közelebb hajolt... halálsápadt lett... nagyot sikoltott és hátratántorodott...

Hawkins úr és Zieger úr megdöbbenve néztek rá.

– Mi történt?...

Talán a fájdalom zavarta meg Nat Gibsont, s azt sem tudja, mit cselekszik?... Vagy látott valamit a képen?... De mit?...

Nat Gibson hirtelen fölkapott egy erős nagyítóüveget, minőt a képek retusálásánál használnak a fényképészek, s egész közel tartva az üveget az arcképhez, fuldokló, hörgő hangon kiáltotta:

– Itt vannak!... A gyilkosok!... Apám gyilkosai!...

És valóban: Gibson kapitány szemeiben, a megnagyobbított recehártyán, a maguk egész vadságában rajzolódottak le a gyilkosok: Flig Balt és Vin Mod utálatos alakja!

A tudomány előtt már régóta nem titok, hogy ama külső tárgyak képét, melyek a szem recehártyáját izgatják, sokáig meg lehet őrizni a szemben. A recehártya ugyanis olyasvalami, mint a fényképész érzékeny lemeze: fölveszi a külső tárgyak képét, s ez a kép mindaddig rajta marad, míg csak új benyomások el nem törlik onnan, vagy el nem foglalják a helyét. Következésképpen a holt ember recehártyáján mindig az a kép marad meg, melyet halála percében látott, s így történt, hogy a Gibson kapitány szemének recehártyája híven megőrizte gyilkosainak alakját, akiket halála pillanatában látott...

Már most az a fénykép, melyet Hawkins úr a tett színhelyén készített Gibson kapitányról, híven megőrizte a szemekben a két gyilkos alakját, s ezek most, a megnagyított kép recehártyáján, világosan láthatók lettek.

Ezekután semmi kétség sem foroghatott fenn afelől, hogy kik az igazi gyilkosok. Hawkins úr hite bebizonyosodott: a két Kip testvér ártatlan volt,

s a gyilkosságot Vin Mod és Flig Balt követték el.

Nat Gibson végkép meg volt törve. Teljes súlyával nehezedett lelkére annak a roppant igazságtalanságnak és gyűlöletnek a terhe, amellyel a két Kip testvért üldözte. Mindenekelőtt ezt kellett jóvátennie, s ezt a kötelességét egy percig sem akarta halasztani.

Hawkins úrral és Zieger úrral azonnal a börtönbe sietett és engedelmet kért, hogy beszélhessen a két Kip testvérral. A boldogtalanok csüggedten, reménytelenül beszélgettek a jövőről, midőn Nat Gibson belépett cellájukba.

– Bocsássanak meg! – szólt fuldokló hangon.

A két testvér megdöbbenve nézett össze.

– Bocsássanak meg! – ismételte Nat Gibson és könyörögve nyújtotta feléjük mind a két kezét.

A két testvér még mindig nem értette mi történt... Nat Gibson bocsánatot kér tőlük... Miért?...

– Ártatlanok!... Ártatlanok! – kiáltott most Hawkins úr ujjongva. – Megvan végre a bizonyíték!...

– És én... és én – kesergett Nat Gibson –, én el tudtam hinni, hogy önök...

A két testvér öröme és boldogsága határtalan volt. Most már mi sem állt útjában pörük újrafelvételének. A most fölfedezett bizonyíték súlya egy csapásra halomba döntötte az előbbi vizsgálat és tárgyalás eredményét. Azok a körülmények, amelyek eddig csak gyanúsak voltak, egyszerre világosak és terhelők lettek a fedélzetmesterre és Vin Modra nézve, és a két testvér ártatlanságában senki sem kételkedett többé.

Harmadnapra ez esemény után a kormányzó elrendelte a Kip testvérek ügyében a perújrafölvételt, s a tárgyalás nem tartott egy óráig sem: – az esküdtek és a törvényszék egyhangúan fölmentették őket. Csak azt sajnálta mindenki, hogy az igazi gyilkosok nem voltak jelen, bár alakjukat, arcukat mindenki jól láthatta Gibson kapitány szemleinek recehártyáján, melyet erre az alkalomra még jobban megnagyítottak.

A tárgyalás után nagy ebéd volt Hawkins úrnál, aki fényes köszöntőt mondott a két testvérré, s mindjárt ott följajnlta a *James Cook* parancsnokságát Kip Károlynak, míg Zieger úr fölszólította Pétert, hogy lépjen be az üzletébe és legyen cégtársa azzal a tőkével, amelyet Hawkins úr a gröningsai Kip-cég csődtömegéből megmentett.

A két szerződést másnap alá is írták és azóta Kip Károly a Csendes-óceán hajjait szántja a *James Cook*kal, míg Péter Keravarában jobb keze lett Zieger úrnak, aki a Hawkins és Hamburg céggel egyre nagyobb vállalkozásokba bocsátkozik.

Nem fejezhetjük be ezt a történetet anélkül, hogy megemlékezzünk az igazi gyilkosokról is. Több hónap múlt el, mielőtt az igazságszolgáltatás hírt hallott a *Kaiser* felől, amelyre Flig Balt, Vin Mod és cinkosai elszegődtek. A hír megdöbbenő volt. A gazemberek ugyanis, mihelyt a *Kaiser* kiért a nyílt tengerre, azonnal fölzendültek a kapitány ellen, elfoglalták a hajót és kalózkodni kezdtek vele a Salamon-szigetek környékén...

Félesztendei garázdálkodás után egy angol cirkáló rajtuk ütött és harcra kelt velük. A nyomorultak elszántan és kétségbeesetten védték magukat, mert tudták, hogy ha legyőzetnek, nem kerülnek el az akasztófát, de az angolok mégis legyűrték őket. Egy részük elesett a harcban – köztük Flig Balt és Len Cannon is –, a többieket részint fölakasztották, részint örökös fegyházba küldték. Csak Vin Modnak sikerült néhány társával a szigetekre menekülni, de azóta senki sem hallott róluk.

Így végződött az a hírhedt bűnper, amelynek első ítélete végzetes bírói tévedés volt. A «*Kip testvérek bűnügye*», ahogy a nevezetes esetet elnevezték, nagy port vert föl akkoriban a közvéleményben, és a megoldásával mindenki meg volt elégedve.